VREMEA ÎNTOARCERII

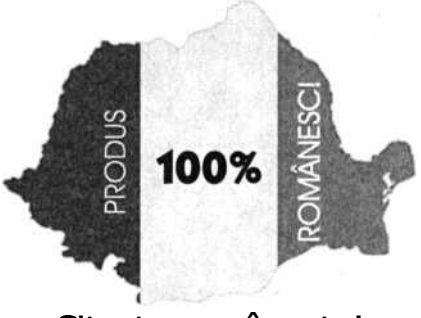

Citește românește!

Susține autorii români prin cumpărarea cărților lor și promovarea acestora în rândul prietenilor tăi!

HORROR # FANTASY # SCIENCE-FICTION # HEROIC-FANTASY # FICTION

Colecția Science-Fiction

Aurel Cărășel
VREMEA ÎNTOARCERII

© 2021, Aurel Cărășel
© 2021, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României CĂRĂȘEL, AUREL

Vremea întoarcerii / Aurel Cărășel. - București: Pavcon, 2021

ISBN 978-606-9057-97-1

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro www.pavcon.ro
www. colectiasf. ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorului de copyright.

Coperta: **George Ionescu**
Ilustrația: **Dorothe**
Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-9057-97-1

AUREL CĂRĂȘEL

Vremea a întoarcerii

Editura **PAVCON**
București, România, 2020

Completează-ți ***Colecția Science-Fiction*** cu:

#1 Extra-Terestrul
#2 Secretul emisferei
#3 Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța
#4 Scornituri spăimântătoare
#5 Rangkook
#6 Vendetta lui Ucigă-1 Toaca
#7 în anul 4000 sau O călătorie la Venus
#8 Erezia egumenului Glicherie
#9 Scurtă istorie a viitorului aristotelic - IVA 1
#10 Forțe ale Naturii, Moartea Vie
#110 tragedie cerească
#12Cetiți-le noaptea
#13 Marginea curcubeului
#14 Incredibila aventură a cuviosului Achim
#15Praf
#16 Manuscrisul episcopului Petronius
#17Steaua fulgurantă - IVA 2
#18 Un român în Lună
#19 Oameni pe care i-am cunoscut
#20 Sawtooth
#21 Rău de spațiu Omul fără nume
#22Prograda
#23 A doua Lună a Pământului
#24 Dialogul păsărilor
#25 Cumulonimbus deasupra Atlantidei
#26Știință, Filosofie și Religie in Avatar
#27Therra
#281944 Ein Freak
#29 Oameni pe care i-am cunoscut 2
#30CdT 1 - Bacteria nemuririi
#31 CdT 2 - Cârligul spațial
#32CdT 3 - Poarta mânturii
#33 RSA - Furia fiarelor
#34 RSA - Marile migrații
#35 Olympus Mons
#36 RSA - Noaptea lemurienilor
#37 Praf 2 - Atingerea sălbăticiei
#38 RSA - Auro Luck
#39 Războiul Celestinei
#40-49 Aripile Albastre
#50 Sânge, Metal și Speranță
#51 Decadența sufletelor noastre
#52Povestiri spăimântătoare
#53 Forțe ale Naturii, Mrejele Focului
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#54 Războiul Eleninei
#55 Casa din altă viață
#56Dinosauria
#57 Mercenarii 1 - Războiul pietrelor
#58 învățătorul
#59 Noaptea orașului ilustrat
#60 Praf 3
#61 Saurianul de metan - IVA 3
#62Artefactul
#63 Casa fără cărți
#64Apophis
#65 Parlamentul
#66 RSA - Hora hoiturilor
#67 Dragonul fără aripi
#68RSA - Judecata de Apoi
#69 Avatarii faraonului Tlâ
#70 RSA - România sub Asediu
#71 Efectul Metamorphis
#72 Dicționar de Enigme și Mistere
#73 Elogiu muncii de partid
#74 Insula pescărușilor
#75 Aurul beznei
#76 București, 2058
#77Încăpățânarea Timpului
#78 Deocamdată... enigme
#79 Tunelul de la capătul lumii
#80 Ultima frontieră
#81- 83 Istoria Literaturii SF
#84Orașele caracatițelor
#85 Europa benzilor desenate 2
#86 Confesiunile Omului-câine
#87 Mercenarii 2 - Luptător cu Moartea
#88 Oameni goi pe străzi
#89 Omul cu masca de cobalt - IVA 4
#90RSA-Tg. Jiu '59

PREFAȚA 9

Vremea întoarcerii la text

Să scrii despre propriile-ți opere literare nu constituie o opțiune fericită, afirma în paginile sale de memorialistică Mihai Ralea, un binecunoscut eseist și critic literar din perioada interbelică. Pentru că acest lucru impune implicare subiectivă, despre care vorbește în a sa *ontologie a obstacolului*, deși, pe de altă parte, tot el revine la această idee ceva mai târziu, când apreciază că subiectivismul există implicit în chiar natura actului creației artistice, deci, cumva, nu ar fi chiar atât de blamat.

Să scrii critic despre propriile-ți opere nu reprezintă în mod clar o opțiune de lucru, aici sunt de acord cu Ralea. Să scrii însă pentru a prezenta contextul cultural (și nu numai) în care ai creat cutare sau cutare text, se poate dovedi salutar pentru sociologia literară. Și chiar pentru o posibilă viitoare istorie culturală a literaturii române, un concept la care nu s-a

înhămat încă nimeni pentru a-1 ilustra, întrucât presupune un volum colosal de muncă. Dar care se va înfăptui,

presupun, într-un viitor oarecare, atunci când contextul social o va solicita.

Pe această idee am mărșat de-a lungul ultimilor ani, când am deschis la editura Pavcon, împreună cu editorul meu, Constantin Pavel, colecția „Oameni pe care i-am cunoscut în minunata lume a Imaginarului"; când am publicat în revista „Nautilus" rubrica dedicată cenaclurilor și manifestărilor de science-fiction din România; când am prezentat într-un lung serial revistele, fanzinele, infzinele și alte tipuri de periodice românești SF, apărute de-a lungul secolului al XX-lea. Consider că cititorii au dreptul să cunoască fie și numai o parte din informațiile așa-zis „de culise", care constituie fermentul ce a condus la coagularea unui text SF (incluzând chiar, puțin forțat aici, și celelalte etichete utilizate pe piața românească, precum anticipația, fantasy-ul, horror-ul, fantasticul, grotescul, absurdul, cyber-punk-ul, hard-SF-ul). Cred că este interesant să afli și părerea autorului despre textul pe care l-a scris. La fel de interesantă poate ca și aceea a criticului literar care a publicat-o în paginile vreunei reviste de profil. Sau a cititorului propriu-zis, care te oprește pe stradă sau într-un magazin, să-ți spună că ți-a citit opera și că vrea să te întrebe despre cutare sau cutare lucru prezent în paginile ei. In mod oare-

cum surprinzător, și autorul este cititor al propriei opere. De ce i-ar fi deci refuzată opțiunea de a-și expune părerea despre ea? Cu atât mai mult cu cât el îi cunoaște și toate dedesubturile, secrete pe care în felul acesta le va împărtăși unui cerc mai larg de cititori, nu numai câtorva prieteni apropiați.

Ei bine, după acest destul de lung excurs, declanșat de

observația lui M. Ralea, cred că ar fi corect din partea mea să vă fac cunoscută intenția cu care am pornit la drum atunci când primele rânduri ale acestei opere au început să se aștearnă pe digitala foaie albă a Word- ului în care lucrez, de mai multă vreme decât pot să-mi aduc prea bine aminte. îmi doresc ca și voi, cititorii acestor rânduri, să aveți parte, ca și mine, de toate elementele informaționale posibile despre cele două texte SF cuprinse între copertele acestui volum. în felul acesta, dacă ele vă vor plăcea ca scriitură, ca subiect și ca ritm de prelucrare a ideilor cuprinse în interiorul lor, veți avea posibilitatea să le înțelegeți încă și mai bine, amplasându-le într-un context socio-istorico- cultural, acel context care a permis apariția și publicarea lor.

Povestirea „Colonie pentru o mie de ani" a fost scrisă în anul 1986, în vederea participării la concursul național de proză SF (adică de „anticipație tehnico-științi- fică", așa cum a fost el numit în era comunistă), care se tinea anual cu ocazia Consfătuirii Naționale a cena- » 9

durilor și a fanilor români ai acestei literaturi. încă pe atunci scriam aproximativ în aceeași manieră în care îmi compun textele SF și în ziua de azi - lăsam o idee *să se dospească* o vreme în subconștient, imaginând uneori scheme de dialog între posibilele personaje. Mai tânăr cu vreo 35 de ani, cu vreo 15 kilograme mai slab și îndrăgostit de mersul pe jos (pasiune care mi-a rămas vie până în clipa de față), rumegam replicile cu voce șoptită sau chiar cu câțiva decibeli mai mult peste pragul de audibilitate al șoaptei, în drumurile pe care le făceam prin oraș. Nu o dată, trecătorii răsuceau capul după mine, să vadă cu cine vorbesc. Pur și simplu, mă prefăceam că nu-i observ (epoca telefoanelor digitale era încă departe) și continuam să

însăilez structurile narative la care lucram. Pot să afirm că o parte dintre textele literare apărute în revistele de gen ale vremii au fost conturate în felul acesta, adică prezintă anumite trăsături de oralitate, nu neapărat populară.

Ideea „Coloniei" mi-a venit într-o seară de august, pe când stăteam la un pahar de vorbă cu câțiva prieteni convertiti de multi ani la mișcarea SF. îmi aduc * * »
aminte că unul dintre ei, poate Mircea Liviu Goga, poate Dodo Niță ori poate Liviu Paciugă, a făcut la un moment dat trimitere către poemul „Glossă", al lui Mihai Eminescu și că am început toți să emitem presupuneri despre ideea de mecanicitate a existenței umanității, văzută prin prisma principiului repetiției pe

care o presupune o piesă de teatru, care poate să aibă sute de reprezentații, dar nici măcar o singură varia- țiune. Discuția s-a extins, acoperind o serie de domenii conexe, dar pentru mine ceea ce era important fusese deja notificat - mecanicitatea vieții unei lumi lipsite de zei. La mijlocul lunii septembrie, povestirea „Colonie pentru o mie de ani" fusese deja scrisă.

Pornisem de la imaginea unui orășel american (obligatoriu american, deoarece numai Statele Unite își permiteau luxul de a avea orașe cu un număr de câteva >
zeci de locuitori, întinse fie de-a lungul unor șosele nesfârșite, fie a unor linii ferate venind din infinit si pierzându-se în neștiut) și însăilasem pe ea povestea unor actori mecanici, care descoperă brusc că lumea în care trăiesc nu le aparține în realitate. Eram un adept al textelor de atmosferă, dar de regulă acestea necesitau un spațiu mai amplu, cel mai bine pretându-se la nuvelă sau la roman. Așa că, fie chiar și numai din această perspectivă, a fost o adevărată provocare să scriu o povestire, adică o

proză doar de câteva pagini, care să înfățișeze tabloul posomorât al unei lumi posta- pocaliptice, fără a marșa aproape deloc pe acțiune. Probabil că lucrul cel mai greu de acceptat pentru un om este acela că nu își găsește scopul pentru care a fost creat. Iar o lume fără zei este probabil cea mai tristă dintre lumi. Filozoful german Friedrich Nietzsche e cel care a afirmat că Dumnezeu este mort, iar pentru

cei rămași în fața unui tron divin gol, esența cea mai intimă a existenței o reprezintă voința de putere. Cumva, cele trei personaje care conduc ostilitățile în povestire se confruntă cu această necesitate a menținerii statu-quo-ului puterii, într-o lume aflată în de- griongoladă, după descoperirea cadavrului zeității atotputernice care le-a dominat existențele de-a lungul mileniilor.

îmi amintesc că, mult timp după ce lăsasem jos stiloul și așezasem textul printre celelalte, într-un dosar mare, albastru (pe vremea aceea scriam de mână, pe coli albe, format A4, pe care le îndosariam, așteptând momentul utilizării lor), am fost dominat de tristețea iremediabilă și fără speranță degajată de el. Eram (și mai sunt încă) un ateu convins, dar imaginea unei lumi rămasă fără Creatorul ei era ceva ce depășea limitele spartane ale rațiunii. Așa că îmi părea rău de finalul pe care i-1 conturasem și îl consideram cumva nedrept. La urma-urmei, personajele mele nu greșiseră cu nimic, fuseseră numai simpli pioni în mâinile Zeului. Iar apoi deveniseră simple învelișuri goale, rostogo- lindu-se pe panta vieții, într-o închisoare eternă numită Mondolis.

în vremea aceea, simțeam încă nevoia unui cititor profesionist, a unui *beta-reader*, așa cum este cunoscut

termenul în prezent, care să îmi semnaleze eventualele erori de construcție lingvistică sau ideatică. Dom-

nul Ion Ilie Iosif, absolvent de Filologie, bibliotecar îndrăgostit de carte, scriitor *croitor de cuvinte* (cum avea să se autodefinească peste ani, într-o carte cu titlu omonim) și cititor pasionat, mă sprijinea în acea perioadă, din această perspectivă. I-am dus textul, undeva pe la începutul lunii septembrie. După vreo zece zile m-a chemat la biblioteca Universității, la biroul la care lucra, si mi-a întins dosarul cu manuscrisul.

$

— Ți-am făcut câteva adnotări stilistice, a spus, privindu-mă drept în ochi. Cu pixul roșu, pentru a fi mai vizibile. Repetiții de cuvinte și unul sau două timpuri verbale care trebuie modificate. în rest... Un text de atmosferă frumos conturat. Chiar te pricepi la asta. Mi-a plăcut. Și cred că o să le placă și celor din juriu.

Le-a plăcut. O lună și ceva mai târziu, „Colonia" lua premiul I pentru povestire la Consfătuirea Națională și eram sigur ca va fi tipărită într-una din foarte puținele publicații care păstrau spațiu tipografic pentru o astfel de literatură: Știință și Tehnică, Vatra, Argonaut, Biblioteca Nova, Orion, Almanahul Anticipația. N-a fost să fie, însă. Chiar m-am întrebat de câteva ori ce anume se va fi petrecut în culisele Consfăturii, pentru că, de regulă, toate textele premiate erau publicate în lunile următoare evenimentului. Mi-a fost însă jenă să îl întreb pe Alexandru Mironov, pe Ion Hobana sau pe Ioan Eremia Albescu, personajele culturale care se ocupau de soarta acestora în

epoca respectivă.

11

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Așa că am decis să las timpul să-și pună amprenta peste ea și s-o învechească, asemenea unui vin bun. Iar când va fi sosit momentul pentru ea, să o scot din sertar și să-i ofer prilejul să intre în Marea Realitate. Nici acum, însă, nu a fost să fie, precum planificasem. Când aproape că uitasem de ea, am descoperit cu surprindere, dar și cu bucurie, că fusese selectată pentru sumarul Almanahului Anticipația 1990, primul apărut după Revoluție. Fiind un număr mai special, redacția hotărâse să îl facă majoritar cu texte ale cenaclurilor cu tradiție în domeniu, din Craiova, Timisoara, Iasi, Bacău si București. Am recitit textul cu emoție si ne-
răbdare. Trecuseră câțiva ani de la conceperea sa și consideram că eram suficient de detașat ca să îi ob-
serv inegalitățile și eventualele erori de construcție narativă. Când am închis almanahul, senzația aceea de pustietate, de cer gol, din care plecaseră toți zeii, pusese din nou stăpânire pe mine. Am înțeles că mă temusem degeaba de eroziunea timpului, nu era nimic de erodat aici, atât ideea, cât si construcția narativă erau suficient de solide pentru a-i rezista. Câteva luni mai târziu, o discuție telefonică pe care am purtat-o cu Dan Merișca (cel mai bun organizator de evenimente SF pe care l-a avut fandomul românesc până la finele deceniului al nouălea din secolul trecut) mi-a deslușit și ultima nedumerire pe care o mai aveam în legătură cu proza. El fusese cel care insistase să o in-

troducă în almanah, chiar fără să mă anunțe, deoarece îi plăcuse foarte mult. II considera unul din cele mai bune 30 de texte pe care le produsese valul scriitorilor optzeciști până în acel moment.

Nu știu care a fost impactul asupra cititorilor pe care i-a avut (și trebuie să fi avut, acel număr din almanah fiind ultimul din seria debutată cu 1984, care a apărut în peste 100.000 de exemplare). Dar este cert că amintirea lui a rămas bine fixată în adâncurile memoriei mele, întrucât în anul de grație 2021 a ciocănit, cu timiditate, la ușa rațiunii, propunându-mi să îi dau din nou drumul în lumea reală. Ideea reîntoarcerii asupra unor texte mai vechi mă frământa încă de la începutul anului. Deja transformasem un alt text, pe aceeași temă a cerului fără zei, din povestirea „Dincolo de fluviu", în nuvela „Flaaf", publicată în paginile revistei CSF - Colecția Science-Fiction. Exista, cu alte cuvinte, experiența rescrierii alternative a unor proze care își trăiseră viata într-un anumit mediu cultural pentru a le ridica la nivelul unor alte cerințe literare, aduse cu el de tăvălugul tehnologic al secolului XXL îmi doream, pur și simplu, să reconstruiesc „Colonia". Cumva, fără să realizez prea bine cum, cerul fără zei își dorea să reintre în conștiința unui alt timp - cel al prezentului noii realități.

Mă întorceam cu mașina de la Craiova, când am simțit nevoia de a vorbi cu cineva despre toate astea.

13

Și ce alt ascultător mai bun aș fi putut găsi decât pe bunul meu amic si editor Constantin Pavel? Desi se ››

afla și el în trafic, s-a arătat gata de conversație. I-am povestit despre avatarurile lui „Flaaf", de dinainte de apariție, apoi l-am întrebat ce părere ar avea despre reconstrucția „Coloniei". O reconstrucție pe care aș adăuga-o, alături de „Flaaf" și de alte două pe care le-aș putea proiecta în viitor pentru a realiza un volum de nuvele pe tema sugerată cândva, într-un trecut rezolut, de către marele Nietzsche.

— Super idee! s-a arătat el entuziasmat. Nu mai pierde nicio clipă, așterne-te pe scris și sunt sigur că va ieși un volum minunat. Căruia i-am putea da drumul pe piață chiar anul acesta. Din câte te cunosc, îmi dau seama că nu va dura prea mult ca să îl termini.

— Hei, i-am reproșat, nici măcar nu m-am apucat de lucru la acest text și tu ai și văzut volumul terminat.

— Păi nu-i acesta rolul unui editor? Să vadă volumele aflate în perspectiva editorială?

Și discuția a continuat pe linia aceasta, convingân- du-mă din ce în ce mai mult despre faptul că porțile Realității s-au redeschis complet pentru doctor, judecător și notar, personajele alegoriei concepute cu atâta timp în urmă de un june scriitor care visa la premii și la glorie literară.

Am început lucrul la proiect cam pe la finele lunii martie, convins de faptul că îl voi definitiva, cel mai

târziu, în primele zile ale lunii mai. De regulă, nu greșesc prea mult în astfel de aprecieri, întrucât îmi cunosc destul de bine puterea de lucru și dimensiunea factorului timp liber necesar creației. De data aceasta, deși rândurile păreau să se aștearnă singure pe monitorul computerului,

nuvela nu părea că voia să știe nimic despre dead-line-ul pe care mi-1 propusesem. Așa că, fără să am vreun control rațional asupra producerii lui, textul s-a scris în timpul pe care și-l propusese el. Adică am reușit să-1 închei în ultimele zile ale lunii mai, cu corectură cu tot întinzându-mă până aproape de 10 iunie. Nu-mi păsa prea mult, deoarece nu mă lega niciun contract de vreo anumită perioadă de timp. Sau cel puțin așa credeam, în naivitatea mea de scriitor amator, care nu este interesat decât de producerea textului, nu și de ceea ce se întâmplă cu el după ce pune punctul final și se semnează sub titlu.

I l-am expediat ca *attach* la un e-mail lui Cătălin (Constantin Pavel) într-o duminică, aproape de miezul nopții și i-am urat lectură plăcută. A doua zi, pe la prânz, când mi-am consultat poșta electronică, am constatat că aveam deja un răspuns. M-am gândit că era unul de genul „Am primit textul, mersi. Iți răspund după ce-1 citesc." Am deschis, totuși, e-mailul. Spre surprinderea mea, am citit un e-mail din care n-am înțeles mare lucru, pentru că mi se părea trunchiat de tot: „...uh! Și mai am nevoie de un „Cuvântul autorului"

15

la această nuvelă, de vreo 5-6 pagini de carte... REPEDE!". I-am răspuns, solicitând lămuriri. Abia după vreo două ceasuri au intrat în căsuța poștală alte două mesaje de la el, care îl precedaseră pe primul, dar care nu ajunseseră la timp, și astfel întregul începea să prindă înțeles. în fond, nuvela l-a captat atât de mult, încât și-a dorit să o editeze într-un volum separat, dincolo de proiectul meu inițial. Și pentru că lucrurile se precipitau, la finele lunii iunie fiind

programată o lansare de carte pentru mai multi autori craioveni, la Teatrul National Marin Sorescu, din Craiova, de către edi- tura Pavcon, avea nevoie urgent de alte două materiale, acel cuvânt al autorului, deja amintit, precum și de textul original al povestirii „Colonie pentru o mie de ani", de la care pornise toată nebunia asta.

Și pentru că trebuia să existe și o împotrivire a iraționalului, care să facă lucrurile, din simple, cum păreau la prima vedere, complicate de-a binelea, am descoperit, cu surprindere, că nu avusesem niciodată textul povestirii în format digital. Am fost nevoit să caut Almanahul Anticipația și să-l culeg din nou, făcând mici și necesare transformări în câteva puncte, pentru a aduce pe același plan atmosfera din cele două texte. Am digitalizat timp de două zile, apoi alte două am scris prefața din care ochii domniilor-voastre, lectorii mei, citesc aceste rânduri explicative (iar dacă le citiți, asta înseamnă că aventura mea s-a încheiat, iar a dum-

neavoastră de-abia începe). Și pentru că îmi mai rămăsese o jumătate de zi până la onorarea limitei de timp pe care i-o propusesem editorului, m-am apucat se revăd textele ca pe un ansamblu, supus unei singure logici.

Iar lui Aurel Cărășel, cititorul, i-a plăcut combinația. Pentru că, așa cum urmează să constatați singuri, nu este vorba despre un text mic care exploatează o idee, iar apoi autorul vrea neapărat să-l extindă la o nuvelă care, în fond, spune cam aceleași lucruri, dar cu mai multe cuvinte. Nu. Este vorba despre două proze diferite, fiecare cu ritmul ei, cu personajele și acțiunea ei, cu propria ei filozofie, care nu

te lasă să ghicești care va fi finalul si nici măcar cauzele ce au condus la
acel final. Puntea de legătură dintre ele o reprezintă atmosfera plină de o tristețe confuză a unei lumi rămasă fără zei. Și, până la un punct, magia cifrei trei - cele trei personaje din „Colonie", doctorul, notarul și judecătorul, regăsindu-se în același număr și în nuvelă, devenind acolo fra Calimario, Lee Stanley și Samuel Abraham Guinon. Evident, există un Mondolis, devenit în partea cealaltă San Sebastian. Și... asemănările se opresc aici. Pentru că, deși ideea unui cataclism planetar produs de oameni este prezentă peste tot, fiecare text o exploatează în felul lui. Iar rezultatele finale sunt surprinzătoare. O lume fără zei nu este neapărat o lume moartă. Cerul gol poate fi umplut cu

vise si intenții. Si chiar dacă nu mai există oameni care » »
»
să o facă, există produsele lor cu nume ciudate, *andreizi, droizi, oameni bionici,* care își duc mai departe mecanicele, repetitivele și anostele pseudovieți, ajungând într-un final să își înțeleagă menirea și să viseze la un cer plin de stele și de zei. Iar la acest lucru nu se poate ajunge decât prin nitzscheana *dorință de putere* pe care timpul ar imprima-o odată cu scurgerea sa implacabilă în structurile de comandă ale făpturilor pseudou- mane ce încă își închipuie că sunt locuitorii de drept ai acestui pământ, devastat de toate ororile posibile.

Atâta timp, însă, cât va mai exista fie și numai gândul biblic că „a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut", se va adeveri și afirmația

că toate cele făcute de om vor fi după chipul și asemănarea minții sale. Iar mintea sa cea minunată a știut dintotdeauna să umple golurile și absențele, să propună teoreme și să găsească axiome.

De aici înainte, cerul nu va mai avea voie să fie niciodată pustiu.

Aurel Cărăsel

♦

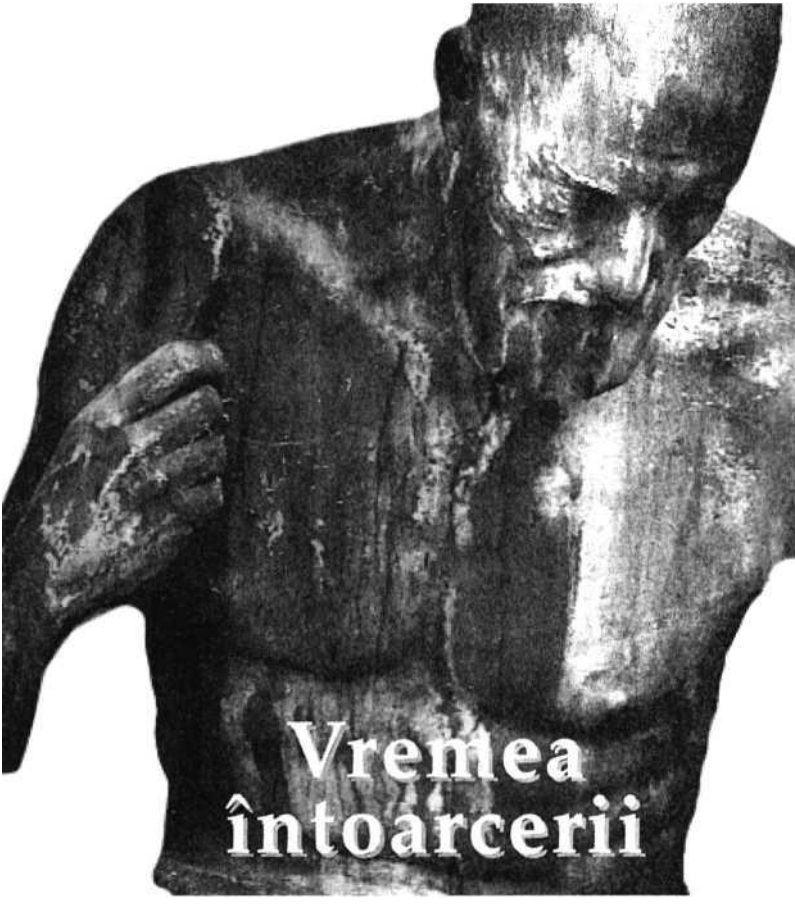

Valea Coimbra era lungă și largă, aproape ca un podiș. Și poate că asta și era, într-un fel. La nord se înălțau munții sălbatici Cabillan, acoperiți de păduri umbroase de pini și zade, în adâncurile cărora legendele spuneau că s-au ascuns ființele mitice ale acestor locuri, după ce oamenii albi, cu păr și barbă roșcată, veniseră și se așezaseră aici prin forța săbiilor și a crucii. La sud, munții Gaspar, tociți de vânturi sălbatice și de ploi, păreau mai degrabă niște cușme pe care natura uitase să mai ningă.

Fra Calinario își aducea încă aminte de râul Vianno. Acesta curgea odinioară, sinuos, prin mijlocul văii și își vărsa apele mâloase în golful Fresco, formând o mică deltă care reușea cu greu să supraviețuiască secetelor de peste an. Aici își găseau adăpost caimanii cu spate negru, bâtlanul portocaliu și râsul cu pete galbene, cel mai feroce prădător al zonei. Dar Vianno secase demult, într-un an când, din cauza unui cutremur violent, pe fundul nisipos al văii apăruseră crevase fără număr, extrem de adânci. In acel an, mănăstirea Pro Ecleziastica își pierduse unul dintre turnuri, iar apa din puțurile de adâncime secase definitiv.

Dintr-o parte și din cealaltă a văii, mici pâraie, cu apă puțină și bogată în fier, se străduiau să ajungă în fosta albie, dar se pierdeau pe parcurs, înghițite de pământul însetat. Fra Calinario nu gustase niciodată din ea, dar știa de la ceilalți frați că avea gust amar și că făcea să te lovească pântecăraia. Așa că el avea două burdufuri mari, pline cu apă bună, scoasă de la mare adâncime de pompa mecanică fixată în beciurile mănăstirii. Le ținea legate de o parte și de alta a samarului și le drămuia conținutul cu înțelepciunea călătorului plecat la drum lung: din unul bea el, din celălalt Horațio, asinul cu pată albă în frunte, care-1 însoțea întotdeauna în peregrinările sale.

Fundul văii Coimbra, întins în partea de nord a teritoriului, între vârfurile Mulhacen și Zorilla, era plat

și nisipos precum barba unui beduin. însemnările lui fra Alexandros, mai vechi de două veacuri, susțineau că acolo se aflase, demult, fundul unui golf uriaș, pe ale cărui ape

navigaseră caravelele celor care descoperiseră aceste pământuri uitate de Dumnezeu. în partea unde gura văii se lărgea, acoperită în cea mai mare parte cu ierburi de un verde-cenușiu, cu firul aspru și rezistent, pământul devenea gras și roditor. Era de ajuns ca iarna să fie mai umedă și imaginea devenea parcă desprinsă de sub pensula unui pictor peisagist: milioane de maci, de irisi-de-baltă, de floarea-cucului, de brebenei și de stânjenei colorau întregul cuprins, luându-se la întrecere cu frumusețea apusului și cu nuanțele delicate ale albastrului cerului. »

Erau apoi cele două mari lacuri din sud, Elinas și Soveja, pe malurile cărora fiinţaseră câteva aşezări măricele, în vremea când încă mai erau alimentate de apele lui Vianno și ale afluentului său, Stampa. Apoi, marile secete din urmă cu aproape un secol le făcuse să scadă la jumătate, iar apa lor devenise extrem de sărată. Peștii, crustaceele, molustele si animalele cu blană care trăiau acolo (în special vidrele și castorii) fie muriseră, fie se mutaseră în alte părți, iar viața oamenilor devenise imposibilă.

Fra Calinario își amintea că, demult de tot, pe când abia ieșea pentru a doua oară din adăpostul mănăstirii, Fratele Superior îl trimisese cu piese de schimb

pentru motorul pompei din San Lorenzo, care alimenta cu apă grădinile și livezile din regiunea Elinas.

ir ir ir

Rostul existenței unui frate era acela de a se ruga la Dumnezeu si de a servi binelui comun al mănăstirii »

care îl adăpostea. Unii se dovedeau buni agricultori, alții stupari fără pereche; unii primiseră darul învățării cititului și al rotunjirii literelor pe hrisoave, alții aveau mâna de aur a tămăduitorului, știind să prepare poțiunile, ceaiurile și leacurile somnifere. Foarte puțini, așa ca el, erau chemați să-și înnegrească mâinile cu unsoare și să repare mecanismele. Fra Augustin Benedicto, mai marele tehnicienilor, îi spusese cândva că, dacă avea să mai descopere unul asemenea lui, atunci mecanismele rămase din Era Veche aveau să mai supraviețuiască o generație. Adevărul era că se pricepea la repararea lor. Le simțea ca pe niște ființe vii, îi erau dragi și auzea chemarea mută de a face totul pentru a le menține în funcțiune.

Uneori, însă, nimic nu era de ajuns pentru a opri *degradarea.* Așa se întâmplase și acolo, la San Lorenzo. Când ajunsese, mult prea târziu, cu piesele de schimb, nu mai găsise pe nimeni. Casele erau părăsite de mai mult timp, iar unele acoperișuri se prăbușiseră sub suflarea vânturilor și sub zgâlțâiala cutremurelor.

22

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Străzile erau încă ușor de străbătut, dar praful depus avea mai multe degete grosime și, din loc în loc, câte un zid prăbușit te obliga să ocolești sau să te întorci. Descoperise în cele din urmă construcția de piatră cubică, asamblată cu mortar, care adăpostea corpul pompei și reușise să desfacă din ea câteva componente importante, pe care căruțul său cu două roți și hamuri de piele le cărase înapoi la mănăstire. Imaginea orășelului mort îi rămăsese însă în suflet aseme- nea celei a unui mormânt deschis și jefuit de

hoți.

Era după-amiază târziu când vântul începuse să șuiere prin perdelele de eucalipți care mărgineau drumul și fixau solul nisipos, ca să nu fie luat de marile mișcări ale atmosferei. Altădată, pe drumul acela puteai să întâlnești atelaje trase de boi mari, cu coarne răsucite în jos, și chiar câte un camion vechi și ruginit, din a cărui țeavă de eșapament ieșeau valuri de fum negru. O dată, fra Calinario întâlnise chiar și o caravană, formată din câteva cămile și mai mulți măgari domesticiți, care cărau saci cu mirodenii si cu fructe uscate. Șeful caravanei, un metis scund și bine legat, îi dăruise un blid cu roșcove și îi spusese să se roage să ajungă cu bine pe malul oceanului, dincolo de vârfurile ascuțite ca niște ace ale lanțului Cabillan. Acum, însă, nu văzuse nici țipenie de om de când părăsise incinta mănăstirii. Doar ici și acolo câte o cruce simplă, întocmită din două bețe legate cu șnur de piele, sau o

simplă piatră mai mare marcând căpătâiele unor morminte acoperite cu iarbă.

— Hei, Horațio, vrei să bei o gură de apă?

Calinario trase de funie și asinul se opri, apoi întoarse capul spre el și îl privi cu un fel de reproș mut.

— Ei și ce dacă nu vrei? Vreau eu și asta e de ajuns, hotărî el, trecându-și vârful limbii peste buzele crăpate. Mie îmi e sete, așa să știi. Și am obosit al naibii de tare, drumul acesta afurisit s-a umplut de bolovani, iar sandalele au talpă de lemn. Ție ce-ți pasă, ți-a dat Domnul copite și o piele de toval care te apără foarte bine de căldura

soarelui, în vreme ce a mea mă ustură de nu mai pot. Oare de ce să țină Domnul Dumnezeu mai mult la asini decât la oameni?

Și, pe buze cu această întrebare plină de înțelepciune, desfăcu burduful din dreapta, îl duse la gură și sorbi prelung din el. Când se sătură, ridică țeava făcută dintr-un os găurit și lăsă să îi curgă câțiva stropi pe frunte și pe păr.

— Doamne, ce bună este apa! se bucură el, scuturând capul și împrăștiind cu stropi în jur. Păcat că pe pământurile astea se găsește tot mai puțină în ultima vreme.

Nu se mai spălase pe corp de aproape o jumătate de an, dar asta nu însemna mare lucru. Frăția benedicti- nilor abelarzi, care construise mănăstirea în urmă cu aproape două veacuri, predica un trai cât mai apropiat de cel al sălbăticiunilor, primele făcute de mâinile

Celui de Sus, în ziua a sasea, înainte de Adam si Eva. Dacă Domnul nu le-a cerut viețuitoarelor să se spele, spuneau ei, asta înseamnă că nici oamenilor nu le-a spus nimic în acest sens. Aceștia ar trebui să se păstreze ca în zilele Creației. Adevărul era că nici nu re- simțea prea mult nevoia de a îndepărta crusta tare de murdărie care se formase la suprafața pielii. Ea îl apăra noaptea de frig, iar ziua de înțepăturile supărătoare ale insectelor. Asa că se mulțumi să se scar- » 1
pine pe la subsuori și la ceafă, apoi puse burduful la loc, îl plesni ușurel pe Horațio cu palma peste crupă și pomi mai departe, alături de el.

Mergeau așa de mult timp, aproape ca niște somnambuli, ținând firul drumului si visând amândoi cu ochii deschiși. Când dădură peste Irena, care plângea, alături de

cotiga ei căzută într-o parte, picioarele li se mișcau singure și deveniseră una cu praful drumului.

— Hei! spuse surprins Calinario, gata să se împiedice de ea.

Apoi își aminti că tot așa i se adresase și măgarului, așa că își trecu mâna peste față, alungându-și toropeala, și continuă:

— Tu, fată, ce cauți în mijlocul drumului, de una singură? Și cine ești, la urma-urmei? Până azi, de când tot fac drumuri de la mănăstire către așezările din Vale, încă nu am întâlnit vreo femeie singură atât de departe de ai ei.

25

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Nu sunt departe, suspină Irene și își șterse ochii cu mâneca rochiei peticite. Dacă nu s-ar fi rupt osia, aș fi ajuns demult acasă. Afurisita a plesnit și îi spusesem lui Cotizo că așa o să se întâmple, da[7] el și-a văzut de rachiul lui, fără să-i arunce măcar o privire.

Fra Calinario legă frâul de piciorul asinului și se apropie de cotiga încărcată cu pământ văros. Se aplecă și se uită sub ea. Apoi se ridică și bătu cu palma în lemnul peretelui.

— Ai pus prea mult pământ, constată el. Iar inima osiei nu a ținut și a plesnit.

— Păi nici măcar nu am pus cât am vrut, se scuză femeia, ridicându-se, la rândul ei. Ne-ar trebui de trei ori pe-atât ca să putem să facem atâta var cât să ne ajungă să trăim de pe o zi pe alta. Da[7] Cotizo nu știe decât să bea și să joace zaruri cu prietenii lui afurisiți, iar eu treb'e să mă zbat ca să cresc copiii. Dacă nu aveam droaga asta de la taica, nu știu cum ne-am fi descurcat.

Nu era frumoasă, constată Calinario, în timp ce scotocea prin desagă după teslă și după niște sârmă. Era însă tânără și vânjoasă și avea pielea arsă de soare. Ar fi putut să-i facă față la skandenberg, hotărî el, după ce mai aruncă o privire critică brațelor musculoase, cu mânecile subțiri suflecate deasupra coatelor.

— O s-o punem pe roți, spuse el, aplecându-se din nou și intrând sub platforma de lemn care mirosea

puternic a mâl și a apă stătută. Tu pune-i doi bolovani, unul în față și altul în spatele roții, ca să nu se miște.

»

Meșteri o vreme, izbind cu tăișul teslei în lemn și aruncând așchii subțiri împrejur. Apoi se lăsă cu totul pe spate și legă strâns, de mai multe ori, cu firul ruginit al sârmei. Când ieși de sub cotigă, avea părul transpirat și fața îi era plină de praf, dar în ochi îi lucea un licăr de mulțumire.

— E gata, râse și își șterse fruntea cu dosul palmei. Se vede că azi ai noroc, femeie. Cum spuneai că-ți zice?

— Nu spuneam. Dar dacă tot ai întrebat... Irena îmi zice lumea, în oraș. Iți mulțumesc, padre, pentru tot ajutorul. Nu am bani să te plătesc, pentru că nu am vândut încă varul, dar dacă nu pleci degrabă mai departe, aș putea să...

— Ar fi bun și un pahar cu apă rece, râse iar Cali- nario, în timp ce își scutura hainele. Și nu, nu plec mai departe, am treabă chiar în San Sebastian. Abatelui mănăstirii i s-a solicitat un mecanic care să repare ceva aici. Așa că, iată-mă, am venit să ajut. Domnul a vrut să încep cu tine, Irena. Și îi mulțumesc că a făcut asta. Pentru că mi-a fost dat să te

ajut. Și să te cruț de osteneală pe mai departe. O să înham asinul la căruța ta, ca să nu mai fie nevoie să tragi tu.

Eucalipții nu erau foarte înalți și creșteau atât de rar, încât nu aruncau niciun strop de umbră pe drum.

27

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

în depărtări, se zăreau coamele aproape negre ale unor codri de stejar și de fag, dar în stânga și în dreapta erau numai smocuri de maci și de irișI, semn că pământul de acolo mai tinea ceva umezeală, amintind de fostele bălti sărate si văroase, care odinioară um- pleau ținutul. Câțiva stârci și vreo două berze negre erau singurele ființe care se mișcau sub soarele arzător. Fra Calinario se gândi că nu i-ar fi plăcut să locuiască la San Sebastian si în niciuna din așezările cu » >
nume de sfinți care se întindeau până dincolo de munții Gaspar. în general, nu i-ar fi plăcut nicăieri unde vara făcea ca mercurul din termometre să dea în clocot.

Horațio ihăise odată, nemulțumit că primea o însărcinare nouă, dar nu se împotrivise și nu-și înțepenise picioarele în pământ. Dimpotrivă, pornise la primul îndemn și mersese apoi singur, ca și cum toată viața nu ar fi făcut nimic altceva decât să tragă la droage încărcate cu pământ. Fra Calinario mergea în urmă, ținându-se cu o mână de peretele de lemn. Femeia tropăia mărunt pe lângă el, străduindu-se să țină pasul.

— N-am fost niciodată în San Sebastian, zise el după o vreme și o privi dintr-o parte.

Femeia avea părul nisipiu, strâns într-o coadă groasă, lăsată pe spate. Rochia în care era îmbrăcată era din stambă veche, peticită în multe locuri, iar în

picioare purta sandale cu talpă de lemn, legate cu nojițe până sub genunchi.

— Iar eu am trăit toată viata numai acolo si nu as . »

I

putea să-ți spun cât de bine sau de rău e, pentru că nu am cu ce să compar. E un orășel cât să-l cuprinzi în căușul palmelor: o stradă principală de-a lungul căreia se înșiruie case de lemn înconjurate de grădini. La un capăt e școala, la celălalt clădirea Consiliului. Pe dealul Content se află biserica și cimitirul, iar lângă iaz este gara. N-ai putea să te rătăcești nici dacă ai vrea cu tot dinadinsul.

— Nu am bătut atâta cale ca să mă rătăcesc, spuse într-un târziu, simțind cum sângele îi bătea în venele de pe tâmple.

— Ziceam și eu așa, dădu din cap femeia.

Avea o voce ascuțită si Calinario știu că nu i-ar fi » , » plăcut să țipe la el. O întrebă cine conducea orașul.

— Consiliul. Irena țuguie buzele: Durand, Edwards, Wilkinson, Gomez si Fores. Samuel nu este decât se- cretar, dar de fapt nimic nu se face fără ca el să fie de acord.

— Samuel?

— Samuel Abraham Guinon. Este un evreu a cărui familie a venit în oraș în urmă cu aproape un veac. Se ocupă cu negustoria. Cele două magazine sunt ale lui. Dacă ai fost chemat să te ocupi de reparații, cu el ar trebui să vorbești mai întâi. »

— Așa o să fac, promise el, apoi merse în tăcere o bună

bucată de drum, meditând la cele auzite.

Drumul cotea ușor către dreapta. Trecură prin albia unui torent secat demult, apoi roata din stânga se înțepeni între doi bolovani și asinul întoarse spre ei doi ochi întrebători.

— E încărcată prea mult, iar pământul se lasă sub ea, repetă Calimario și vârî umărul sub loitră. Când încep eu să împing, tu să-1 tragi pe Horațio de funie, dar nu prea tare. Știe el când trebuie să pornească.

Căruța se desprinse din capcană și porniră din nou la drum.

— Si varul? Cui îl vinzi? Construiește cineva vreo > » casă nouă?

— Case noi? Femeia râse și călugărul constată că lumina pe care i-o aducea acesta pe chip o făcea tulburătoare. N-a mai construit nimeni ceva nou în San Sebastian, de când îmi aduc eu aminte. Nici măcar un coteț de găini ori vreun coșar pentru paie. In schimb, toată lumea peticește. Așa că nu mă plâng, am cui să vând varul, chiar dacă aș reuși să pregătesc și de două ori pe-atât.

Mai merseră un timp în tăcere. Pe deasupra zburau lăstuni cât degetul mic, turturele și sticleți. Prin iarba rară țârâiau cosași, iar lăcustele le săreau printre picioare. Fra Calimario își aminti că, în urmă cu mulți ani, valea Coimbra fusese invadată de un nor uriaș de

lăcuste, care devoraseră toată vegetația pe unde trecuseră, lăsând pământul neted ca-n palmă. Fusese o foamete mare și câteva orășele din sud nu mai trimiseseră cereri pentru asistență la mănăstire. Atunci plecase, într-o noapte

ploioasă, părintele-superior Alva Brandon si, vreme de doi ani, conducerea mănăstirii fusese asigurată de părintele egumen Gregorias, până ce Papa Alonso al III-lea trimisese alt Părinte-Supe- rior.

Fuseseră vremuri grele, dar de la **Marea întunecare** toate vremurile fuseseră așa și supraviețuitorii nu găsiseră niciun moment de liniște și fericire în brațele căruia să poată plânge în voie, punându-și marile întrebări despre viață și moarte. Adevărul era că el se întrebase adesea de ce oare unii oameni se simțeau mai puțin loviți și măcinați de vârtejurile vieții și morții decât ceilalți. Dar nu descoperise vreun răspuns nici în realitatea înconjurătoare și nici în vechile tomuri ale bibliotecii mănăstirii. Se gândea uneori mult cu privire la moarte, dar nu credea cu adevărat în ea. Moartea nu făcea parte din universul său. El și toți cei ce-1 înconjurau păreau nemuritori. Își închipuia Raiul ca pe un loc unde hainele nu se rupeau și nu trebuia să fie cârpite, unde nu era nevoie să gătești, pentru că te simțeai tot timpul sătul și unde nu existau vase de spălat, ca în cuhnia mănăstirii. Preoții mai bătrâni spuneau că în Rai te trezeai înconjurat de mu-

zică divină, iar sufletele ajunse acolo nu făceau altceva decât să o asculte si să miroasă florile care creșteau pretutindeni. Dar asta însemna, în același timp, multă plictiseală, iar lui nu-i plăcea să se plictisească. Prefera întotdeauna să facă ceva cu mâinile și să găsească soluții la probleme ce păreau irezolvabile. Ii era limpede că dacă va ajunge în Rai, va găsi el ceva de meșterit și pe acolo. La urma-urmei, Raiul era și el un loc unde se întâmplau

lucruri neașteptate și, deci, se găsea cu ce să-ți ocupi timpul - niște mecanisme de reparat, niște roți dințate de gresat, niște decoruri de mucava de înlocuit.

Se uită la chipul Irenei, pe furiș, prefăcându-se că strânge funia ce îi servea drept căpăstru lui Horațio. Nu i se părea frumoasă, dar ce se pricepea el la femei? între zidurile mănăstirii, singura femeie admisă era Fecioara, iar frumusețea ei era divină. Adică nu putea fi apreciată de ochii muritorilor, fie ei chiar preoți și călugări. Cu cât o examina însă mai cu atenție, cu atât devenea mai sigur că îi cunoștea de undeva trăsăturile fetei. Ca si cum ar mai fi întâlnit-o undeva, cândva. Poate într-o altă viață, își spuse, suspinând. Când el nu era călugăr, iar ea nu era măritată. Poate că vor fi fost două suflete ce s-au întâlnit după moartea trupurilor și s-au promis unul altuia. Sau poate că aiura, pur și simplu, din cauza soarelui.

San Sebastian apăru brusc, dincolo de un pâlc de frasini ale căror frunze crestate tremurau ușor în vânt.

32

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Mai multe vrăbii gureșe, care se scăldau în praful drumului, se ridicară speriate la apariția lor și zburară către primele case, umplând văzduhul cu ciripituri. Fra Calimario trase de frâu și asinul se opri, ascultător. Desfăcu frânghia din ochiurile de metal ale oiștii și îi făcu semn femeii să se apropie.

— Cred că am ajuns. De aici încolo te poți descurca și singură. Mă bucur că te-am putut ajuta.

— Mulțumesc tare mult, părinte. Uite, acolo, spre apus, se află clădirea Consiliului. La ora asta s-ar putea ca Samuel să se găsească încă la birou. Când termini cu treburile, poate treci pe la noi să mănânci. Cotizo oricum

nu se întoarce de la crâșmă mai înainte să apună soarele, iar copiilor le este tot timpul foame. Asa că ești binevenit. Uite, vezi casa aia mare, cu aco- periș de șindrilă vopsit în verde? Cocioaba mea se află în spatele grădinii ei. Există o alee scurtă, care se termină la poarta noastră.

I-ar fi plăcut să ajungă la masa promisă, dar, cumva, știa că acest lucru nu avea să se întâmple. îi plăcea atât de mult ideea, încât simțea că aici trebuia să existe ceva foarte aproape de păcat. Intr-un fel pe care nu și-l putea explica, se simțea atras de ochii aceia mari, de un albastru decolorat și de obrajii arși de soare și aco- periți de pistrui. Așa încât considera că cel mai bun lucru era să nu se mai gândească niciodată la oferta făcută.

33

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— întotdeauna te obișnuiești mult prea ușor cu lucrul bun. îi zâmbi, în timp ce așeza la locul lor, în jurul botului asinului, legăturile funiei. De aceea, nu cred că am să vin. Nu te supăra pe mine, Irena, dar la mănăstire am învățat mai multe lucruri înțelepte. Unul dintre ele este acela că pentru a nu cădea în ispită trebuie să o ocolești cât poți de departe. Am venit în San Sebastian ca să repar ceva, nu ca să mănânc bine. Mâncatul nu e un păcat, dar postul este o binecuvântare. Așa că am să postesc și mai departe, până ce trece sărbătoarea Rusaliilor. Mulțumesc pentru invitație. Poate când plec, am să trec să-i văd pe cei mici.

Ridică mâna dreaptă, cu cele trei degete unite, și făcu semnul crucii în aer.

— Domnul fie cu tine și cu ai tăi! Ai grijă de tine.

— Și tu ai grijă de tine, părinte, răspunse femeia, uitându-se la el dintr-o parte.

Era asa, ca si cum ar mai fi trăit toată scena asta cândva, își spuse Calimario, în timp ce încăleca pe asin. Ca si cum ar fi visat-o. O altă realitate, hotărî în cele din urmă, dând pinteni lui Horațio, care pomi în pas domol către zidurile de chirpici ars la soare ale orașului.

ir ir ir

Asinul se opri, întoarse capul și se uită la el cu mirare. Calimario mai rămase o clipă pe spinarea lui,

privind către munții Cabillan, ale căror creste se asemănau cu dinții ascutiti ai unui ferăstrău. Aerul era curat și strălucitor, așa cum e uneori înainte de ploaie, dar el știa că până la primele ploi ale toamnei mai era mult, iar dogoarea soarelui avea să usuce curând iarba, florile și tufișurile mai plăpânde de pe întreg cuprinsul Văii.

Coborî în cele din urmă de pe asin, strânse pătura aspră care-i servea drept șa și o fixă între samar și burta lui Horațio, apoi îl legă pe acesta de stănoaga din fața intrării. Clădirea consiliului, cu cele două caturi ale sale, era înaltă, în raport cu celelalte din jur, dar lui nu i se părea mare. Poate că această impresie se datora și ferestrelor foarte largi de la parter, care semănau mai degrabă cu vitrinele primitoare ale unui magazin general. Deasupra ușii de la intrare se legăna un schelet de pește, făcut din lemn sculptat cu migală. La cea mai slabă pală de vânt, bucățelele de lemn se loveau între ele, scoțând sunete slabe, dar melodioase. Caii- nario știa că era un totem menit să atragă spiritele apei deasupra locurilor și să

cheme ploile. Un obicei păgân, moștenit de la pieile roșii care stăpâniseră cândva acest colt de lume, înaintea căruia biserica în- chisese ochii, neacceptându-1 în mod oficial, dar ne- respingându-1, așa cum făcuse cu multe altele, după instaurarea dominației creștine în regiune.

35

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

îi aruncă o ultimă privire lui Horațio, ca să se asigure că totul era în ordine, apoi urcă treptele de lemn, deschise ușile batante și pătrunse în cerdacul care dădea ocol construcției din lemn si sticlă. Două scaune- » *
balansoar se legănau în vântul cald, dând impresia că de- abia se ridicase cineva de pe ele. Intră într-un hol înalt și luminos. Două uși din lemn de fag lustruit, situate în stânga și în dreapta sa, îl îmbiau să intre. Bătu în cea din stânga.

— E deschis, se auzi o voce înăbușită.

Apăsă pe clanță și o deschise. Pătrunse într-o încăpere ticsită cu dulapuri. La un birou minuscul, stătea aplecat deasupra unui dosar un bărbat cu părul sur și fața bărbierită cu îngrijire. O mustață căruntă îi acoperea buza de sus. își scoase ochelarii cu ramă de lemn și îl privi cu atenție.

— Cu cine ai treabă?

Avea o voce plăcută, baritonală, constată Calinario, scuturându-și stingherit două fire de iarbă de pe rasă.

— Cu domnul Samuel Abraham Guinon.

Bărbatul din fața sa își puse din nou ochelarii pe nas. Aducea puțin cu fra Salvatore, un egumen bătrân care plecase la aproape două luni de la intrarea lui în mănăstire. Dar numai puțin, își luă el seama. Salvatore avea fața mai

prelungă și mai ascuțită, iar asemănarea venea mai mult de la ochelari.

— Eu sunt cel pe care-1 cauți. Iar tu vei fi fiind...

36

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Fra Calinario, mecanic reparator al mașinăriilor de dinainte de **Marea întunecare.**

în ochii secretarului pâlpâi o luminiță, stinsă repede de mișcarea pleoapelor.

— Părintele Calinario, da, da... Ia loc, te rog, pe scaunul acesta. Aproape că nici nu te mai așteptam. Am făcut solicitare la mănăstire pentru un specialist cu peste un an în urmă și mi-am închipuit că Fratele Superior a uitat.

— Fratele Superior nu uită niciodată. Calimario își aranjă rasa și se așează pe scaunul indicat. I-ar fi și greu, are doi ucenici a căror menire este tocmai aceasta - să îi aducă aminte de angajamentele pe care sfântul locaș și le-a luat în raport cu mirenii din regiune. Oftă ușor și își petrecu vârful limbii peste buzele uscate. Dar mecanici suntem prea puțini, iar cererile de ajutor prea multe. Abia acum a venit si rândul lui San Sebastian. Așa că, iată-mă! Care este problema tehnică?

Samuel Abraham Guinon clătină ușor din cap, cu palmele ridicate spre el, ca pentru a tempera torentul de vorbe.

— Trebuie să fii ostenit după atâta drum, flămând si însetat. Si cred că nu ti-ar strica si o baie bună. Nu » » » » vreau să-ți părem niște oameni necivilizați și neprimitori. Desigur, trăim vremuri mai... mai grele, dar asta nu înseamnă că ai intrat într-o localitate pustie.

— Nu am nevoie de nimic, clătină el din cap. Suntem obișnuiți să trăim cu puțin, în condiții aspre. Mulțumesc pentru ospitalitate, dar nu e nevoie. Vreau să închei cât mai repede treaba aici și să plec mai departe. Sunt așteptat în Murinho, în Valle Lampedosa, în Ishtar și în Soledad. Ultimele două se găsesc pe podișul Galeon, la două sute douăzeci de mile de aici. Și trebuie să închei acest tur până în octombrie, când alizeul cară cu el torente de deasupra oceanului. Ho- rație nu ar putea să se ducă nici măcar pe el, prin glod, necum să mă mai care și pe mine.

— Horatio? Ti-ai adus un tovarăș? » 5 »

— Un tovarăș cu patru picioare, da, zâmbi Calimario. E asinul care duce sculele, hrana și, din când în când, pe cel pe care-1 vezi în fața ochilor, domnule Guinon. Ei, da, ar avea nevoie de puțină atenție: niște apă, o mână de lucemă, niște ovăz...

— O să se ocupe Stanley. Guinon înclină din cap. E omul de serviciu al Consiliului.

întinse mâna, apucă de un șnur care atârna de tavan, în dreapta sa, și trase cu putere de două ori. Un clopoțel clincheți nevăzut și sunetul argintiu se împrăștie prin toată clădirea.

— Eu... cum să-ți spun, fra Calimario? Eu am făcut solicitarea pentru mecanismul vechiului orologiu de la Tumul Lampagiilor. S-a înțepenit, în urmă cu vreo trei ani, și întreaga nebunie de acolo, de sus, din balconul turnului a încetat să se miște. Erau cavaleri,

domnițe, cai, sulițe, săbii, muzică, duruit de tobe, glas de trâmbițe... în fine, tot ceea ce era nevoie pentru ca să adune lumea la spectacol. Singura distracție care ne-a mai rămas după **întunecare.** Nu spun că nu se poate trăi și fără ea, dar știi și dumneata că hrana trupului fără aceea a sufletului aduce numai alienare, până la urmă. Nu suntem o așezare prea mare, iar spectacolul care se derula în piață, la chindie, aduna aproape toată suflarea, prilej de a mai sta la o bârfă, de a mai pune la cale muncile agricole, de a reface cunoștința cu nepoți sau veri pe care, altminteri, nu i-ai revedea decât arareori, în alte condiții.

Prilej ca el, Samuel Guinon, să deschidă larg ușile magazinelor și să vândă toate nimicurile acelea de care, altfel, acei oameni nu ar fi știut că aveau neapărată nevoie, se gândi Calimario, netezindu-și rasa deasupra genunchilor. Dar, pe de altă parte, știa și că distinsul secretar de consiliu municipal avea totuși dreptate: fără acele întâlniri de dinaintea serii, oamenii aveau tendința de a se îndepărta unii de alții și de a se adânci în singurătatea gospodăriei lor. Pentru că nu mai exista cu adevărat nimic altceva care să-i adune si să-i facă să se manifeste ca o colectivitate, nu ca o sumă de indivizi. Spectacolele de teatru dispăruseră, cinematografele se părăginiseră de când curentul electric se făcuse nevăzut din rețele, puținele televizoare și aparate de radio deveniseră inutile obiecte de

lux, pe care se așternea pânze tot mai groase de praf. Și atunci, spectacole de genul celor asigurate de mecanisme provenind din vremuri mult mai îndepărtate mențineau o

anumită coeziune socială, făcând aparentele mai ușor de îndurat.

* *

— Un mecanism de orologiu, spuse el, gânditor. Nu cred că o să fie un capăt de țară, ca să spun așa. Dacă nu se va fi distrus iremediabil roata dințată principală, caz în care nu avem ce face nimic altceva decât să sigilăm mecanismul cu sigiliul bisericii și să aruncăm o afurisenie puternică asupra acelora care ar îndrăzni acum și pe viitor să profaneze acele locuri, atunci domnia-ta poți să consideri incidentul mecanic ca și rezolvat. Cel mai probabil mâine, înainte de prânz, orologiul vostru va fi din nou în funcțiune. Dar asta înseamnă că va trebui să mă apuc chiar de pe acum de treabă. Cine poate să mă conducă la turn?

— Păi, Stanley, cine altcineva? Secretarul își răsuci vârfurile mustății în sus, privindu-1 pe deasupra ochelarilor. După ce se va ocupa de Horațio, te va însoți la Tumul Lampagiilor și va rămâne la dispoziția ta până ce îți vei fi terminat treaba. Are ordin să-ți pună la dispoziție orice vei avea nevoie. Sigur nu vrei, mai întâi, să mănânci ceva?

— Sigur, dădu el din cap cu convingere. După ce voi termina treaba, probabil că voi simți nevoia să mă

așez la masă. Și voi avea nevoie de o saltea pe care să mă întind peste noapte.

— Consideră toate cererile astea ca si rezolvate, îl asigură Samuel Abraham Guinon, întorcându-se spre ușa

în cadrul căreia își făcuse apariția un bătrân slab, cu părul lung și alb, strâns într-o coadă subțire la spate. Stanley, ocupă-te de părintele Calimario și condu-1 la orologiu.

Ceva i se păru ciudat la felul în care îl privise bătrânul, dar nu reuși să-și dea seama ce anume. La ieșirea din clădire, valul de căldură îl izbi asemenea unei palme date de prea aproape. Fra Calimario se clătină și se sprijini de mâna de lemn a cerdacului. Stanley îl rugă să aibă răbdare câteva clipe, ca să ducă asinul la grajduri, iar el dădu din cap, dus pe gânduri.

In Vale, iama fusese ca pe timpuri, umedă și destul de caldă. Ploile, atâtea câte căzuseră, fuseseră absorbite încet de pământ, dând putere ierburilor, tufișurilor și copacilor să crească mai departe. Era luna martie când cele câteva vaci, turma de mufloni și de capre a mănăstirii Pro Ecleziastica, precum și păsăretul închis în aria specială din spatele grajdurilor, se îngrășaseră aproape exagerat, iar blana și penele le luceau de parcă ar fi fost unse cu ulei sfințit. în aprilie nu mai dăduseră decât vreo două ploi slabe, apoi căldurile verii cu- prinseseră valea și pământul se uscase, crăpase și murise. Grânele se ofiliseră și călugării de-abia reușiseră

să adune câteva căruțe de boabe, găurite toate de gângănii. Dacă în hambare nu ar fi existat rezerve din anii trecuți și dacă ei, frații peregrini, nu ar fi fost plătiți, pentru reparațiile făcute, cu saci cu făină și mălai, atunci iama care avea să se coboare nu peste multe luni ar fi fost una a foamei, a șobolanilor si a molimei.

Nu toti fuseseră, însă, atât de norocoși ca ei, își aduse

aminte Calimario, ștergându-și ochii de praf cu dosul palmelor. Oamenii din așezările mai mici, situate în apropierea munților Gaspar, își părăsiseră casele și bruma de lucruri primite moștenire de la părinți și se băjeniseră spre Marele Ocean, în speranța că viața de acolo o să fie mai puțin grea decât cea pe care o duseseră până atunci. Fra Orevecchio și fra Hostes trecuseră prin trei astfel de localități părăsite și îi raportaseră Fratelui Superior că în toată regiunea aceea nu întâlniseră nici țipenie de om. Alte orășele, precum San Sebastian, Soledad, Ichtiar și Mexicale, rezistau încă, deoarece aveau norocul ca vreun fir mai răsărit de apă să treacă prin apropiere, iar locuitorii cărau lichidul mâlos cu gălețile ca să ude lanurile, livezile și grădinile. Dar dacă seceta avea să se prelungească încă un an, atunci chiar și acele pâraie aveau să sece, deșertul urmând să-și trimită dunele peste culturi. Iar ei aveau să pornească, la rându-le, pe lungul drum al pribegiei, către sudul munților Cabillan, unde altădată se aflau minele de cupru, argint și aur ale provinciei.

42

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Mergem? îl întrebă bătrânul cu părul alb, apărând ca din senin în spatele lui.

Calimario tresări, apoi dădu din cap și coborî treptele, urmat îndeaproape de celălalt. Nu înțelegea cum de ajunsese în spatele său fără să-1 simtă, dar mai ales fără să aibă, aparent, pe unde, dar nu bătuse atâta drum doar ca să pună întrebări stupide. în stradă, îi făcu semn să îl aștepte, apoi se duse la locul unde îl legase pe Horațio, căută într-un samar și luă cutia de lemn cu scule.

Pe cerul după-amiezii târzii, norii care se zăreau

deasupra dealurilor Nahomet aveau culoarea pielii ude de șobolan, dar Calimario știa că ploaia era un vis la fel de îndepărtat ca și zilele frumoase de dinainte de **Marea întunecare.** Pereții caselor care abia își ridicau fruntea în spatele gardurilor din lănțeți erau din scânduri groase, de pe care albul varului dispăruse demult. Unele porți atârnau doar într-o balama, iar la câteva dintre ferestre, o mână neîndemânatică înlocuise ochiurile de geam sparte, cu bucăți lungi de sită, bătute în cuie. In două dintre curți se vedeau fân- tâni săpate, dar de bună-seamă sleite, deoarece pe rotile de metal nu se zăreau lanțuri sau curele, iar ciu- turile lipseau.

— Se anunță secetă mare, spuse el, în timp ce grăbea pașii ca să-l prindă din urmă pe Stanley. De cât timp nu a mai plouat în San Sebastian?

43

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Bătrânul își dădu o șuviță de pe frunte, dar nu spuse nimic. Firma unui magazin scârțâi în vântul fierbinte și două fete ieșiră din spatele perdelei împotriva insectelor, se uitară curioase la ei, apoi trecură strada sporovăind încet. Putea să pună pariu că vorbeau despre el, râse cu amărăciune fra Calimario. Oriunde apărea un călugăr-peregrin, femeile căpătau material de tăinuială pentru mai multe zile și chiar săptămâni.

— De trei luni și unsprezece zile, răspunse bărbatul de lângă el, luându-1 prin surprindere. A fost o ploaie cu vâltoare, care a luat jumătate din acoperișurile de pe stradă. Atunci a dispărut băiatul cel mic al familiei Antonio. L-au căutat două săptămâni, iar la sfârșit au fost nevoiți să îngroape un sicriu gol, ca să-i poată face slujbele

religioase. Dumnezeul vostru creștin nu este unul foarte drăguț, nu, părinte?

— Dumnezeul *vostru?!* repetă el, incredul. De ce religie ești, omule?

Stanley își dădu din nou șuvița de pe ochi și îi răspunse fără să se uite la el:

— Sunt un adept al religiei Zen, părinte.

Calimario tresări.

- Zen?!

— Mama a fost chinezoaică. Iar tata portughez. Nu l-am cunoscut niciodată, așa că m-a crescut mama singură. De la ea am învățat că religia nu are nevoie de falși zei, ci numai de pace și de meditație pentru a

ajunge la iluminare. Deși am fost botezat catolic, nu am încetat niciodată să fiu un zenist.

— Bine, dar... nu semeni deloc cu un chinez.

— Cred că statura, culoarea pielii și trăsăturile feței le-am luat de la tata. Bătrânul hârâi din gât și scuipă o flegmă galbenă pe pământ. Mama mi-a lăsat doar ochii ei codați.

Abia atunci realiză Calimario ce i se păruse nelalocul lui în privința chipului său. Stanley avea ochi de chinez. Ochi de pește mort.

— In fine, dădu din mână, de parcă ar fi alungat o insectă sâcâitoare. La urma-urmei, grădina Domnului este atât de mare, încât orice religie din lume își găsește loc acolo și încă mai rămâne suficient spațiu și pentru sufletele tuturor mortilor. Mai avem mult de mers? >

— Tumul Lampagiilor este acolo, răspunse Stanley și arătă cu mâna drept în față.

Deasupra acoperișurilor caselor se ridica silueta suplă a unui turn de cărămidă, cu o încăpere pătrată așezată la partea superioară. Spre deosebire de restul clădirilor, tumul se menținuse foarte bine, iar suprafața glazurată a cărămizilor păstra încă luciul culorilor originale - verde, ocru și portocaliu ca flacăra. Impresionat, Calimario își puse palma streașină la ochi si îl scrută cu atentie. 1 »

— E o construcție foarte interesantă, spuse, reluân- du-și trapul grăbit în spatele lui Stanley. Nu am mai

văzut niciuna de felul ei, într-o stare atât de bună ca aceasta.

— Este meritul lu' domnu' Guinon. în fiecare an insistă pe lângă Consiliu să aloce fonduri pentru a-1 spăla și repara, acolo unde colții iernii s-au apucat să-l foarfece. Domnu' Guinon este adeptul spectacolelor mecanice oferite de păpușile din turn.

— M-a convins de asta, mormăi călugărul, dar nu mai adăugă nimic.

— Domnu' Guinon spune că mereu trebuie să îi dai plebei ceva de făcut, atunci când nu mai este nimic de făcut, pentru că altfel o apucă un fel de nebunie. La fel spunea și mama.

— Cum? făcu el, aiurit.

— Lee, îmi zicea ea, oamenii sunt proști. Poate că prostia e un rău necesar, ca și lupta împotriva drago- nilor, habar n-am. Asta nu înseamnă că aceia care își dau seama de lucrul acesta trebuie să se chinuie să-i facă pe ceilalți mai deștepți, ci doar să le ofere ceva în schimb, o iluzie, pentru a nu realiza în ce condiție mizerabilă le-a fost dat să-si

trăiască viata si a nu se re- volta împotriva ei.

— Ai avut o mamă foarte deșteaptă, domnule Stanley.

— Cred că toate mamele sunt foarte inteligente, în ochii copiilor lor. Și nu mai îmi spune domn, eu sunt doar bătrânul cu mătura.

46

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Cum vrei dumneata, domnule... în fine, cum vrei dumneata, Lee.

Brusc, Stanley o luă la stânga, printre două șiruri de case foarte apropiate, ocoli o fântână cu cumpănă și ajunse într-o piață circulară, peste care cădea perpendicular umbra turnului. Fra Calimario se opri și își duse mâna la ochi. De aproape, turnul părea încă și mai înalt, dar el știa că era numai o iluzie optică, o problemă de unghi a perspectivei și de apropiere de obiectiv. Legile fizicii erau clare în această privință, iar ele nu puteau fi puse în discuție. Stanley scoase o cheie mare din buzunar, se apropie de ușa întărită cu ținte mari din aramă, o descuie și îl pofti să-l urmeze.

Până în vârf, scara care se răsucea în jurul turnului i se păru aproape ca un drum spre iad. Nu îi plăcuse niciodată să urce abrupt, avea mereu o senzație de amețeală și trebui să-și înghită saliva de nenumărate ori ca să nu îi permită stomacului să-și reverse sucurile acre și înțepătoare în gură. Când ajunse, în sfârșit, constată că era mai obosit decât dacă ar fi urcat pe unul din vârfurile munților Cabillan. Se sprijini cu mâna liberă de bară și aștepă câteva clipe să i se limpezească gândurile. Golul de dedesubt era negru și neliniștitor, așa că își întoarse capul

către Stanley. Acesta îl fixa cu privirea aceea de pește mort, care părea că i se potrivea ca o mănușă.

47

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Aici este mașinăria spuse el, arătând vag către încăperea din spatele său.

Un *lexomobil,* zâmbi Calimario, abia întinzând buzele. O armată de roți dințate, de șuruburi hidraulice, de servomecanisme, de sisteme automate de ungere și de pârghii semiinteligente, care se supuneau cu toate șurubului lui Arhimede. în principiu, era mecanismul cel mai ușor de reparat dintre toate câte supraviețui- seră distrugerilor de după **Marea întunecare,** pentru că fusese gândit ca un sistem mecanic cu autoîntreți- nere. Unul dintre ultimele proiectate de inginerii iluminați de dinainte de *era mașinilor inteligente.*

Lăsă lada cu scule pe podeaua de lemn și se aplecă deasupra cutiei cu pereți de sticlă care proteja mecanismul. Șurubul fără sfârsit aducea în vârful turnului, de la bază, pietricele aproape rotunde, de aceeași dimensiune, care cădeau în mod uniform peste niște palete. Acestea se puneau în mișcare și activau un mecanism cu arc. Apoi, pietricelele se rostogoleau pe un plan înclinat, revenind în magazia de la bază. Când arcul se strângea la maximum, energia înmagazinată în el punea în mișcare tot felul de roți dințate care activau procesiunea păpușilor de lemn de dimensiunea unui om. Acestea ieșeau pe balconul încăperii și își începeau spectacolul de balet, care-i încânta seară de seară pe cetățenii din San Sebastian. Sau cel puțin îi încântase, până la momentul apariției defecțiunii.

Calimario mai rămase o vreme sprijinit cu palmele de peretele de sticlă, nu pentru a depista defecțiunea, ci pentru a admira ingeniozitatea proiectului mecanic. Problema tehnică o văzuse încă din prima clipă: un șurub de siguranță forfecat din cauza uzurii, care făcuse să sară din lăcașul său un angrenaj secundar de transmisie a mișcării. Era o treabă de câteva minute, dar nu voia ca altcineva să observe dificultatea redusă a activității sale. La urma-urmei, chiar si numai efor- tul de a străbate drumul de aproape o sută de mile dintre mănăstire si San Sebatian, merita cei cinci saci de făină care fuseseră tocmiți între egumen și Consiliu. Așa că se răsuci spre bătrân și îi ceru să aducă de la un atelier de fierărie un clește cu brațe lungi. Apoi, în vreme ce acesta cobora scara, desfăcu peretele de sticlă din clemele metalice care-1 fixau de ceilalți, se vârî în interior si înlocui șurubul defect.

Până ce Stanley reveni gâfâind cu unealta cerută, avu suficient timp să greseze piesele și să strângă câteva lagăre, pentru a micșora zgâlțâiala mecanismului pe arcurile curbe care-1 susțineau deasupra podelei. Cu cleștele adus de chinez desfăcu o roată dintată, o curăță îndelung cu peria de sârmă, apoi o fixă la loc și lăsă în jos maneta care punea mecanismul în funcțiune. Se auzi un oftat prelung, șurubul fără sfârșit scârțâi și își începu mișcarea de urcare, aducând spre ei ultimele pietricele din magazia de la bază. Acestea căzură

cu un țăcănit sec pe palete și un cavaler cu sabia ridicată ieși din spatele unei uși false și se deplasă câteva lungimi în direcția balconului. Șurubul continuă să funcționeze și după ce rezerva minusculă de pietre se epuiză, dar mișcarea păpușilor de lemn încetă. Fra Calimario trase de manetă și întregul mecanism se opri.

— S-a întâmplat ceva, părinte? Stanley îl privea cu o față foarte serioasă și concentrată. S-a stricat din > »
nou?

Calimario râse subțire si strânse sculele în ladă. La J
*

urmă îi întinse cleștele.

— S-a întâmplat că funcționează, domn... Lee. Așa cum m-am angajat în fața domnului Guinon. Acum, că am terminat aici, mă poți conduce undeva să mănânc și cred că aș putea să părăsesc San Sebastian înainte să cadă noaptea. Până la Murinho sunt peste 50 de leghe. Dacă Horațio va avea chef de mers, s-ar putea ca până mâine seară să ajungem acolo și să fim de ajutor celor ce au nevoie de serviciile noastre.

Coborâră, cu Lee Stanley în frunte, clătinând din capul său mare, încadrat de păr alb. Nici nu apucară să iasă din piață, că vestea despre reparație făcuse deja înconjurul localității și mai multi cetățeni care nu aveau ce face la acele ore înaintate ale zilei începuseră să apară pe după colțul caselor și să se îndrepte spre turn, comentând cu aprindere.

50

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

De parcă însăși viața lor ar fi depins de mecanismul din turn, își spuse Calimario, ascunzându-și fața în spatele glugii și grăbindu-se să ajungă cât mai departe de Turnul

Lampagiilor. O viață cât se putea de sterilă, de repetitivă, și un mecanism care se învârtea pentru ea. Oameni care peste zi mergeau la muncă sau la crâșmă, așa cum fuseseră programați s-o facă, fără să aibă habar, asemenea păpușilor de lemn de pe balconul turnului, iar seara se adunau în piață ca să admire mișcările sacadate ale acestora, declanșate de un alt program, care fusese conceput de o minte umană, cu mult timp mai înainte ca ei să deschidă ochii în această lume.

O poveste de viață, în cadrul unei alte povești de viață, clătină el cu amărăciune din cap, în timp ce ocolea o femeie care mergea în sens invers, cu doi copii de mână. Ne nastem, creștem si îmbătrânim. Iar între aceste momente nu facem altceva decât să repetăm gesturi pe care le-au făcut de atâtea mii de ani toți cei care se numesc oameni pe acest pământ uitat sub sclipirile stelelor. Asemenea acelor păpuși de lemn, în vârful turnului. Asemenea norilor care se frământă pe cer și apelor care curg pe pământ. Pentru fiecare picătură de lichid, vadul prin care curge este nou și încă nestrăbătut, neluând în seamă că, de fapt, el este la fel de bătrân ca și râul din care face parte.

51

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Crâșma „Cocoșul de aur" se găsea spre răsărit, în capătul celălalt al străzii principale, chiar peste drum de școală. Bine că nu o puseseră lângă biserică, realiză, oprindu-se o clipă în spatele tovarășului său, când acesta dădu perdeaua de muște într-o parte. Coborâră două trepte de cărămidă și ajunseră într-o sală lungă și îngustă, iluminată pe peretele din dreapta de o fereastră înaltă și

îngustă, iar în stânga de o lampă cu ulei, atârnată de una din grinzile afumate ale tavanului. Lee merse drept la masa așezată sub fereastră, trase un scaun și îl pofti, fără cuvinte, să ia loc.

— Părinte? Cu ce să te servim?

Din spatele unei alte perdele, aproape invizibilă din cauza murdăriei, își făcuse apariția un bărbat rotofei, cu un șorț lung până la genunchi, ținând în mână o cană mare de metal. O așează în fața lui și așteptă.

— Eu... nu știu ce aveți pregătit, dar nu aș vrea să aștept prea mult.

— Să fie meniul zilei, Mihalis, spuse Stanley, așezându-se pe scaunul din fața lui. Pentru amândoi. O să deconteze Consiliul.

— Mi-a trimis vorbă domnu' Guinon. Crâsmarul sterse cu sortul coltul mesei. Si de băut?

— Păi ce ai tu mai de soi în beciul acela, în afară de bere? Vinul e o acritură bună pentru ciorbe.

— De-aia fac atât de multă ciorbă, ca să scap odată de el, rânji celălalt. Meniul zilei și bere. Gustă, părinte,

si vezi dacă rămâne asta sau îți aduc din cea termen- » » tată anul trecut.

Fra Calimario duse cana de metal la buze și sorbi puțin. în jurul buzelor sclipi, preț de câteva clipe, un inel de spumă.

— Rămâne asta. La meniul zilei adaugă câțiva morcovi cruzi, tăiați rondele. Și o pâine coaptă-n vatră.

— O pâine coaptă-n vatră să fie, zise celălalt și se retrase către perdeaua plină de murdărie.

Ochii verzi ai lui Lee Stanley străluciră în lumina mierie a apusului.

— De unde știai de pâinea de la „Cocoșul de aur"? întrebă, în timp ce se apleca peste masă în direcția lui.

— Toate orășelele prin care am trecut au o pâine grozavă, pe care o coc în cuptor de cărămidă. Nu se putea ca ea să lipsească din San Sebastian.

— Nici nu lipsește, se auzi o voce baritonală venind dinspre treptele de cărămidă. Și, deocamdată, vei avea parte numai de ea. Pentru că, pesemne, nu-ți este dat azi să mănânci altceva. Mihalis Stavropoles, ieși din vizuina aia cu două pâini calde pentru oaspetele nostru!

întoarseră amândoi capetele. Samuel Abraham Guinon stătea lângă ușă și își răsucea ușor vârfurile mustății. în ochi îi apăruse o lucire șireată, ca și când ar fi fost gata să facă o glumă bună. Le făcu semn să se ridice, exact în clipa în care crâșmarul dădu perdeaua într-o

parte și apăru cu două lipii cu coajă maronie, pline de cenușă. Secretarul Consiliului le luă, suflă peste ele ca să îndepărteze spuza fierbinte, apoi le puse într-o sacoșă de rafie, pe care o scoase din buzunar.

— Vin de la Turn, anunță cu voce seacă. Cavalerii se învârtesc în jurul domnițelor, ca altădată, fierarii bat săbii pentru turnir, iar prințesa scapă din mână batista albă, care cade peste public. Ai făcut o treabă minunată, părinte Calimario. Minunată! Dar ea nu a fost decât începutul. Proba care să ne dovedească faptul că, într-adevăr, te pricepi la mecanică și nu numai.

Călugărul simți cum i se usucă gâtul. Un singur cuvânt

din cele spuse de celălalt îi rămăsese în urechi, foșnind ca elitrele unui cărăbuș prins într-o plasă de păianjen - proba... proba... Ridică stacana de metal și sorbi o gură din lichidul amărui și cam călduț. înghiți, străduindu-se să nu lase tremurul să-i ia în stăpânire mâna beteagă.

— Mă tem că nu înțeleg, spuse după câteva clipe, respirând rar. San Sebastian are un contract cu Pro Eclezziastica. Fratele Superior mi l-a arătat când mi-a încredințat ordinul de deplasare. în el nu era vorba despre nicio probă, sunt sigur de asta.

Samuel Guinon desfăcu jiletca și scoase din buzunarul de la piept două foi împăturite.

— O copie după acesta, părinte. Dar, așa cum ne-a fost înțelegerea, nu ți-a arătat decât prima pagină. în

care era vorba despre repararea unui aparat mecanic, în anexă se specifică faptul că mai există o reparație, care este considerată cea principală și care merită, cu adevărat, cei 20 de saci cu făină, de mălai și de grăunțe combinate pentru furaje, pe care îi vom trimite la mănăstire imediat ce va începe toamna.

Douăzeci de saci? Fra Calimario lăsă cana pe masă și se ridică încet. Ce anume fusese chemat să repare, de valora de patru ori mai mult decât plata pe care o primea în mod obișnuit?

— Până ce ajungem noi la gară, Stanely, grăbește-te să îi anunți pe consilieri să se prezinte imediat la Consiliu. Iar dumneata, părinte, urmează-mă, te rog. Te asigur că lucrurile pe care le vei vedea în următoarele minute vor valora infinit mai mult decât tocana aia de iepure cu care

voia să te îndoape Stavropoles.

Ieșiră în stradă chiar la momentul în care mulțimea se întorcea de la spectacol.

Femei îmbrăcate în rochii până la călcâie, cu coșuri agățate de cot, discutau cu voce scăzută, supraveghind în mers băieței în pantaloni scurți și în maiouri sau fetițe cu părul legat în cozi și împletit cu o mulțime de panglici colorate. Bărbați cu pălării mici și tari, așezate pe creștet, în pantaloni până la glezne, cu bretele pe care le plezneau peste piept, cu gesturi pline de importanță, comentau cele văzute la Turn cu voce puternică, râzând gros și strigând obscenități unii la alții,

55

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

peste capetele mulțimii. Un polițist cu cască neagră, baston și fluier atârnat de gât, supraveghea puhoiul de pe treptele unei case. Pe un balcon de lemn își făcu apariția un bătrân într-un cărucior cu roți mari, îmbrăcate în cauciuc, scrută valul de oameni care se îmbulzea pe sub el, apoi se retrase după câteva clipe, la adăpostul camerei sale întunecate.

— Așa se întâmplă în fiecare zi, de la **Marea întune**care încoace, comentă Guinon, împingându-1 într-o parte, ca să-l ferească de grosul mulțimii. Este semnul care ne spune că noi încă trăim, așa modest cum putem, în vreme ce alții, mai puternici și mai inteligenți, au pierit în flăcările revărsate din cer. Aveam nevoie de el, înțelegi, părinte? - aveam nevoie de el ca să putem continua. Câtă vreme a lipsit, m-am temut că lumea o va lua razna și va fugi în pustietatea plajelor de dincolo de munții Cabillan. »

Nu fugise, iar acum se scurgea pe lângă ei chicotind, comentând și strigând, răspândind un miros puternic de sudoare acră, de praf și de haine nespălate de multă vreme.

Puțurile dădeau apă puțină, folosită mai degrabă pentru consum decât pentru orice altceva, își aminti Calimario. Dacă Vianno ar mai fi curs prin vechea sa albie, atunci o mulțime de probleme și-ar fi găsit altfel rezolvarea, iar el ar fi fost chemat să instaleze pompe de aducțiune de suprafață și nu să repare străvechile utilaje de ridicare a apei de la mari adân-

cimi. Ar fi putut să facă o baie fierbinte ori de câte ori ar fi ajuns la destinație și ar fi avut parte de o rasă curată mai înainte de a pomi mai departe. Până și Horatio ar fi putut fi spălat și țesălat cum se cuvine.

Gândul la Horațio îl făcu să-1 întrebe pe secretar ce se întâmplase cu asinul lui.

— Stai liniștit, îi răspunse acesta, împingându-1 pe o străduță scurtă care se desprindea din Strada Principală, spre dreapta. Asinul o duce mai bine decât tine, a mâncat, a băut și i-au fost frecați genunchii cu lut galben, pentru ca să moară paraziții pe care îi ia când îngenunchează. Gândește-te mai bine la ce ne așteaptă dincolo de zidurile depoului pe care le vezi în față.

Gara era una mică, așa cum întâlnise de mai multe ori în călătoriile întreprinse de-a lungul și de-a latul Văii Coimbra. O clădire cu un singur cat și acoperiș de olane, cu trei încăperi, o fântână în partea dreaptă și o magazie în stânga. Depoul se găsea la aproape o sută de metri spre răsărit și era înconjurat de un gard înalt din scânduri de plop, unse cu catran. Samuel Abraham Guinon îi făcu semn să se îndrepte spre el. Un cireș bătrân, pe jumătate uscat, se înălța în fața ușilor mari, din metal, iar fra

Calimario se întrebă de ce nu fusese tăiat, pentru că nu dădea nici umbră și nici fructe. Știa însă că nu avea să găsească niciun răspuns. De multe ori, oamenii făceau gesturi pe care rațiunea nu le putea explica, iar Dumnezeu nu-i dădea niciun ajutor în această privință.

57

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Secretarul Consiliului scoase o cheie din buzunar și deschise lacătul mare care atârna, ruginit, în cele două belciuge. Apoi împinse una din cele două uși într-o parte, aruncă o privire dincolo de ea și îl pofti să intre.

înăuntru era răcoare și aproape întuneric, în comparație cu după-amiaza luminoasă de afară. își șterse fruntea de transpirație, cu mâneca anteriului, și oftă abia simțit. Doamne, dacă Edenul avea temperatura din interiorul depoului, atunci moartea însăși i s-ar fi părut o simplă excursie spre Paradis! Guinon îl atinse pe umăr, cerându-i să-l urmeze. Păși cu băgare de seamă peste șine și, treptat, ochii începură să se obișnuiască cu semiîntunericul.

Drept în fața sa se găsea un vagon de lemn cu geamurile lăsate în jos. Dincolo de el staționa o locomotivă cu aburi, Dumnezeule! - una adevărată, al cărei cos aproape că atingea acoperișul de tablă al depoului.

O locomotivă cu aburi! gâfâi Calimario, ștergân- du-și din nou fruntea. Fra Mojahes, care fusese meca- nic-șef la Pro Eclezziastica vreme de aproape o jumătate de secol, le arătase cândva, lui si lui Pedro, două imagini în culori șterse, în care se vedea un astfel de mecanism, care tracta un șir de douăzeci și două de vagoane (Pedro luase o lupă și le numărase pe toate, cu răbdare), mergând pe o linie lungă și dreaptă, prin mijlocul unei câmpii nesfârșite. Un

convoi feroviar, le

explicase Mojahes. Un mijloc economic de a transporta mărfurile de-a lungul și de-a latul unui continent. Nimeni nu văzuse vreodată. însă, nici locomotive si nici vagoane. Doar șinele de metal, care rugineau tăcute, sub smocurile lungi de iarbă grasă, semafoarele prăbușite peste ele și, din loc în loc, ruinele căsuțelor acarilor si barierele de metal care marcau încrucișarea » »
cu fostele drumuri de altădată.

Se apropie de vagon, cu inima abia zvâcnind în coșul pieptului. Părea aproape nou, chiar și vopseaua strălucea, necojită, în lumina slabă care pătrundea prin ușa rămasă întredeschisă. întinse mâna și pipăi lemnul neted, mirosind încă a lac. Trase cu degetul prin praful care acoperea geamul cel mai apropiat și își mușcă buza de jos, ca să nu geamă de emoție. Un artefact de dinainte de **Marea întunecare!** Unul întreg, nu o rămășiță forfecată de colții tăioși ai lui Cronos. Poate chiar unul functional! Iar el fusese cel chemat >
să îl vadă, să îl pipăie, să îl miroasă și, poate, să îl pună în mișcare.

Doamne, dacă pentru asta m-ai ținut în viață până în clipa asta, înseamnă că ai făcut-o ca să trăiesc o minune. Și că sunt unul dintre cei *Aleși*, își spuse, în timp ce se apleca să examineze roțile de metal. Ciocăni în ele cu o piatră. Sunau bine, deci nu existau elemente de coroziune. întregul ansamblu părea ca scos dintr-o cutie care îl protejase de intemperii, de vânt și de căldura soarelui.

Se ridică încet și îi aruncă o privire cercetătoare lui Samuel Abraham Guinon. Secretarul Consiliului stătea rezemat cu palma de vagon și se uita la el ușor amuzat.

— Bănuiesc că ai vrea să pui câteva întrebări, nu?

Fra Calimario dădu din cap și își linse buzele uscate. Pur și simplu, rămăsese fără glas.

— Am să încerc să-ți răspund fără să aștept să le rostești. Pentru că există un răspuns unic, pentru orice fel de întrebare. Un răspuns care seamănă cu acele chei universale pe care spărgătorii le numesc șperacle. Si acesta este: nu știu nimic altceva decât că locomo- » »
tiva și vagonul acesta au venit în urmă cu trei luni, pe linia care ne leagă de ocean, și s-au oprit definitiv în gară. în locomotivă nu se afla niciun mecanic și mă gândesc că este posibil să pornești undeva mașinăria, să îi bagi suficient de mulți cărbuni în focar pentru ca ea să străbată fără supraveghere 100-150 de kilometri și să se oprească undeva cât mai aproape de o fostă gară, în cazul acesta, chiar în gara San Sebastian. Când unul dintre zilieri a descoperit-o, într-o dimineață cețoasă, se oprise la aproape o milă de aici și încă mai scotea jeturi de abur prin supape. Noi nu am făcut altceva decât să punem un braț de lemne peste jăraticul aproape stins, să o manevrăm și să o introducem în acest depou.

— Asta înseamnă că...

60

— Ei, da, făcu Guinon. înseamnă că este perfect funcțională și că nu îi lipsesc decât cărbunii sau lemnele pentru a fi trimisă din nou la drum.

— Si atunci de ce m-ati mai chemat? * >

Bărbatul din fața sa își mângâie mustața și râse.

— Pentru a repara orologiul din Turnul Lampagii- lor, nu-ți este clar?

— L-am reparat. Inima lui Calimario bătea rar și atât de puternic, că se și mira cum de nu o auzea celălalt. De ce m-ai adus până aici, domnule Guinon? Pentru că, în acest caz, bănuiesc că dumneata personal ai făcut-o, iar Consiliul nu a avut nicio intenție în privința asta.

j

Secretarul își scutură un fir de praf imaginar de pe mânecă, apoi îl pofti să urce, cu un gest teatral.

— Răspunsul, părinte, oricare ar fi el în ochii unui om al Domnului, se găsește în vagonul acela. Urcă, te rog. M-am interesat, continuă el ironic. Nu trebuie să plătim bilet. Sau, cel puțin, nu deocamdată.

Se prinse cu mâna de bara cromată și păși încet pe cele trei trepte găurite de metal. Se gândea că, la urma- urmei, totul putea să fie un simplu vis, că adormise undeva, la umbra vreunui tufiș de soc, în drum spre San Sebastian, istovit din cauza soarelui și a prafului. Știa de multă vreme, încă de când își făcea stagiul de ucenic într-ale religiei, îngrijind bolnavii din lazaret, că visele pot să pară atât de reale, încât să-ți scrân-

tească mintea. Duhul câtorva dintre părinții bolnavi de acolo nu se mai întorsese niciodată în corpul ros de boală, iar ei rămăseseră să rătăcească într-un vis nesfârșit.

Aerul de pe culoarul îngust era mai răcoros și mirosea a praf. Se întoarse și așteptă ca Guinon să îl ajungă din urmă.

— Si acum? »

— Mergi până la mijlocul vagonului. Acolo se găsește răspunsul la toate întrebările tale. Șperaclul. Dacă vei fi știind să-l folosești, evident. Mărturisesc că noi nu ne-am priceput.

Merse încet înainte, punând picioarele, ușor, unul în spatele celuilalt, ca și când s-ar fi temut să ajungă acolo unde i se propusese. O singură dată în viața sa anterioară mai trăise un început de spaimă viscerală atât de puternică - atunci când, la sfârșitul perioadei de noviciat, i se ceruse să coboare în cripta mănăstirii, pentru a depune jurământul. Nu coridorul strâmt de cărămidă umedă, roasă pe alocuri, nu aerul stătut, vag ventilat de palele unui mecanism la care pedalau doi novici de la tăbăcărie, și nici postura gravă a preoților și călugărilor care purtau cu toți *masca lui Lucifer*, îl făcuseră să se chircească în interior, atât de puternic încât simțea că plămânii aproape refuzau să execute contracția și dilatația necesară actului respirator. Gândul înnebunitor fusese acela al rostirii efective a jură-

mântului, când trebuise să repete, după Preotul Mărturisitor, cele sase *adevăruri ale credinței'*.

Există numai un singur Dumnezeu.

Dumnezeu este drept: El răsplătește binele și pedepsește răul.

în Dumnezeu sunt trei Persoane: Tatăl, Fiul si Sfântul Duh.

A doua Persoană dumnezeiască s-a făcut om, pentru ca prin moartea sa pe Cruce să răscumpere pe oameni și în veci să-i mântuiască.

Sufletul omului este nemuritor.

Harul lui Dumnezeu este trebuincios pentru

mântuirea omului.

Nimic nu i se păruse mai greu decât să repete primul *adevăr.* Deși până atunci o făcuse de nenumărate ori, în biserică, în chilie, în grădina de zarzavat, în atelierul mecanic sau pe câmpul cu grâne, singur sau repetând după vreun călugăr căruia îi fusese dat în seamă, niciodată până atunci nu i se pusese nodul acela în gât, iar vocea sa, de regulă clară și puternică, nu devenise atât de pițigăiată încât abia de se auzea în cripta înaltă. Ceva asemănător unui abur roșiatic i se pusese pe ochi, iar *măștile* din jur păreau chiar cele o mie de chipuri ale lui Belzebut. Oare era adevărat faptul că existase numai un singur Dumnezeu, în toate timpurile? Doar acel Dumnezeu care-1 făcuse pe om după chipul și asemănarea Sa? Să fi însemnat asta că acel Dumnezeu

fusese unul biologic, din carne și oase, și că avusese parte, la rândul Lui, de toate tarele, greșelile și neajunsurile cu care își înzestrase creația? Era adevărat faptul că perfecțiunea nu exista, pentru că Dumnezeu însusi nu o avea, fiind asemănător întru totul lui Adam? Dar dacă existase numai un Dumnezeu, cum de acest adevăr nu fusese evident în ochii muritorilor pentru care El fusese Tată si Mamă? Si de ce era nevoie să se

repete de atâtea ori acest lucru, ca și cum Dumnezeu însusi s-ar fi temut că el va fi contestat cândva? Cum ar fi fost o lume cu mai mulți Dumnezei, fiecare aducând în prim-planul existenței propria sa creație și zbătându-se să o impună celorlalți?

Da, chiar asa, cum ar fi fost o astfel de lume?

Se opri o clipă, ameţit, sprijinindu-se cu mâna dreaptă de uşa unui compartiment. Atunci, în urmă cu atâta timp, reuşise în cele din urmă să rostească sacramentele în totalitatea lor, dar ceata blestemată nu-1 mai părăsise niciodată, revenind ori de câte ori ceva îi încerca puterea credinţei. Clipi de câteva ori, dar aceasta refuză să se împrăştie. Undeva, foarte aproape, îl aştepta un nou sacrament, iar el era nevoit să-l treacă.

In compartimentul în dreptul căruia se oprise, un domn cu cioc, favoriţi, monoclu şi gambetă stătea rezemat de spătar, cu ochii închişi. Era îmbrăcat în costum de tweed, la două rânduri, şi îşi ţinea mâna dreaptă pe mânerul bastonului de trestie. O statuie din came

şi oase, îşi spuse fra Calimario, holbându-se în interior prin geamul pătat de muşte. Se răsuci către Samuel Abraham Guinon, cu o întrebare mută în priviri.

— Uită-te atent la urechea dreaptă, îi răspunse acesta, oprindu-se în spatele său.

Calimario îi apropie fruntea de geam. Urechea dinspre el era împodobită cu un cercel de aur, răsucit asemenea unei frunzuliţe de iederă. Mai jos puţin, ieşind direct prin piele, se vedea un fir colorat, alb şi albastru, care cobora spre gulerul înalt şi tare, pier- zându-se apoi dincolo de el.

— E mort?

— Tot ce pot să spun e că nu e viu, zise încet Guinon. In urmă cu trei luni, când l-am descoperit, arăta exact la fel. Dacă ar fi fost un om adevărat, ar fi trebuit să fie mâncat de viermi până acum, să putrezească şi să pută. In schimb, el arată ca şi când ar dormi. Trage de uşă şi intră. De aici

nu o să poți înțelege altceva.

împinse ușa pe șina metalică și făcu un pas înăuntru. Aerul era fierbinte, stătut și mirosea vag a urină de șoarece. Se aplecă, șterse bancheta îmbrăcată în piele cu mâneca rasei si se așeză alături de straniul călător.

I î

Secretarul se opri în prag, uitându-se la el cu o curiozitate nedisimulată.

— Ce părere ai?

— Niciuna, răspunse Calimario, străduindu-se să-și calmeze bătăile inimii. Niciuna. Dacă Dumnezeu a ho-

tărât să ne încerce credința, atunci pesemne că i-a încredințat această ingrată misiune lui Belzebut.

— Este o ecuație prea complicată pentru ca Belzebut să-și poată găsi locul în ea, ridică din umeri celălalt. De altfel, când Fratele Superior ne-a răspuns la solicitare, nu a pomenit nimic despre vreo lucrare a Diavolului. Altminteri, presupun că ar fi trimis mai degrabă doi-trei preoți dezlegători decât un călugăr mecanic, nu crezi?

— Cum arată pe dedesubtul hainelor?

Celălalt își drese vocea.

— Am încercat să îl dezbrăcăm de redingotă, dar pare pur și simplu lipită de piele. Ca și cum ar crește din el.

Se foi pe banchetă, prefăcându-se că se așează mai comod. Avea nevoie de timp de examinare și de timp de gândire. Din câte își dădea seama, nu avea să aibă parte nici de unul, nici de celălalt. Oftă, așeză lădița de scule alături si o deschise. Scoase din ea un cutit ascu- > , țit și se răsuci spre domnul neclintit de lângă el.

Guinon îl prinse de braț.

— Ce vrei să faci?

— Cred că vreau să-1 examinez în amănunt înainte de a trage vreo concluzie. Iar pentru asta trebuie să-l dezbrac. Un om care nu putrezește, deși nu se mișcă de trei luni, nu mănâncă, nu bea și nu respiră, trebuie că este un fel de mecanism, nu, domnule secretar?

66

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Altminteri, nu m-ar fi trimis Părintele Superior tocmai pe mine. Iar pentru asta e nevoie să îi scot hainele.

— Nu cred că este o măsură tocmai înțeleaptă. Gui- non suflă praful de pe bancheta din față și se așează, la rândul său. Dacă nu este lucrarea Diavolului, iar eu, alături de Părintele Superior pe care tocmai l-ai pomenit, nu cred acest lucru, atunci musai că este lucrarea Domnului. Si nu cred că Dumnezeu o să fie tocmai $
încântat de faptul că oamenii vor să-și bage nasul în proiectele sale secrete.

Călugărul rămase cu mâna în aer. O rază de soare sclipi scurt pe lama cuțitului.

— Dacă acesta ar fi un proiect dumnezeiesc secret, cum îți explici, domnule Guinon, că a ajuns în gara din San Sebastian? Lui Dumnezeu i-ar trebui mai puțin de o clipită ca să facă să dispară orice urmă a acestui tren, cu tot ceea ce se află în el. Iar pe noi toți să ne facă să uităm ce s-a petrecut. Dar nu o face, după cum vezi. Ce să însemne asta altceva decât faptul că, dacă este o lucrare a Sa, atunci El chiar își dorește ca noi să o examinăm, să ne minunăm și să ne întrebăm cu ce scop a trimis-o aici, pe pământ. Dar eu nu cred că Dumnezeu a...

— Poate să însemne și faptul că Dumnezeu a uitat de noi, spuse foarte încet celălalt. Poate că **Marea întunecare**

a fost trimisă chiar de El, sătul de toate prostiile cu care am umplut pământul.

67

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Domnul nu-si uită niciodată creațiile, rosti cu credință fra Calimario, apoi apropie cuțitul de bărbatul nemișcat de lângă el și începu să-i taie hainele în jurul gâtului.

Se auzi un pârâit surd și gulerul se smulse cu o fâșie prelungă de piele. Calimario dădu din mâini surprins, azvârlind-o cu cuțit cu tot pe bancheta din față. Secretarul se ghemui, ferindu-se de atingerea ei.

— Parcă ar fi... fost crescut direct din trup, grăi călugărul, după câteva clipe, reușind să-și învingă greața și teama și să se apropie de guler. Nu văd nicio picătură de sânge. Iar locul de unde a fost smulsă pielea...

Se aplecă puțin în direcția corpului rigid și se uită cu atentie.

— Nu e o rană propriu-zisă. E ca și cum ai fi răzuit o bucată de pământ uscat cu o unealtă ascuțită. Un fel de ruptură neuniformă. De fapt, ceea ce văd aici nu pare să fie piele adevărată. E ceva ce seamănă, mai degrabă, cu un... burete.

întinse mâna și apăsă cu buricul degetului arătător pe locul de unde se smulsese pielea. Se uită la el într-o rază de soare, apoi înapoi, la locul de pe gât de unde fusese smulsă.

— Noi nu am avut curajul nici măcar să ne atingem de... de acest corp, mârâi Guinon, reținându-și o tresărire de scârbă. Iar tu, cum ai urcat în tren, ai și produs această... această...

— Catastrofă? Calimario se răsuci spre el. Spune-i cum crezi, domnule secretar, pentru că oricum nu vei reuși să îi definești adevărata dimensiune. Nu știu » , » dacă realizezi că exact pentru acest lucru m-ai chemat aici. Trei luni v-ați învârtit cu spaimă pe lângă problemă, fără să reușiți să treceți măcar dincolo de coaja ei. Nu înțelegi că nu este vorba despre o ființă umană? Indiferent ce voi descoperi că va fi fiind, în mod sigur nu a fost niciodată un om, ca dumneata, Lee Stanley sau femeia aceea pe care am întâlnit-o pe drum, Irena, nevasta lui Cotizo. Deși pare asemenea nouă, realitatea e alta: pielea lui e ca o bucată de pergament, care se sfâșie la atingere, carnea - dacă poate fi numită astfel - e spongioasă ca un burete, nu este irigată de sânge, nu putrezește și nu atrage mușteleș și viermii. Văd aici un capăt de sârmuliță colorată care-i iese pe lângă ureche și sunt convins că dacă voi săpa cu vârful cuțitului după urma ei voi găsi altele asemănătoare, precum și multe alte lucruri ciudate, pe care nu le vom putea înțelege, dar care ne vor spune, cu toatele, că domnul acesta nemișcat nu este un om, ci un fel de mașinărie care ne imită aproape la perfecție. Uneori, în nopțile de toamnă fără lună, când ploaia picură pe acoperișuri, iar somnul uită să vină, stau și mă întreb câte alte minuni întunecate nu vor mai fi zămislit, în perioada de dinaintea **Marii întunecări,** oamenii aceia ciudați cărora noi le spunem *savanți blestemați.* Și mă

rog la Dumnezeu să-mi aducă alinarea neștiinței. Și îi

mulțumesc pentru faptul că **Marea întunecare** a prefăcut în nisip aproape tot ceea ce mintea lor a ivodit pentru a perverti omul și pământul.

Se opri din perorație și se întinse după cuțit. II apucă de vârf și îl trase către el.

— Pot să încep operația? întrebă, cu privirile ațintite pe chipul împietrit al necunoscutului neom din stânga sa. Dacă te deranjează, domnule secretar, poți să ieși pe coridor și să fumezi o țigară. Pentru mine, care am lucrat mai bine de un an în morga mănăstirii, deschiderea unui corp omenesc nu este cu nimic mai impresionantă decât tranșarea unui porc înainte de Crăciun. Ba chiar aceea mai prezintă încă un fior adevărat, pentru că animalul este viu, se zbate și vrea să trăiască, pe când acesta este... este mai mult o păpușă mecanică.

Samuel Abraham Guinon dădu încet din cap, se ridică de pe banchetă și ieși, închizând ușa în spatele lui. își propti palmele pe bara aflată sub geam, trase de ea și îl lăsă în jos. Apoi scoase din buzunarul de la piept un trabuc, îi reteză capătul, scăpără un chibrit lung și pufăi de câteva ori, slobozind norișori de fum către acoperișul îndepărtat al depoului.

Fra Calimario închise ochii, gândindu-se cu ce să înceapă. Era o lucrare nouă și ar fi fost bine să simtă că Cel de Sus nu se opunea gândurilor sale de cunoaștere

aproape eretică. Așa că își făcu o cruce mare și spuse încet rugăciunea de mântuire:

„Nu mă tem de mulțimile de popoare
care mă înconjoară din toate părțile.

Ridică-te, Doamne,
mântuiește-mă, Dumnezeul meu;
pentru că tu ai lovit peste obraz
pe toți dușmanii mei;
tu ai zdrobit dinții celor nelegiuiți.
A Domnului este mântuirea.
Binecuvântarea ta
este peste poporul tău."

Apoi clipi mărunt, își făcu curaj și strânse degetele în jurul mânerului de lemn, știind că singura cale bună de urmat era aceea a firului colorat de sârmă. Pe coridor, norișorul de fum vălurea, întinzându-se încet spre capătul coridorului.

A A A

Mihalis Stavropoles trase de șorț, își răsuci vârfurile mustății în sus și așteptă. O muscă mare, verde, bâzâia supărător pe deasupra capetelor, deși ar fi trebuit să doarmă la ora aceea, își spuse fra Calimario. Privi cu coada ochiului către Lee Stanley, însă acesta părea deplin cufundat în actul masticației.

71

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Ia resturile astea de pe masă, Mihalis, comandă Guinon, lăsându-se pe spătarul scaunului. întinse mâna după trabucul din scrumiera de alamă și îl scutură de scrum. Poate aduci plăcinta de mere și vinul acela alb, de anul trecut. Cel demidulce. Iar o cafea cred că ar fi foarte bine primită la ora asta, ce spui?

Crâșmarul se înclină fără să răspundă, apoi se retrase dincolo de perdeaua murdară. Stanley aruncă ultimul os de potâmiche pe farfurie, își șterse degetele unsuroase de șervetul alb de bumbac, de pe colțul mesei, apoi îi aruncă o privire întrebătoare secretarului Consiliului.

— Ai terminat de mâncat, părinte?

Calimario scoase cu vârful cuțitului un rest de came > dintre dinții cariați și se lăsă pe spătarul scaunului. Lumina de pe peretele din dreapta se alungi, aruncând umbre tremurătoare peste mesele alăturate. Se simțea ghiftuit și nu știa unde să mai bage plăcinta de mere, pentru că nu-i venea să o lase pe tavă, alături de suratele ei. Plăcintă nu mai mâncase de aproape un an, de când merii din livadă dăduseră ultimul rod, mai înainte să fie arși de *ploaia verde*, și îi simțea încă de pe acum gustul dulce-acrișor sub limbă. Puse cuțitul pe masă și așteptă.

Samuel Abraham Guinon trimise un norișor alb spre tavan și se uită la el cu aceeași curiozitate pe care trebuie că o încerca o găină examinând gândacul de lângă gheare mai înainte de a-l înghiți.

72

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Care ar fi concluzia, părinte? întrebă într-un târziu, lăsându-se încă și mai apăsat pe spătar.

— Nu cred că am alte concluzii în afara celor pe care deja le-am spus, domnule secretar.

îi stătea pe limbă să-i spună că frații-statisticieni ar fi putut să redacteze mai multe volume cu ceea ce el numise concluzii, dacă ar fi văzut numai jumătate din ceea ce văzuse el în acel compartiment. Dar treaba lui era să ajungă la mecanismele care se defectau mereu și să le repare. Să

adune cât mai multe informații despre ele, despre mediul în care se găseau, despre oamenii care locuiau în acele medii si să le aducă la mănăstire, în Pro Eclezziastica îsi duceau existentele modeste si cenușii doi frați-statisticieni, a căror singură meserie era aceea de a sorta informațiile găsite prin documente sau aduse de ceilalți frați, de a le pune pe categorii, de a combina în moduri prestabilite categoriile și apoi de a trage cele mai raționale concluzii din ele. Fără îndoială că existau deja categorii prestabilite în care puteau fi încadrate și informațiile despre *omul andreitic.*

— Ești drăguț să le repeți? Acum, cu burta sătulă, gândurile au altă acuitate și poate că anumite elemente din cele pe care mi le-ai spus deja pe drum vor căpăta sensuri noi.

Stanley râgâi, înghiți restul de vin din pahar și se lăsă, la rândul lui, pe spătar, studiindu-și cu atenție vârfurile degetelor. Dinspre bucătăria îndepărtată a

cârciumii se auzi un zgomot de vase metalice căzut pe podea.

— Făptura aceea ciudată, oftă el, străduindu-se să-și pună ordine în gânduri, pe care am demontat-o bucată cu bucată, poartă numele de *om andreitic.* Este o entitate construită dintr-o mulțime de mecanisme minus- cule, de o perfecțiune dusă dincolo de înțelegerea mea, prinse de un schelet metalic și îmbrăcate în piele artificială.

— In piele artificială! făcu visător Guinon, iar scrumul alb se desprinse de pe vârful trabucului și căzu pe podea.

— Ei, da, un material care imită pielea naturală și care,

înainte de **Marea întunecare** se găsea în toate magazinele acelea specializate în vindecare, cărora cred că li se zicea Pharmakopeea, și unde se vindea la liber, asemenea căpățânilor de zahăr sau șifonului din băcăniile de acum.

— Păi ce făceau oamenii cu pielea artificială?

— își înlocuiau propria piele atunci când sufereau accidente sau când aceasta se degrada, pur și simplu, din cauza îmbătrânirii.

Lee Stanley își împreună degetele deasupra mesei și se uită la ei fără niciun fel de luciu în apele neclintite ale ochilor. Fra Calimario se întrebă dacă mai văzuse vreodată un om mai calm decât cel aflat în dreapta sa. Parcă ar fi vorbit cu unul dintre corpurile mumificate aflate în criptele mănăstirii.

74

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— De unde știi asta, Stanley? Ți-ai făcut chiar tu o înlocuire de piele și cunoști procedeul?

— Mi-aș fi dorit. Chinezul își frecă unul dintre ochi cu arătătorul. Mi-aș fi dorit. Mai ales că procedura era simplă de tot și nedureroasă: pur și simplu puneai bucata de piele artificială peste propria ta piele și eliminai bulele de aer prin presare. In decurs de câteva ore, corpul tău o accepta și o dizolva pe cea veche. Procedurile nu au fost inventate de cei vechi, ci doar redescoperite. în natură există unele animale care scapă de pielea veche, iar șerpii sunt doar o parte dintre ele. Toate astea le știu de la bunicul, care avea o carte foarte mare și foarte groasă, pe care o păstra cu grijă pe fundul unui cufăr, în pod. Din când în când, mă urca și pe mine cu el și îmi citea din ea. Spunea că informațiile alea nu trebuia să se piardă.

— O carte mare și groasă, cu coperte din piele verde, având câte o coroană aurie imprimată pe fiecare? tresări Calimario și își mușcă buza de jos când realiză că oferea din informațiile tăinuite ale mănăstirii.

— Se numea „Enciclopedia Britanică pentru copii". Stanley zâmbi vag unei amintiri. înainte de a pleca, bunicul a ascuns-o si de atunci nu am mai văzut-o. Si 1 » nu pot spune că nu am căutat-o. Oho, am răscolit întreaga casă, garajul, ba chiar și grajdul vecinilor, în care se mai ducea, uneori, ca să își ia de acolo lemne ' ' » pentru dulgherit.

Enciclopedia era una dintre puținele cărți de știință a cărei primă copie manuală după originalul tipărit se găsea la loc de cinste în biblioteca mănăstirii. Pentru a avea acces la ea, aveai nevoie de un permis special, semnat de Părintele Superior, și uneori era necesar să aștepți luni de zile pentru așa ceva. El, personal, nu reușise să o deschidă decât de trei ori până în clipa aceea, cu motivații dintre cele mai serioase. In general, îi trebuia schema diverselor mecanisme pe care pleca să le repare prin ținut. își aducea aminte cât de dezamăgit fusese când, în locul fie chiar și al unei scheme simple, dăduse numai peste fotografia unui tractor cu tracțiune pe toate roțile, interesantă, dar complet nefolositoare. Informațiile despre *omul andreitic* erau minimale si se referau mai mult la inventatorul lui, un oarecare Villiers de l'Isle Adam, si la tratatul stiin- ' » » țific în care acesta îl descrisese pe larg - „Viitoarea Evă", dar care, evident, se pierduse în dezastrul provocat de **Marea întunecare.**

— Asta trebuie să însemne că *savantii blestemati* reușiseră să realizeze astfel de... copii umane?

— Am văzut numai ceea ce se găsea în compartiment,

răspunse fra Calimario cu prudență și înghiți puțin vin ca să mai câștige timp de gândire. Nimeni nu poate să garanteze că în afara celui al cărui corp l-am disecat pentru a-1 studia ar mai fi existat și alte entități asemănătoare. Pe de altă parte, perfecțiunea alcătuirii

sale ne poate duce cu gândul la ideea că nu era doar un prototip și că fie și numai pentru a ajunge la acest nivel, constructorii lui au plămădit mai multe exemplare. Am citit într-o cărticică de prezentare a unei fabrici de subansamble pentru automobile că produsele acesteia urmau să fie realizate în producție de serie mare, în următorii ani. Este posibil ca prin asta să fi înțeles crearea unor subansamble identice unul cu celălalt, în număr mare. Dar e posibil, de asemenea, ca semnificația cuvintelor „serie mare" să fi fost cu totul alta.

— Dar dumneata, personal, ce părere ai, părinte?

Calimario se uită o clipă la Stanley. Acesta îl privea fix, părând că așteaptă răspunsul său.

— Vreau să cred că nu greșesc atunci când afirm că au fost făcuti mai multi astfel de *oameni andreitici.* Re- » > alizarea doar a unuia singur, într-o societate al cărei unic scop devenise multiplicarea la nesfârșit a tuturor lucrurilor produse în societate, reprezenta ceva neobișnuit pentru acea vreme. Repet, este însă destul de posibil să mă înșel, pentru că...

Nu apucă însă să-și ducă ideea până la capăt. Un zgomot de pași îl făcu să se uite spre dreapta: Mihalis Stavropoles urca treptele dinspre bucătărie, cu o tavă mare în mâini și cu o sticlă prăfuită de vin la subraț. Stanley se

ridică repede și îl ajută să așeze totul pe masă.

77

Vretnea întoarcerii Aurel Cărășel

— Mai doriți și altceva? întrebă cârciumarul, punând cestile de cafea aburindă în fata fiecăruia. Poate > 1 vreo dulceață... un pahar cu apă rece...

— Poți să pleci, îl concedie Guinon cu un gest. Dacă va mai fi nevoie de ceva, o să te chemăm.

— Prea bine, domnilor.

Stavropoles se înclină și ieși, închizând ușa fără zgomot. Secretarul ridică ceașca de cafea și o apropie de nas.

— Mmm, miroase chiar a cafea adevărată. încă nu s-au terminat toti sacii cu boabe din San Sebastian. Ia » o gură, părinte, și ai să înțelegi de ce Dumnezeu a lăsat arborele de cafea să crească în Grădina Edenului.

Sorbi, apoi închise ochii și o savură. Trebuie că era delicioasă de vreme ce o plimba atât de mult prin gură înainte de a o înghiți, își spuse Calimario. Sau poate era doar efectul faptului că nu mai băuse de multă vreme o cafea adevărată, ci numai înlocuitori. în cele din urmă, desfăcu pleoapele, vârî mâna liberă în buzunar și scoase de acolo un pătrățel strălucitor. 1-1 întinse peste masă.

— Am găsit asta în haina sa. Te ajută cu ceva?

Fra Calimario îl luă, îl răsuci în lumină si citi, mis- când ușor din buze: „Smith Gabledon, șerif, Mar- shala".

— Marshala este...

78

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Un orășel cu vreo 200 de locuitori, aflat la aproape 150 de mile de aici, spre nord-vest. Dincolo de Căpă- tânile de Zahăr. »

își aminti de harta din încăperea înaltă a Consistoriului. Căpățânile de Zahăr era denumirea unor dealuri înalte, acoperite cu trunchiurile carbonizate ale unei foste păduri. Calea ferată se oprea la poalele lor. Atunci, cum avea să ajungă entitatea-șerif Smith Gabledon dincolo de Căpățâni?

— Și de ce nu ai spus nimic despre asta Fratelui Superior?

Samuel Abraham Guinon sorbi cu delicatețe din ceașcă si oftă.

— Am găsit-o la trei zile după ce expediasem scrisoarea cu cererea. Informația nu merita să trimitem încă un curier, cu atât mai mult cu cât știam că va veni cineva de la mănăstire. Știi la fel de bine ca si mine cât » »
de nesigure sunt drumurile în ziua de azi, ca să merite să sacrificăm un curier bine antrenat. Ai venit dumneata și acum sunt liniștit: Fratele Superior va afla ceea ce trebuie să afle.

Să sperăm, se gândi Calimario, sorbind puțin din cafeaua fierbinte. Era amară și parfumată exact atât cât trebuia. Să sperăm că mecanicul se va întoarce cu bine în atelierul său de sub trapeză și că această informație, alături de multe altele, va ajunge la Fratele Superior, iar de aici la Bibliotecă, adăugându-se vrafului

de ciorne din care scribii urmau să le compileze, pe domenii separate, în Enciclopedia de la Pro Eclezzias- tica, cea mai mare lucrare de acest fel care fusese închipuită vreodată.

— Marshalla este o localitate de graniță, reluă el gânditor, jucându-se cu toarta ceștii. Dincolo de Căpățâni se întinde Valea Sonorei, un deșert cumplit, în care nu ai vrea să pătrunzi vreodată. Nu există niciun strop de apă, iar temperaturile sunt cumplite chiar și pe timpul nopții. Nisipurile zburătoare sunt bântuite de tot felul de făpturi urcate direct din Iad, șopârlele veninoase cu clonț și scorpionii-crab fiind cele mai puțin periculoase dintre ele. Nimic nu poate să treacă spre Coimbra din acea direcție. Sonora este un scut natural
de peste 500 de mile lungime, care se termină la vest în Marele Ocean, iar la est în Mlaștina Superioară de Păcură. Pe hărțile mănăstirii sunt însemnări care atestă faptul că aici viețuiesc dragonii-de-foc și viverinele- cu-creastă, despre care se spune că au ucis și mâncat mai mult de jumătate dintre supraviețuitorii valului de foc care a precedat **Marea întunecare.**

— De ce ar fi nevoie de un serif într-un loc atât de »
bine apărat? întrebă secretarul, după ce scutură scrumul trabucului pe farfurioară. Și, mai ales, de ce nu de unul... uman?

Fra Calimario își aranjă poalele rasei cu un gest, apoi ridică din umeri.

80

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Poate că dincolo de nisipurile Sonorei s-au trezit primejdii despre care nu am știut niciodată, răspunse. Sau poate că există cu adevărat stele-camivore și sfere- deplasmă care coboară din cer și topesc totul în locul unde ating pământul. Poate că zvonurile despre ro- banți cu trăznete în degete nu sunt doar zvonuri, iar platformele

care plutesc pe deasupra pământului vor fi ajuns deja în apropierea Căpățânilor. Lumea Exterioară cuprinde atâtea nesfârșite și neînchipuite primejdii, încât dacă mila Domnului nu ar fi cuprins Valea Coimbrei, pe aici n-ar mai fi existat nicio ființă vie.

— Un *om andreitic* nu e, totuși, decât o entitate cu puteri restrânse. Chiar dacă e mai puternic decât noi. Chiar dacă deține altfel de informații. Ce ar fi putut să facă de unul singur în Marshalla?

— Nimeni nu poate să răspundă la întrebarea asta, domnule secretar. Cu atât mai mult cu cât acel Smith Gabledon nici măcar nu era activat. Poate că avea în interiorul unde cleștii mei nu au putut pătrunde un instrument minuscul cu ceas, care urma să se declanșeze după un anumit număr de zile și nopți. Am mai văzut mecanisme de felul ăsta. Sau poate că acest lucru urma să îl facă cineva din acel orășel în care avea să ajungă.

— Cineva?

Calimario își ținu o clipă respirația. Iar avea impresia că urma să spună lucruri care făceau parte din se-

cretele bine păzite ale mănăstirii. Pe de altă parte, se gândea și că oamenii aceștia nu știau cum să se folosească de ele și că vor fi uitate repede după plecarea lui. în cel mai rău caz, nu erau decât doi inși care ar fi putut să le repete, după plecarea sa, iar ele erau suficient de incredibile pentru ca alții să le acorde vreo atenție deosebită.

— în mănăstire se vorbește uneori de faptul că se poate ca acei *savanți blestemați* să nu fi pierit cu toții în urgie. La fel cum se crede că și alți oameni, asemenea nouă, ar fi

scăpat, prin locuri ferite. Așa că e posibil ca ei să încerce să controleze din nou lumea noastră, reconstruindu-și mașinăriile blestemate. După cum e posibil să existe prin fiecare localitate din Valea Coim- brei câte un om de-al lor care să le raporteze ceea ce se petrece acolo. Controlul social nu e posibil decât dacă deții un număr stohastic de informatii dintr-o , »
anumită regiune, pe baza cărora poți să calculezi care dintre posibilități are cea mai mare șansă de a se transforma în realitate. Asta spunea fratele Algernon, Superiorul Bibliotecii, iar vorbele lui s-au dovedit a fi întotdeauna adevărate.

— Cine deține informații stohastice poate să ghicească viitorul, repetă visător Samuel Abraham Guinon.

— Poate să determine apariția posibilității cu cel mai ridicat procent de coerență, îl corectă Calimario. Există chiar o formulă matematică, dar nu despre asta este vorba acum.

82

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Nu, într-adevăr, nu despre asta, dădu din cap celălalt. Tu ce spui, Stanley? Văd că ești foarte îngândurat.

Chinezul se foi pe scaun, privind într-o parte.

— Cred că Lumea Veche nu a murit de tot si că ne mai trimite, din când în când, semne. Dar cine mai știe cum să le înțeleagă?

— Asta nu e filozofie Zen, pufni Guinon și aproape că vărsă cafeaua din ceașcă. Dacă nu înțelegem ce se întâmplă, s-ar putea să murim toți.

— Asta spuneam și eu, reluă Stanley, tot fără să-i privească. Pentru a înțelege, însă, trebuie să vedem cu ochii noștri. »

— Ce să vedem?

— Păi, ce se găsește la stația din Marshalla, ce altceva? Dacă nu știm de unde vine și cine l-a trimis pe acest *om andreitic,* măcar putem afla unde trebuia să ajungă și cine urma să-l aștepte.

Guinon își masă ceafa. De undeva, de afară, se auzi un dangăt îndepărtat.

— Clopotul din Tumul Lampagiilor. înseamnă că peste câteva clipe va fi miezul nopții. L-ai reparat bine, părinte.

— Sunt lucruri la care mă pricep. Și altele despre care abia acuma aflu.

— Ești pregătit de călătorie?

— De călătorie?

83

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Consiliul Local îți încredințează, prin mine, misiunea de a afla tot ceea ce se poate afla despre acest... despre acest element numit *om andreitic,* în Marshalla.

Fra Calimario își simți dintr-odată gâtul foarte uscat. Niciodată nu se mai întâlnise până atunci cu vreun artefact atât de complicat și de straniu, provenind direct din miezul acelei blestemate, dar minunate lumi de dinainte de **Marea întunecare.** Iar acum, dintr-odată, nu avea decât să dea din cap pentru ca unele dintre minunile ei să-i ajungă la îndemână. O lume după ale cărei taine oftau cu toții, mai mult sau mai puțin pe ascuns. Pe de altă parte, lumea aceea fusese abandonată de Cel de Sus si lăsată în seama lui Belzebut. »

Orice artefact provenea de acolo, ieșea chiar din labele lui păroase, înzestrate cu gheare ascuțite și otrăvite.

O ispită, își spuse. Dar una frumos împachetată și

mirosind irezistibil a păcat. Era, poate, din lumea Diavolului. Cu siguranță, însă, că o astfel de șansă nu s-ar fi ivit de două ori în viața unui om. Iar dacă ispita îl împungea cu degetele ei strălucitoare, nu însemna că ar fi făcut-o pentru ființele său cel păcătos, ci pentru a-i ajuta pe ceilalți să înțeleagă mai bine lumea în care trăiau.

— Sunt pregătit, răspunse și, ca să-și ascundă tre- murul involuntar al vocii, bău o gură de cafea și puse ceașca alături, pe masă. Sunt pregătit să pornesc spre Marshalla. Ar mai trebui să știu ceva?

84

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Un singur lucru, spuse încet, dar ferm, secretarul Consiliului din San Sebastian. Că nu vei pleca singur. Cetățenii din orașul nostru sunt de acord cu ideea că în Marshalla se întâmplă ceva care s-ar putea să aibă legătură cu soarta acestei lumi. Așa că au hotărât să trimită un brav reprezentant al orașului, care să supravegheze felul în care se desfășoară ostilitățile acolo. Iar eu am hotărât ca acest reprezentant să fie prietenul nostru comun, domnul Lee Stanley.

— Eu?! păru că se miră acesta, dar fra Calimario ar fi putut să jure că dincolo de aerul ușor surprins nu se afla nimic care să semene a surprindere adevărată.

Ca și cum s-ar fi așteptat la așa ceva, constată el, jucându-se cu ceașca de cafea. Dar așa ceva era imposibil, viitorul rămânea îndepărtat și mereu imprevizibil, iar oracolele pieriseră demult, în zorii omenirii.

— Ei da, tu, Stanley. Ești un om priceput și înțelept, așa că vei putea să înțelegi multe din cele pe care le vei vedea și ne vei putea aduce un raport minuțios și exact al

întâmplărilor prin care veți trece. Misiunea ta va fi să observi și să-1 sprijini pe părintele Calimario în tot ce va întreprinde. Nu ai familie și nici legături speciale cu concetățenii din San Sebastian, așa că presupun că poți fi gata de plecare în orice clipă. Presupun bine?

In ochii codați ai chinezului luci un strop de lumină mierie, care se stinse aproape imediat. înclină ușor

din cap și degetele sale lungi bătură darabana pe tăblia mesei.

— Oricând, domnule.

— Foarte bine, atunci te întorci la gară, îl trezești pe cantonier și vă ocupați ca până în zori să umpleți buncărul locomotivei cu lemne și cărbuni. Până atunci, părintele Calimario se va odihni în camera de oaspeți a Consiliului. Când orologiul din Turn va bate orele șapte, îl voi conduce la gară, iar el va face să funcționeze cazanul cu aburi, pentru că se pricepe de minune la lucruri de acest fel.

Lee Stanley păru că șovăiește o clipă, apoi se ridică de la masă, mai ușor ca o felină, se înclină în direcția lor și ieși din încăpere, călcând aproape fără zgomot. Samuel Abraham Guinon strivi vârful trabucului de fundul scrumierei metalice, apoi puse țigara de foi într-un portțigaret de metal. Lăsă pe masă o hârtie de 10 soli, de culoarea mușțarului copt, după care îl invită pe Calimario spre ușa rămasă deschisă.

Afară, noaptea era neașteptat de caldă și de înaltă. Cerul era acoperit de o spuză strălucitoare de stele, iar dinspre Tumul Lampagiilor se răspândea o lumină roșiatică, care le făcea să licărească slab. Stelele acelea păreau

mereu altele, în funcție de locurile spre care se deplasa, se gândi călugărul, căscând larg ochii la ele. Nu recunoștea decât trei sau patru constelații, deși învățase despre întreaga boltă în atelierul de astro-

nomie al lui fra Girolamo. Aici, în nord, nu departe de oceanul fără sfârșit, stelele păreau aduse de pe cu totul alt cer, mai dens si mai vechi.

Casele pe lângă care treceau erau cufundate în întuneric și doar ici și colo se legăna limba tremurătoare a vreunui felinar agățat de stâlp. Câțiva câini lătrară în silă din spatele gardurilor, după care tăcură, își plecară capetele pe labe și adormiră la loc. Când ajunseră în dreptul clădirii Consiliului, Guinon o apucă pe o alee de nisip care ocolea fațada, se strecura printre câțiva plopi cu frunze argintii și se oprea înaintea unei căsuțe cu acoperiș de ardezie, în două ape, ale cărei ferestre erau deschise si fixate în scoabe metalice, ca să nu fie trântite de vânt. Intrară într-un hol strâmt, mărginit de ambele părți de câte o încăpere cu ușile la perete. Intrară în cea din dreapta, în care o lampă cu oglinjoară lumina slab de pe masă. Secretarul ridică fitilul și mută lampa pe un scaun, mai aproape de pat. îi spuse că va veni în zori să-l trezească, îi ură somn ușor si închise usa în urma lui, mai înainte să poată răspunde. Se descălță la ușă, se vârî sub pătura subțire de bumbac, lăsând lampa să lumineze. Gazul din ea era curat și în încăpere aproape că nu se simțea miros de fum.

Se trezi cu câteva clipe mai înainte ca greierele să înceapă să cânte. Ornicul său interior funcționase din nou impecabil, ca de obicei. Se săltă în capul oaselor

și ascultă câteva clipe țârâiturile puternice care veneau de undeva de sub pat. Probabil că insecta găsise o crăpătură mai largă între scândurile dușumelei și își făcuse acolo adăpost pentru iarna care se apropia. In cele din urmă, se coborî din pat, aranjă așternutul, suflă în flacăra lămpii, care prinsese să pâlpâie, și ieși afară.

San Sebastian începea să își scuture ciolanele bătrâne, în sdipătul primelor clipe ale dimineții de sfârșit de vară. Colo se auzeau câini lătrând, dincolo se foia un cocos, pregătindu-se să trâmbițeze. Din loc în loc se trânteau uși sau se închideau cu zgomot ferestre. Voci ascuțite de femei strigau la animale și Calimario ciuli urechile, străduindu-se să o deosebească din vacarm pe cea a Irenei. Dar fie că dimineața vocile femeilor răsunau toate la fel, fie că vocea acesteia nu se distingea prin nimic de cele ale vecinelor ei, nu reuși să-și dea seama dacă o auzise sau nu, așa că se îndreptă spre banca de sub sicomorul bătrân, se așeză și începu să învârtă mătănii, așteptând ca orologiul să bată ora șapte.

Chiar în clipa în care primul sunet al clopotului de aramă se risipi în aerul clar, din spatele perdelei de plopi își făcu apariția silueta înaltă a lui Stanley. Se apropie cu pași mari și se înclină în fața lui.

— Domnul Guinon te așteaptă la gară, vorbi el, cu o voce nazală.

Deși era proaspăt bărbierit, fața sa avea o grimasă obosită, iar cutele de sub ochi păreau mai vizibile de-

cât în ziua anterioară. Chiar și hainele pe care le purta atât de ordonat păreau ușor prăfuite și parcă nelalocul lor pe trupul său înalt. Pantofii din piele întoarsă, cu pingele groase de aramă, erau înnegriți în bot, iar părul strâns în coadă, pe care îl ținea legat la spate, stătea într-o parte, atingându-i umărul.

Fra Calimario îsi atârnă mătăniile la centură si se , » ridică. Abia dacă îi venea până la umăr, dar asta putea să fie, totuși, o falsă impresie, deoarece Lee Stanley purta încălțăminte cu toc înalt.

— Trebuie să luăm lada cu scule, spuse.

— Va veni cu ea portarul. Stanley se aplecă spre el. Sper că ai dormit bine, părinte, pentru că drumul e lung și trebuie să stau în locomotivă și să fac pe fochistul. Va fi nevoie să existe cineva care să supravegheze, până ajungem... chestia, hmm... chestia aia din vagon.

— M-am odihnit, răspunse. Putem să mergem.

Stanley se înclină din nou și o luă înainte. Urmară firul aleii, trecură prin șirul de plopi, ieșiră în fața clădirii Consiliului, apoi pătrunseră pe strada principală. Două femei mergeau către centru, cu coșuri de răchită în mână, discutând aprins despre un oarecare Domingo, care își bătuse nevasta și copiii, apoi plecase înapoi la cârciumă, cu toți banii câștigați în ziua respectivă. O trăsurică deschisă le ocoli, sunând de zor din clopoțelul atârnat lângă mâna vizitiului. Câteva găini zburară speriate în toate părțile, cotcodăcind supărate,

în vreme ce o pisică se ridică de pe pervazul pe care somnolase până atunci, se întinse prelung și apoi dispăru

tacticos în spatele unei tufe de lămâiță.

în lumina strălucitoare a dimineții, clădirea gării părea mai scundă și mai veche. Cărămizile aparente erau măcinate de trecerea timpului, iar geamurile ferestrelor erau murdare de praf și acoperite cu pânze de păianjen. Singurul lucru care părea să o însuflețească puțin era o țâșnitoare, peste buza ridicată a pâlniei sale apa scurgându-se pe pământ și luând-o veselă la vale, către o băltoacă plină de mătasea-broaștei. Ușile depoului de alături erau larg deschise, iar botul locomotivei fusese scos pe jumătate printre ele.

Calimario aștepta ca Stanley să îl ajungă din urmă.

— Ați reușit să porniți instalația cu aburi? întrebă, arătând cu mâna către depou.

Chinezul ridică din umeri si își scutură haina de praf.

— Trebuia să-i facem o probă, să vedem dacă mai funcționează după atâta timp de când stă garată acolo. Abia apoi am început să încărcăm lemnele și cărbunii. Este un mecanism minunat, nu a făcut nicio problemă, de parcă abia aștepta să fie pus iar în mișcare.

— Poate chiar asta aștepta, se arătă de acord Calimario. Si acum?

— Cred că domnul Guinon se află în biroul impiegatului de mișcare.

90

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— în acest caz, să nu-1 lăsăm să se plictisească prea mult.

Secretarul Consiliului stătea cu coatele pe pervaz si fuma. Sufla fumul albicios dincolo de fereastră si îl) » privea cum se împrăștie treptat, împins către apus de o adiere ușoară de vânt. >

— Ați ajuns deja, tresări el, când zgomotul ușii îl anunță că intraseră. Chiar mă întrebam dacă nu cum- va am exagerat, chemându-te atât de dimineață, părinte. Poate că era mai bine să te las să iei micul dejun. Urmează un drum de mai multe ore, iar la capătul lui... poate că în Marshalla nu mai există nimeni și, deci, nici posibilitatea să mănânci ceva acolo.

Calimario ridică din umeri.

— Puțin post nu a omorât niciodată pe cineva. Călătoresc pe tot felul de drumuri și, uneori, sunt nevoit să postesc. Consider asta drept o ofrandă adusă Divinității.

*

— Fie si asa. Guinon stinse trabucul de tocul feres- J J trei și îl băgă în port-țigaret. Oricum, am dat comandă pentru un coș cu mâncare care vă așteaptă în vagon, înainte de plecare, vrei să verifici cum funcționează instalația de aburi?

— Aș arunca o privire.

Adevărul era că tremura de curiozitate. O locomotivă era un agregat complex, iar una întreagă, în stare de funcțiune, nu auzise vreodată să fi fost descoperită

pe undeva. De-a lungul și de-a latul văii Coimbra, șinele, altădată strălucitoare, rugineau și se îngropau încet în solul prăfos și în multe locuri tufe uriașe de/e- *rocactus pilotus* crescuseră deasupra lor, acoperindu-le pe multe zeci de metri. Singurul mecanism de deplasare pe șine pe care-1 văzuse el vreodată era drezina de la mănăstirea Congregatione, în nordul îndepărtat al văii, cu care se deplasau călugării-mesageri cale de 40 de mile, cât ținea

calea ferată care făcea legătura cu Satele Eoliene, situate pe spinarea muntelui Condia- tus. Dar o locomotivă adevărată, în stare funcțională...

îți mulțumesc, Doamne, că îmi faci acest cadou minunat, se gândi el, în timp ce părăsea clădirea, însoțit îndeaproape de Stanley și de Guinon. Pe peron era cald și mirosea a praf și a vaselină. Calimario simți cum îi lăsa gura apă, ca înaintea unei mese încărcate pentru festin. Vaselină adevărată, nu înlocuitorul din grăsime animală și praf fin de cărbune preparat de fra Dominte în creuzetul din sala de alchimie! De unde vor fi făcut rost de ea locuitorii din San Sebastian? Oricum, nu mai conta, hotărî, în timp ce urca treptele de fier si intra în marchiza metalică a mașinii.

în afara unui strat subțire de praf, totul era nou și sclipea în lumina crudă a dimineții. Ușa tenderului era înțepenită de perete cu o scoabă. Vârî capul înăuntru și văzu că era plin cu lemne și cărbuni. în partea opusă, ușița focarului, pe unde urma să fie alimentată

cu cărbuni mașinăria, era si ea deschisă, iar manome- trul de presiune situat în dreapta, la nivelul pieptului, indica o atmosferă și jumătate, probabil presiunea exercitată de volumul de apă asupra instalației. Două sticle de nivel, cu indicatori verzi și roșii, arătau că nivelul apei era la parametrii normali. In stânga și în dreapta postului mecanicului, atârnau două lămpi mari cu acetilenă, folosite pentru drumul de noapte. Sub fiecare se găsea câte un clopot de aramă cu o limbă foarte lungă, ce trebuia să servească la avertizarea sonoră a oamenilor sau animalelor

care traversau linia, în fața locomotivei. Un șir de patru cadrane rotunde, aplicat pe peretele focarului, indicau parametrii de presiune a uleiului de ungere, ai condensării aburului și ai temperaturii apei din cazanul sub presiune.

Fra Calimario se închină înaintea lor ca în fata icoanei. Nu mai avea nicio îndoială că Domnul îl alesese pe el, dintre toți frații monastici, ca să-i dăruiască această viziune a minunii mecanicii. O clipă se gândi la Horatio si îi revăzu ochii triști uitându-se la el cu > ♦ ,
reproș.

— Nu te-am părăsit, prostule, șopti, cu voce emoționată. Ai răbdare doar să mă întorc din călătorie si vom pomi amândoi spre mănăstire, ca pe vremuri.

Ieși în ușa marchizei și le făcu semn celor doi.

— Aici totul pare în regulă. Combustibilul există, iar instalația este plină cu apă. Putem pleca oricând.

93

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Atunci, poftește în vagon, părinte. Și ai grijă să nu te întorci fără răspunsuri.

Coborî și îl lăsă pe Stanley să se cațere în locul lui. Pe peron, Samuel Abraham Guinon îl bătu pe spate si îl strânse de umăr. >

— Dacă reușești în misiunea asta, părinte, i-am promis Fratelui Superior că îi trimit, prin tine, planurile tehnice ale locomotivei, pe care le-am găsit în vagon, alături de acel... *om andreitic.*

Planurile tehnice? Lui Calimario aproape că îi veni să țipe de bucurie. Pentru că una era să deții artefactul în sine, pe care cel mult puteai să îl întreții în stare de funcționare, și altceva să ai planurile lui tehnice, lucru care îți permitea să încerci să-l reproduci. Uimirea care-1 copleși se dovedi atât de puternică, încât uită să-1 întrebe pe secretar ce

căutau acele planuri în compartiment.

Se îndreptară împreună spre scara din capătul vagonului chiar în clipa în care soarele se ridica deasupra acoperișului gării. Firele de praf dansau în razele lui asemenea unor ființe minuscule care se serveau de ele ca să călătorească prin spațiu. Pentru că soarele, nu? - este un cuptor de foc în care nu contează decât flacăra, spunea fra Augusto, cel care se ocupa de instrumentele optice pe care frații le adunaseră de-a lungul timpului, plătind cu munca lor pentru ele. Un cuptor de foc ce avea să ardă încă o zi plantele și vie-

tățile din vale, clătină din cap Calimario și urcă încet treptele, parcă șovăind la fiecare pas. Apoi se răsuci în ușa deschisă și așteptă ultimele instrucțiuni de la Gui- non. Acesta își ridică degetul arătător de la mâna dreaptă și atinse ușor calota pălăriei.

— Să aveți drum bun! La viteza pe care o poate prinde locomotiva, ar trebui ca după prânz să intrați în gara din Marshalla. Presupun că ar fi bine să porniți înapoi înainte de lăsarea întunericului. Asta în cazul fericit în care veți lămuri repede problema entității... chestiei aceleia din vagon. Și dacă veți găsi în depoul lor cărbuni si lemne. Si dacă nu veți avea de înfruntat

vreun pericol necunoscut. Pentru un astfel de caz, l-am înzestrat pe Stanley cu un revolver Smith & Wesson, singura armă care a rămas în San Sebastian după atacul mexicanilor. Vă doresc să vă întoarceți cu bine. Si să aduceți răspunsuri la toate întrebările.

Se răsuci pe călcâie și pomi cu pași apăsați spre colțul

clădirii. Când ajunse acolo, mai întoarse capul o dată, se uită lung la tren, ridică din umeri și dispăru în spatele zidurilor. Calimario mai aşteptă câteva clipe, după care se îndreptă spre compartimentul din mijlocul vagonului.

Omul andreitic aştepta exact în aceeași poziție în care îl lăsase în noaptea anterioară, după ce terminase de reasamblat componentele pe care le desfăcuse pentru a-i înțelege sistemul de funcționare. Cea mai com-

plicată operațiune i se păruse că ar fi trebuit să fie reatașarea fâșiilor de piele pe carnea sintetică, dar spre surprinderea sa acestea aderaseră pur și simplu la ea, după care se suturaseră între ele, lăsând în urmă doar câteva semne albicioase, aproape invizibile în lumina puternică a lămpii cu acetilenă. Acum se uita la el cu detașarea chirurgului care tocmai a prins la loc un picior retezat. Era o minune tehnică acest... acest element nonuman, dar cu aparență umană, iar lui îi revenise, pentru prima oară în istoria Văii Coimbra, misiunea sacră de a-i descifra secretele. Poate că numele său va sta alături de cei ai marilor părinți, în analele mănăstirii Pro Eclezziastica, iar pe vreunul din pereții turnurilor, cineva îi va picta chipul și îi va înlocui umila particulă „fra" cu cea de „cuvios".

Se așeză pe bancheta din față, alături de lada cu scule care dormita liniștită, visând probabil la clipa marii plecări. în viața lui nu se gândise că ar fi putut să călătorească cu un tren, asemenea personajelor celebrului filozof religios Stan Lee - Spiderman, Iron Man și Hulk, ale căror imagini în două dimensiuni le văzuse în nu mai puțin celebrul magazin de misticism „Marvel Comics". Se lăsă pe spate și

privi visător înaintea sa.

Smith Gabledon, serif în Marshala. Tinea în conți- nuare ochii închiși și, dacă nu ar fi știut ceea ce se petrecuse cu o seară înainte în vagon, ar fi crezut că este un pasager adormit. Niciun flux de energie, nicio *anima*

nu făcea însă să tresară involuntar mușchii obrajilor, pleoapele sau globii oculari. *Omul andreitic* era un mecanism al cărui rol nu reușea să-1 înțeleagă. Unul minunat, uluitor, dar doar un mecanism, la urma urmelor, făcut de mâna unui om, chiar dacă acela murise de peste un secol.

De afară, pătrunse prin fereastra întredeschisă un curent de aer mirosind a iarbă uscată. Se lăsă pe spate și închise ochii, chiar în clipa în care se auzi șuierul aburului care elibera saboții frânelor de pe roți, iar trenul se punea în mișcare cu o zvâcnitură scurtă. Abia atunci îi trecu prin minte că uitase să-1 întrebe pe Gui- non de unde știa Lee Stanley să conducă un mecanism atât de complicat cum era o locomotivă. Lui însuși i-ar fi luat câteva zile bune, poate chiar o săptămână întreagă, până să se lămurească în privința funcționării diferitelor sisteme, iar el avea o îndelungată experiență de mecanic. Apoi, legănatul ușor al vagonului și țăcănitul roților pe șine îl făcură să picotească și sfârși prin a ațipi.

Visă că *omul andreitic* de alături se ridică de pe banchetă și se apleacă ușor asupra lui, examinându-1 cu atenție prin monoclu. Apoi îi ridică mâna stângă să îi ia pulsul, cu ochii fixați pe cadranul ceasului de buzunar. în fine, îi deschide pe rând pleoapele și îi examinează globii oculari cu un

aparat asemănător unui binoclu.

97

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Se mișcă, simțind cum îl gâdilă catarama de metal a acestuia, dar atingerea nu încetă. își trase capul într-o parte și holbă ochii. Un păianjen mare, negru, se legăna în dreptul nasului său, atârnat de un fir aproape invizibil. îl izbi cu dosul palmei și arahnida zbură prin aer, se izbi de peretele de lemn și căzu în spatele banchetei.

Omul andreitic stătea nemișcat, în aceeași poziție. Poate doar pleoapa ochiului drept era o idee mai ridicată decât cealaltă, însă nu putea să spună dacă nu cumva așa fusese încă de la început, pentru că nu îi privise cu atenție ochii. Monoclul, favoriții, ciocul păreau toate la locul lor, chiar și mâna dreaptă fixa bastonul de trestie ca si când nu s-ar fi clintit niciodată de acolo. Dar fra Calimario își amintea cum îi desfăcuse pumnul, deget cu deget, ca să îi poată ridica brațul pentru a verifica mobilitatea articulației umărului și pe cea a cotului.

Se așeză pe locul său, fixându-1 cu încordare pe Smith Gabledon. Prin fața ferestrei defilau grăbite tufe înalte și aproape uscate de acacia și undeva, departe printre dealuri, licărea oglinda răsucită a unei ape. Poate că erau ultimele rămășițe ale râului Vianno sau, pur și simplu, niște bălți care urma să se usuce în curând, sub soarele necruțător. Încet-încet, legănarea vagonului făcu să i se îngreuneze din nou pleoapele și nu își dădu seama când alunecă iar în apele negre ale somnului.

98

O bătaie ușoară pe genunchi îl făcu să tresară. Deschise ochii cu precauție, realizând în același timp că nu mai auzea niciunul dintre sunetele specifice deplasării unui tren. în fața lui, alături de pasagerul imobil, Stanley își tăia unghiile cu o forfecuță din oțel cromat.

— Ai promis că nu o să adormi. Stanley își privi unghia proaspăt tăiată, în lumina puternică, apoi vârî forfecuță într-o protecție din piele și o introduse în buzunarul de la piept al hainei. Dacă pasagerul *andre- itic* s-ar fi ridicat, pur și simplu, și ar fi părăsit vagonul?

— Și unde să se ducă? ripostă el. Pe zeci de mile, în orice direcție, nu este altceva decât pustiu.

— Tu spuneai că im *om andreitic* este o entitate nonumană care urmează anumite comenzi ce i-au fost introduse în minte prin intermediul unei structuri denumite program. Dacă una dintre aceste comenzi ar fi fost să coboare, ar fi părăsit trenul fără să știe măcar de ce anume o face.

Calimario se scărpină la subraț. Poate că ar fi trebuit să-i fi cerut lui Guinon să facă o baie înainte de a părăsi San Sebastian. Nu se mai spălase pe tot corpul de când părăsise incinta mănăstirii, iar de atunci trecuseră aproape două luni. Niciodată nu te simți mai viu decât atunci când te furnică mizeria sau te înțeapă ploșnițele, predica fără încetare fra Selmanno, în timp ce umplea vanele de lemn cu apă fiartă și punea în ele tulpini uscate de busuioc, lămâiță, laptele-cucului și

săpunariță. îi era dor deja de vremurile când trăia închis între zidurile înalte ale mănăstirii, lăsându-i pe ceilalți frați să îi asigure protecția.

— N-am spus nimic despre comenzile unui *om andreitic,* spuse încet și limba abia i se mișca în gura coclită. Și nu înțeleg de ce te afli aici, când locul tău ar fi trebuit să fie în marchiza locomotivei, să alimentezi cuptorul și să verifici permanent cadranele aparatelor, pentru ca deplasarea să se facă în siguranță.

Lee Stanley își ridică pălăria cu un deget și se uită la el mult timp, cu ochii săi mari, codați. Ar fi fost un chinez de treabă, pierdut printre alte câteva mii de semeni de-ai săi, dacă nu ar fi plecat din cartierul în care, cândva, guvernul central îi obligase să locuiască, la periferia marilor orașe. Așa însă, singur printre cei din rasa albă, era o pată de culoare căreia nici măcar nu i-ar fi acordat statutul de om.

Fra Calimario știa că gândurile sale miroseau puternic a erezie și a rasism, dar nu le putea împiedica să se formuleze. Pur și simplu, plătea tribut celor câtorva zeci de mii de ani în care o parte a rasei umane o obijduise pe cealaltă. Și dacă se gândea mai bine, aproape că nici nu-i păsa că formula astfel problema: Biblia nu vorbea nimic despre celelalte rase cu care Dumnezeu populase pământul. De ce s-ar fi legat el la cap, dacă nu-1 durea?

— N-ai spus, se arătă de acord celălalt. Dar ai fi putut s-o faci, nu? Pentru că fra Emiliano si fra Solanus

te-au învățat o mulțime de lucruri despre acest tip de bioți, în subsolurile de sub cripta veche a bisericii. Ai recunoscut un *om andreitic* de la prima aruncătură de ochi și știai deja cum să-1 secționezi chirurgical, urmărind rețeaua de dren,

fără să-i afectezi structura in- ternă. Am știut că ești mai mult decât un mecanic, atunci când ai scos scalpelul din trusă. Mecanicii nu umblă cu astfel de unelte asupra lor.

Calimario încercă să zâmbească, dar buzele nu reușiră decât să schițeze o grimasă. Privi pe geam, căutând să tragă de timp. Ce altceva mai știa despre el afurisitul de chinez? Sau poate că nici nu era cu adevărat chinez.

— De unde știi tu, Lee Stanley, despre frații Emiliano si Solanus? Niciodată nu au ieșit dintre zidurile > » mănăstirii.

— Poate că le-am fost și eu ucenic, râse subțire chinezul, iar el observă că pielea pomeților îi rămăsese întinsă ca pergamentul. Sau poate că i-am inițiat chiar eu în nobila artă a chirurgiei bionice. întinse un deget spre el. Să lăsăm acest joc, Calimario. Oricum, nu vei căpăta decât acele răspunsuri pe care sunt de acord să ti le ofer.

»

— Atunci oferă-mi unul singur, pentru început. O dovadă a bunelor tale intenții: de ce s-a oprit trenul? S-a terminat cumva combustibilul?

101

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Atunci, Smith Gabledon își răsuci puțin fața spre ușă, iar el știu că nu mai era vorba despre niciun fel de iluzie optică. Pălăria cu boruri înguste îi alunecase peste frunte doar cât linia trasă de un creion cu grafit pe o coală de hârtie.

— Se trezește, spuse el, răgușit. Dar asta nu se poate, pentru că... am verificat...

— Ai verificat nivelul de descărcare a bateriilor. Eram sigur că pentru asta ai avut nevoie să-l secționezi. Stanley

râse din nou, încă și mai slab decât mai înainte. Ceea ce nu aveai de unde să știi, pentru că Emiliano și Solanus nu cunosc nici ei, este faptul că șeriful aparține unei noii linii de asamblare tehnologică. I s-au inclus și pile de rezervă, în cazul în care, accidental sau nu, cele din dotarea standard se descarcă. Uită-te la el și admiră. Sunt sigur că exemplarul folosit ca material didactic nu mai avea energie nici cât să ridice o pleoapă. Acesta își activează celulele fotovoltaice și începe să-și pună organismul în funcțiune.

Smith Gabledon deschise mai întâi ochiul stâng, cu încetineala proverbială a unui melc. Apoi roti globul ocular într-o rotire imposibilă pentru un ochi uman, cuprinzând într-o singură clipă întreg spectacolul din compartiment. In cele din urmă, pleoapele celui de-al doilea ochi se deschiseră si ele si șeriful înclină ușor » » » * capul spre ei, părând că-i salută.

102

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Bine ai revenit printre noi, domnule Gabledon. Lee Stanley arătă cu mâna către călugăr. Faceți cunoștință: Smith Gabledon, viitor serif în Marshalla, fra Ca- limario, de la mănăstirea Pro Eclezziastica. Ce plăcere să ne întâlnim toți trei în același compartiment, nu?

— Religia creștină nu crede în întâmplări, ricană Calimario și se uită din nou pe fereastră. Dumnezeu este în simultaneitate trecutul, prezentul și viitorul nostru, iar dacă el a făcut ca noi trei să ne întâlnim, asta înseamnă că El a vrut ca asta să se petreacă în felul acesta. întâmplarea nu are ce căuta aici. încă nu mi-ai spus de ce s-a oprit trenul.

— Cred că ar fi mai bine să o facă el. Lee Stanley arătă

cu bărbia către bărbatul cu monoclu, care își flexa ușor degetele de la mâini, privindu-le concentrat. La urma-urmei, pentru asta a fost trimis în această parte a văii. Ce spui, domnule Gambledon?

Valea Coimbrei fusese dintotdeauna un loc plin de mistere, de ființe mitologice și de ciudățenii fără nume care-și făceau veacul pe sub pământ, în lanțurile nesfârșite de peșteri, care începeau din munții sălbatici Cabillan și se pierdeau dincolo de deșertul Atacama. Fra Calimario se întrebă dacă nu cumva din acele adâncuri blestemate nu scăpase cumva vreun monstru, iar șeriful primise misiunea de a-l omorî.

— Ne-am oprit aici... Vocea îi hârâi, însă cu toate acestea călugărul avu impresia că îl aude vorbind pe

Samuel Abraham Guinon. Ne-am oprit aici... repetă celălalt, dar din nou vocea hârâi neplăcut, părând că încearcă să se acordeze la un tipar preexistent.

De data asta, în mod clar, *omul andreitic* folosise modulările vocii lui Stanley. Acesta tresări, se ridică pe jumătate și îi atinse urechea dreaptă. Apoi se lăsă să cadă înapoi pe banchetă și așteptă.

— Ne-am oprit aici deoarece calea ferată a avut parte de un incident neplăcut, al doilea în ordine cronologică, după cel petrecut la Marshalla. Sunt șeriful Gabledon și am fost trimis să investighez cazul. îmi pare bine de cunoștință, domnilor.

Acum, vocea avea un timbru normal și necunoscut. Calimario observă că firul colorat din spatele urechii dispăruse, bărbatul din fața sa devenind un om perfect

asemănător lui.

— Nu mai era nevoie de el, explică Stanley, observând încotro se uita. Folosea numai la declanșarea din exterior a bateriilor de rezervă. După utilizare, a fost absorbit. Despre ce fel de incident ai spus, Gabledon?

Șeriful se ridică în picioare, își perie haina cu câteva zvâcniri ale mâinii și își fixă mai bine pălăria pe cap.

— Urmați-mă și veți vedea cu propriii ochi.

Calimario îl întrebă din priviri pe chinez, iar acesta înclină din cap. Se ridicară, la rândul lor, și ieșiră pe culoar. Era cald, prea cald chiar, constată călugărul, sim- țindu-și rasa umedă la subraț. Dincolo de geamuri,

câmpia aridă tremura în lumina puternică, transformând cactușii uriași în siluete fantomatice care făceau semne nedeslușite prin aerul clocotit.

Ajuns la capătul vagonului, șeriful coborî scara metalică și îi aștepta să coboare, la rândul lor. Săriră pe solul crăpat, ridicând norișori de praf. Câteva fire de iarbă uscată zburară pe deasupra, ridicate de un fir de vânt. Calimario strănută și își duse mâna la gură.

— Pe aici, domnilor.

Șeriful pomi către răsărit, urmând șinele lucioase. La picioarele lor, câteva furnici mari, roșii, trăgeau spre un mușuroi nevăzut un cărăbuș cu elitrele tăiate. Nu departe de un cactus acacia, o mierlă țopăia, cău- tându-si hrana. J

O lume senină și pașnică, își spuse Calimario, ștergându-și fruntea de sudoare. O lume în care ei nu mai aveau ce căuta. Și care va reuși să scape de persoanele lor, în cele din urmă.

Când locomotiva ajunse, în urma lor, cât o cutie de chibrituri, șeriful Gabledon se opri brusc, se aplecă puțin în față și păru că se uită la ceva aflat sub nivelul tălpilor sale.

— Aici se termină lumea, spuse răgușit Lee Stanley, oprindu-se în spatele șerifului.

Acolo se termina o lume și începea alta. O prăpastie adâncă se deschidea la picioarele lor, atât de adâncă, încât cu toată puterea luminii soarelui nu i se zărea

fundul. Undeva, departe, pe celălalt mal, cactușii păreau siluete de jucărie. în înalturile albastre pluteau aproape neclintiți doi condori.

— Misiunea mea de-abia de acum încolo începe, spuse cu voce limpede șeriful Gabledon. își scosese pălăria și își făcea vânt cu ea, deși Calimario știa că nu avea nevoie de așa ceva, mecanismele interne putând să regleze temperatura pieselor componente și pe cea a cărnii și pielii sintetice conform codurilor de procedură înscrise în fișele sale binare. Vă sfătuiesc să vă întoarceți la tren și să așteptați. Eu voi traversa prăpastia și voi continua drumul pe jos. Estimez că mâine dimineață voi reuși să ajung în Marshalla. Aveți vreo misiune specială pentru mine, domnule Stanley?

Lee Stanley medită o clipă, apoi clătină din cap.

— Te vom aștepta, spuse. Dar ai grijă să nu treacă mai mult de 24 de ore din momentul acesta. Ai înțeles, Gabledon? Cel mult 24 de ore.

Omul andreitic își așeză pălăria pe cap.

— Am înțeles. Rămas bun și așteptați cu răbdare.

Se întoarse cu spatele și, pur și simplu, sări în prăpastie. Calimario își înăbuși un strigăt de surprindere. Atât de neașteptat i se păruse gestul, încât simțea că se sufocă.

— Organismul său este înzestrat cu un sistem de ventuze care se activează automat pe degete, în podul palmelor, pe genunchi și în coate. Nu trebuie să-i plângi

de milă, știe ce face. Si are o eficientă extraordinară. Ne întoarcem la tren?

Călugărul se mai uită o dată către genunea întunecată. Cumva, fără să reușească să înțeleagă cum, Valea Coimbra se despărțise în acest loc de restul pământului. La vest, același lucru îl făcea oceanul, iar la sud si la nord cele două lanțuri muntoase o izolau ca într-o »
găoace. Una din ce în ce mai mică, descoperi el și răsuflă greu, ca și când inima i-ar fi făcut probleme.

— Nu, răspunse după o vreme, continuând să privească în jos. Prefer să stăm aici. Orice loc din lumea asta e bun pentru a suporta adevărul.

Stanley se uită o clipă la el, apoi își scoase haina, o împături și o așeză alături, pe sol. Apoi își descheie nasturii manșetelor și își suflecă mânecile. Acum semăna din ce în ce mai mult cu un chinez, realiză celălalt, strângându-și rasa mai aproape de corp. Un chinez care tocmai își scotea pipa din punga de piele de la sold si o îndesa cu tutun.

— E o poveste lungă, părinte. îmi dai voie să aprind luleaua? Știu că biserica a afurisit obiceiul fumatului, dar eu nu simt tocmai un credincios catolic, chiar dacă așa figurez în scriptele din San Sebastian.

Frecă un chibrit foarte lung de tocul pantofilor și

aprinse tutunul din cupa de lut ars. Pufăi de două ori, să-l aprindă, apoi slobozi un norișor alb către cer.

107

Oftă, se așeză, își încrucișă picioarele și îi făcu semn să i se alăture.

— Ce vrei să știi, mai întâi?

— Știai dinainte de existenta *omului andreitic?* » 1

Lee Stanley se propti pe palme și lăsă capul pe spate. Deasupra, cerul era o altă prăpastie, incredibil de senină și de adâncă, punctată ici și colo de scamele albe ale norilor. Nu mai plouase din februarie, își dădu el seama brusc și dacă nu o făcea în următoarele zile, vegetația verii avea să se usuce complet. Iar animalele care depindeau de ea, din ce în ce mai puține, aveau să moară de foame în scurt timp. Se anunțau vremuri grele pentru toți, iar vasele care aduceau grâne din Insule întârziaseră deja cu două luni.

— Știam, răspunse chinezul și pufăi din pipă. In această vale, eu sunt coordonatorul lor. Gabledon a sosit în San Sebastian la comanda mea. Numai un *om andreitic* ar fi capabil să ajungă dincolo de distrugerile provocate de o catastrofă naturală. Iar șeriful va ajunge în Marshalla și va aduna informații despre ceea ce s-a petrecut acolo.

Fra Calimario răsuflă adânc, apoi își împreună palmele ca pentru rugăciune. Simțea nevoia să îngenuncheze, dar știa că nu o va face. Cel puțin, nu în fața unui... unui necredincios.

— Cine ești tu, Lee Stanley, cu adevărat? Un zeu din străvechime? Un trimis al Domnului, care vrea să ne

încerce puterea credinței? Un diavol sau oricare dintre puterile lui întunecate, pregătind cotropirea finală a acestui ultim colt din Eden? Măcar exişti fizic sau , > ești numai o închipuire a minții mele?

Scuipa cuvintele unul după altul, cu o deznădejde pe care nu și-o cunoștea. Coji amare de semințe, pe care nu le putea înghiți, dar nici în el nu le mai putea ține.

— Exist, răspunse foarte încet celălalt. Nu sunt un zeu, deși poate că unele dintre faptele mele o să ți se pară că vin direct dintr-un Olimp demult uitat. Sunt un *om bionic,* ultima realizare pe Scara Schild, realizată de cei pe care voi îi numiți *savanții nebuni*, cu câțiva ani înainte de Marea întunecare. Am toate caracteristicile biologice ale unui om biologic, dar și o parte din cele încoroporate în structura de bază a lui Gabledon. îmi obțin energia din mediul înconjurător, consumând alimente și apă, iar pielea mea este o structură complexă fotovoltaică ce utilizează din plin lumina solară. Posed chiar și două micropile care folosesc principiul ce stă la baza transformării materiei în energie pură, specific coroanei solare. într-un cuvânt, sunt o entitate extraordinar de complexă care, dacă va reuși să scape de accidente la nivel planetar, de genul celui din fața noastră, va avea parte de o viață extrem de lungă.

— Ești nemuritor, șopti călugărul, cu înfiorare.

— Sunt pieritor, îl corectă celălalt, bătând cu pipa în pământul fierbinte. Până și îngerii despre care te-au

învățat frații Emaggio, Castagna și Belerfon sunt entități pieritoare. Pieritoare, nu muritoare. Moartea este specifică

doar ființelor biologice. Dar până să îmi consum întreaga rezervă de energie și să mă sting, Valea Coimbra, Pasul Diavolului, Piatra Jidovului, Câmpia Soarelui, Herenthia, Amazonia și Insulele vor fi devenit ele însele țărână și praf.

— Acestea sunt regiunile în care viața a continuat după **Marea întunecare?** Nu credeam că sunt atât de multe.

— Atât de multe, zici? Vocea lui Stanley era ironică dar, în același timp, și ciudat de blândă, iar călugărul nu s-ar fi mirat dacă l-ar fi văzut plângând fără lacrimi, întreg Pământul a ajuns un pustiu de nelocuit pentru următorii 20.000 de ani, iar ție ți se par multe?!

— Nu știu. Se scărpină la ceafă și șterse câteva picături de sudoare. Pur și simplu, credeam că nu existăm decât noi, cei din Valea Coimbra. Noi eram lumea. Singura lume.

— Lumea...

Vocea lui Stanley era amară ca fierea și ciudat de tulburătoare. Un arhanghel plângând la marginea Raiului, după inocența pierdută. O clipă, seninul cerului fu tulburat de un punct mișcător, poate un uliu al porumbeilor, poate un șoim auriu, apoi totul se topi într-o învolburare de vânt și seninul își recăpătă puritatea. Astfel se petrece viața noastră, își linse buzele crăpate

fra Calimario. Tânjim după înălțimile albastre, fără să știm că acolo pândește prădătorul suprem.

— Ai putea să-mi spui cine sunt eu însumi? îngăimă, cu o voce atât de subțiată încât nu și-o recunoscu, pur și simplu.

Chinezul trase un ultim fum, apoi bătu cu vatra de pământ, scuturând scrumul și firele de tutun rămase

nearse. Scoase din buzunarul pantalonilor un șervețel de hârtie, curăți vatra și vârî pipa în buzunarul hainei de alături. Apoi răsuci capul spre el și îl privi lung, cu ochii îngustați, ca și când s-ar fi aflat undeva foarte departe.

— Un *enas michanikos.* Un om mecanic sau un *droid,* așa cum vi s-a spus la mijlocul secolului al XXI-lea. O entitate asemănătoare formal unui om biologic, dar cu un interior primitiv, în comparație cu cel al unui *om andreitic.* Ați fost produși cu milioanele, înainte de **Marea întunecare,** pentru că erați fiabili, ușor de întreținut, consumați puțină energie, nu vă defectați și ară- tați la fel ca stăpânii care vă cumpărau de la magazin. Dețineați până și funcțiile de bază, evident imitative: mâncați, excretați, respirați. Puteați să învățați, între anumite limite, și nu vi se efectuaseră implanturi de personalitate. în plus, erați foarte ieftini, datorită producției de serie mare. Dețineați avantajul că puteați fi scoși din funcțiune oricând, apăsând un simplu buton. După care, la repomire, vă resetați memoria de bază

și o luați din nou de la început. Ideali pentru a susține rasa umană biologică, în tentativa ei de a urca în spațiu și de a se risipi printre stele. Comunicativi până la plictiseală, buni repetitori ai activităților la care asistau, suficient de lipsiți de inițiativă pentru a nu deranja pe cineva, acei *michanikoî ânthropoi* fuseseră făcu ți să dureze o mică veșnicie. Dar nu una lipsită de oameni. Când a venit **Marea întunecare,** iar oamenii biologici au dispărut, pur și simplu v-ați trezit în ipostaza de a umple locurile lăsate libere, fără să fi fost construiți pentru așa ceva. Dintr-odată, lumea în care vă duceați existențele mecanice a devenit mult prea

mare pentru voi. Dintr-odată, plasa relațiilor existente între voi s-a șubrezit și a fost nevoie să intervenim de mii și mii de ori ca să o reparăm și să determinăm, în felul acesta, ca iluzia lumii să continue. Pentru că, vezi tu, părinte, existența fără zeii ce ne-au făcut este una plină până la refuz cu amărăciune: voi n-ați fost con- cepuți să le luați locul, noi n-am fost creați să vă dirijăm. Uneori, când închei câte o lungă analiză stohastică, îmi dau seama că lumea ar fi fost probabil mai bună fără noi. Dar nu ne-am autocreat ca să avem dreptul să ne autodistrugem și atunci continuăm să ducem șarada iluziei mai departe. Nu avem voie să o între- rupem, nu avem voie să dăm înapoi. Pur și simplu, acum, noi suntem lumea. Iar lumea trebuie să existe, în continuare, indiferent cine ocupă locurile libere din sala de spectacol.

112

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Fra Calimario plângea. Nu știa de câtă vreme și nici cât de zgomotos se manifestase, atâta doar simțea lacrimile alunecându-i pe obraji. Respira, mânca, excreta. Chiar plângea. Dar toate astea erau doar o consecință a unui program conceput mai înainte ca artefactul abia ieșit din producție, care fusese corpul lui inițial, să fi fost animat. Probabil că în întreaga sa viață nu făcuse nici măcar un gest care să nu fi fost gândit dinainte de altcineva, care să-i aparțină ca ființă vie, înzestrată cu liber-arbitru.

— Si ei? Oamenii?

își sterse nasul, care, culmea! - secreta un lichid lipicios, și se uită stânjenit la norii îndepărtați. Poate că nici nu erau acolo de fapt, poate că îi vedea numai pentru că un program minuscul îi solicita creierul să facă acest lucru. Creierul? Dar avea un creier? Cum arăta oare creierul unui

om mecanic? Un set de suru- > buri, de roți dințate, de axe rotative și de pârghii minuscule capabile să citească un program înscris pe vreo cartelă perforată?

— Oamenii? repetă Lee Stanley, ferindu-și privirile. Nu i-am cunoscut niciodată. Uneori, înclin să cred că si-au încetat existenta cu eoni în urmă. Alteori, am im- presia că abia au părăsit Pământul și că ne privesc de undeva de sus, spectatori la o vastă piesă de teatru în care omul de serviciu, pompierul, portarul, sufleorul, secretara și curierii au preluat din mers rolurile ră-

mase libere. Oricum ar fi, pe scena asta, părinte Calimario, doar noi ne jucăm rolurile.

— Au părăsit Pământul?

— Sau poate, pur și simplu, s-au stins ca specie. Mi-i imaginez ca fiind creația unor alți zei, rămași aici ca să implementeze niște valori. O ecologie greșită, atâta tot.

— Nu înțeleg.

— Mă tem că nici eu. Chinezul își trozni degetele de la mâini si căscă. Poate că cei care i-au creat au fă- cut aprecieri greșite asupra Pământului. Creațiile lor umane nu s-au potrivit pe nișa ecologică de aici. Omenirea a sufocat planeta și a fost nevoită să dispară. Istoria lor este plină de greșeli impardonabile. Printre care cea mai măruntă o constituie războiul pe care l-au purtat unii împotriva altora, de când primul pitenca- trop a ridicat piatra asupra vecinului său.

— Cain si Abel. *

— Poți să le spui cum vrei. Adevărul rămâne unul singur: pe acest pământ, flacăra războiului nu s-a stins

niciodată. Deci, dacă oamenii sunt creatorii noștri, atunci au fost niște zei cruzi și impardonabili. Care și-au înzestrat creațiile cu păcatele lor.

Calimario căscă gura, uluit.

— S-ar fi putut așa ceva?

Stanley băgă în gură un fir de iarbă și începu să-l mestece.

114

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Ce spune biblia ta, părinte? Cum că Dumnezeu l-a făcut pe om după chipul și asemănarea Lui. Asta nu înseamnă, implicit, că omul are toate caracteristicile divinității? Acolo nu stă scris că l-a creat numai parțial după chipul și asemănarea lui. Dacă lui Cain i-a venit gândul ucigaș, trebuie că și Dumnezeu l-a avut. Dacă a ridicat mâna și l-a ucis pe Abel, Dumnezeu a acceptat fapta sa, altfel ar fi intervenit, să-l o- preasscă. Altfel spus, Dumnezeu însuși l-a ucis pe Abel, prin mâna lui Cain.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Vreau să spun doar că am fost creați nu ca să ispășim păcatele altora, ci ca să le ducem mai departe. Dumnezeu l-a creat pe om, omul ne-a creat pe noi, iar noi cine știe ce vom crea atunci când programele de care ascultăm vor ajunge la punctul final. Totul, dar absolut totul fiind făcut pentru a duce răul și păcatul mai departe, până la stingerea Universului.

— Trebuie să existe ispășire și iertare! se încrâncenă călugărul, așezându-se în genunchi și împreunând palmele pentru rugăciune. Doamne, Tu Cel care ai creat pământul și soarele, luna și stelele, animalele și pe om... Doamne, ia aminte la rugăciunea robului tău prea smerit

și ascultă plânsul acestei lumi cufundate în întuneric... Doamne, dă-ne un semn că nu ne-ai uitat si că te vei întoarce să vindeci Răul si să aduci » »
împărăția Binelui pe pământ.

115

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Chinezul se ridică ușor în picioare. Se întinse din toate încheieturile, apoi se apropie încet de el. Umbra i se alungi, trecu peste capul său și se pierdu în prăpastie, întinse mâna și îl apucă ușor de bărbie.

— Singurul semn pe care ți-1 va da divinitatea pe care o invoci, fra Calimario, va fi acela de a-ți șterge memoria ultimelor luni și de a te trimite, astfel, înapoi în timp. Când vei fi uitat totul, te vei întoarce în lumea în care ai trăit până acum și pe care o consideri normală. Cred că pot să-ți dau această iertare, dacă ea îți poate folosi la ceva.

Degetul său arătător apăsă cu putere un punct pe pielea din spatele urechii călugărului. Calimario simți cum soarele îi explodează sub țeastă și știu, cu un oftat de ușurare, că Dumnezeu îi ascultase ruga și că nefericirea sa pe pământ luase sfârșit. Trupul îi alunecă pe sol, într-o parte, speriind o pereche de lăstuni care se ridicară din spatele unui smoc de iarbă-neagră și se înălțară ciripind gureși spre cerul siniliu.

Soarele ardea ca o bucată de grăsime topită, mânjind azurul cu răsuflarea lui clocotită. Lee Stanley își îndreptă spatele și își șterse fruntea de broboanele de sudoare. Câteva zeci de metri în spatele lui, trenul dormita, învăluit în strălucirea orbitoare. Mereu sosea o vreme a întoarcerii, una în care trecutul devine mai important decât viitorul și trebuie să te cufunzi în el ca într-o apă mâloasă, încercând

să salvezi prezentul.

își linse buzele sărate, se aplecă, își vâră brațele pe sub umerii celuilalt și îl săltă pe umăr.

ic ic ic

Valea Coimbra era lungă și largă, aproape ca un podiș. Unul care se întindea dinspre sud-est către nord- vest, la fel de precis ca acul unei busole. Fra Calimario își aducea încă aminte de râul Vianno, a cărui albie o străbătuse pe această direcție timp de zeci de ani. Uneori, revărsările sale din luna februarie făcuseră ravagii printre culturile de orz, de ovăz și de porumb, dar de cele mai multe ori țăranii binecuvântau faptul că o astfel de apă lată și puțin adâncă trecea chiar prin inima ținutului, ajutându-i la irigații. Dar Vianno secase demult, lăsând în urmă câteva bălți mari, pline de rogoz și de stuf, în care-și găseau adăpost păsările de apă - berzele albe și cele negre, stârcii cenușii, egretele grațioase, pelicanii cu gușa mare, rațele și gâștele sălbatice, cocostârcii cățărați pe picioroange, nagâții și chiar câțiva pescărușii, aduși pesemne de vreo furtună de pe litoralul îndepărtat.

Calimario dădu pinteni lui Horațio și se îndreptă către un pâlc de frasini înalți, cu frunze tremurătoare, crescuți pe malul unei bălți puturoase. Tocmai cobora de pe spatele animalului, atent să nu se împiedice de vreo tufă, când auzi o voce moale, chiar în spatele său.

— Un călugăr! Un călugăr de la mănăstirea Frații lui Christos sau poate de la Pro Eclezziastica...

— De la Pro Eclezziastica, răspunse, în timp ce atingea pământul cu sandaua de lemn. Sunt fratele Calimario, specialist în mecanisme de dinainte de **Marea întunecare.**

— Numele meu este Lee Stanley și sunt negustor ambulant.

Numitul Lee Stanley se apropie, apucă de frâul lui Horațio și îl legă de o creangă.

Călugărul îl privi cu atenție. Stanley era o corcitură de tată american și mamă chinezoaică, un metis interesant, înalt de aproape un metru și nouăzeci de centimetri și cu un ten de culoarea lămâii cerate. Avea ochii cei mai trași spre tâmple pe care el îi văzuse vreodată.

— Mă bucur că n-am să petrec seara și noaptea asta de unul singur, spuse politicos călugărul, în timp ce cobora lada cu scule și samarele de pe spinarea asinului. Deși cina mea este săracă, ești invitatul meu la o » ' »
tocană de picior de iepure și la o bucată de plăcintă cu mere.

— Am să stropesc masa ta cu un vin alb delicios, pe care-1 aduc tocmai din îndepărtata Medina, ultimul oraș pe care l-am vizitat în vara asta.

întinseră pe jos o pătură și chinezul se ocupă să facă focul. în scurt timp, o șfară albicioasă de fum se

ridica drept spre cer. Calimario răsturnă conținutul unei pungi de plastic într-o tigaie mare de fontă și o așeză deasupra flăcărilor, pe câteva pietre rotunde, învârti cu un

linguroi de lemn printre bucățile de came și legumele tăiate în patru, apoi o umplu și i-o întinse celuilalt. Acesta gustă și dădu apreciativ din cap.

— De unde vii și încotro te îndrepți, sfinția-ta?

— Vin din Montaggio, unde am montat o pompă manuală de apă, ca să alimenteze școala, primăria și magazinele mai apropiate. Merg la Sânt Antonio, unde am auzit că au probleme cu instalația de pe mașina de pompieri. Apoi, cu voia lui Dumnezeu, o să mă întorc la mănăstire, unde vreau să stau până la sfârșitul toamnei, dacă nu se vor ivi necazuri mari prin vreo parte a Văii. Dar dumneata?

— Eu? făcu Lee Stanley turnând vin în două căni mari de tablă. Negustor, nu ți-am spus? Azi aici, mâine dincolo. Merg și eu pe unde pot să-mi vând marfa. întâmplarea face să am drum tot la Sânt Antonio, de unde vreau să cumpăr niște prune domnești.

Călugărul dădu tigaia la o parte de pe foc și turnă conținutul în două vase adânci de lemn. îi întinse unul » chinezului, iar pe celălalt îl puse alături de el.

— îmi pare rău, dar furculițele și lingurile le-am lăsat la ultima casă unde am primit adăpost. Mi s-a făcut milă de copiii aceia, care mâncau direct cu degetele din vasul de pământ. Mama lor, Irena se numea, abia

de avea ce le pune pe masă. Și totuși, m-au omenit din puținul lor. Săracii sunt oamenii cei mai darnici din lume, așa să știi domnia-ta.

— Vom servi și noi, ca acei copii, zâmbi ciudat chinezul și vârî degetele în tocană, mestecând în sos cu bucata

subțire de pită. Și ce mai spunea femeia aceea?

Mâncară în tăcere câteva clipe, apoi Calimario își șterse buzele cu o bucată de miez. Bău o gură din vin și plescăi din limbă.

— Bun ca sângele Domnului Iisus. Frate Stanley, ești creștin? ♦ »

— Am fost botezat când eram mic, răspunse evaziv celălalt.

— Atunci trebuie să fi auzit despre ce se întâmplă cu sufletele după moarte, cum rătăcesc ele un timp mai scurt sau mai îndelungat prin lumile pe care le vedem și pe care nu le vedem, mai înainte de a lua drumul spre Rai sau spre Iad.

— Să zicem că da.

— Știi ce se întâmplă atunci când două suflete se întâlnesc în hoinărelile astea fără sfârșit?

Chinezul ridică din umeri. In spatele lor, asinul ihăi o dată, obosit, de parcă ar fi întrebat, curios, ce se întâmpla. Călugărul aruncă spre el cu un bulgăre.

— Taci, Horațio, nu pe tine te-am întrebat.

— Consideră că sunt la fel de necunoscător ca si

»

Horațio, în această privință.

120

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

— Dacă trupurile unde-au găzduit s-au întâlnit înainte de moarte, atunci sufletele par că se recunosc. Ca atunci când visezi pe cineva foarte cunoscut, dar când te trezești uiți cine a fost persoana în cauză. Mi se pare că pe femeia aceea, Irena, am mai întâlnit-o. Undeva. Cândva. Dar mi-e imposibil să-mi aduc aminte orice altceva.

— Poate într-o altă viață, zâmbi Stanley și bău, la rândul

său, vinul din pahar. Se numește metempsihoză și, pe vremuri, înainte de **Marea întunecare** era o credință budistă destul de răspândită.

— Poate, strânse din buze Calimario.

Terminară de mâncat în tăcere, mai băură încă un pahar de vin și își pregătiră culcușurile de noapte. Cerul se spuzea treptat de stele, către răsărit. Chinezul aruncă ultimele găteje pe foc și se trânti pe o pătură veche, din lână. După câteva minute sforăia ușor, cu brațul drept sub cap. Calimario îi agăță asinului o traistă cu grăunțe sub bot, apoi își făcu rugăciunea de seară și se așeză pe dulama groasă, pe care o punea pe spinarea lui Horațio în loc de șa. Vântul subțire și rece al începutului de noapte aducea cu el zvonurile și mirosurile toamnei apropiate, precum și speranța sosirii ploilor. Poate că Dumnezeu avea să-și facă pomană de bieții locuitori ai Văii și avea să sloboadă musonul din peșterile de pe țărmul oceanului, lăsând apele cerului slobode, ca în vremurile vechi. Și toate

aveau să înverzească, să crească si să se coacă în lunile
'>
frenetice ce aveau să vină, oferindu-le certitudinea că aveau să poată trece și de iarna ce mai adăsta încă dincolo de Insule.

Se întinse pe dulamă, cu fața în sus, privind la stele. Iar punctele sclipitoare păreau cu toate ochii tainici ai Irenei, privindu-1 dintr-o lume pierdută pentru totdeauna. Adormi fără să audă bocănitul copitelor lui Horațio, care se dezlegase din legătură și plecase spre inima câmpiei, mestecând din orzul aflat în trăistuț.

Colonie pentru o mie de ani

1986

— Asta este, doctore...

Mondolis a fost dintotdeauna un orășel liniștit. De- J I numirea de orășel era aplicată cam impropriu acestei adunături de case de lemn, care se distingea de un sat oarecare doar prin hotelul mare, cu trei etaje, construit din cuburi de piatră cenușie. Altădată impozant prin stilul său rece, nemaiîntâlnit prin părțile acelea de lume, acum era amprentat de patina curgerii timpului asemenea unui domn cu gambetă și baston, îmbrăcat în zdrențe. în fața lui, despărțite doar printr-o piațetă prăfuită, cu o fântână arteziană în mijloc, din care nu țâșnise niciodată vreun strop de apă, se găsea clădirea încă și mai sobră a pușcăriei. Deși fusese construită cam în același timp cu hotelul și din aceleași materiale, arăta la fel ca în clipa în care fusese dată în folosință. Asta poate și din cauză că niciun deținut nu-i trecuse vreodată pragul.

De la etajul al treilea al hotelului, din camera cu numărul 24, cea cu ferestrele orientate către piațetă, nu foarte departe, se zărea casa judecătorului, cu acoperișul din olane roșii, iar ceva mai departe, spre stânga, cea a doctorului, cu gard înalt din plăci de beton striat. Mult mai departe, în fața celor două șiruri de cactuși înalți cât un stat de om, care mărgineau drumul ce pleca spre San Gutano, dacă îți forțai puțin privirile, întrezăreai cocioaba notarului, înconjurată de o livadă de meri lăsată să se sălbăticească.

în partea opusă se ridica gara, o clădire cam dărăpănată, în care-și ducea viața casierul, singurul angajat al căilor ferate din zonă, care nu vindea nimănui bilete la trenul ce sosea o dată pe lună, pentru că singurii călători care coborau în Mondolis din vagoanele înnegrite de funingine erau cei trei negustori, dar ei călătoreau cu permise, așa că singura sa misiune era doar să-i întâmpine și să-i conducă la hotel.

Mondolis a fost dintotdeauna un orășel liniștit. Locuitorii lui știau cu mult timp înainte în care zi avea să fie călcat câinele spălătorese! de căruțul cu trei roți al sacagiului, ce fel de marfă aduc cei trei negustori și la ce prețuri o vând, la ce oră adoarme recepționerul cu nasul în tabachera de argint aflată în colțul biroului, pe registrul de primire al călătorilor care nu mai soseau, cunoșteau numărul bucățelelor de zahăr puse duminica în cafea de către doctor, atunci când se în-

tâlnea cu prietenii pe terasa hotelului, ba chiar și ce nasture o să i se rupă la prima furtună ajutorului de băcan, când urma să se întindă ca să închidă obloanele.

Nimic nou nu se putea întâmpla în Mondolis, nimic nu avea nici puterea și nici spontaneitatea de a-i surprinde, nici măcar telefonul de pe măsuța casierului, singura lor legătură imediată cu lumea exterioară, cu Virgiana, capitala districtului, aflată la peste 600 de mile de ei. Singurele vești le aduceau negustorii, dar ele erau mereu aceleași - cu trecerea puterii politice când în mâinile opoziției, când în cele ale popularilor, cu noile decrete, devenite vetuste de când le tot auzeau, privitoare la accesul câinilor în restaurante sau cu dispozițiile articolelor 6 și 10, referitoare la deratizare.

Telefonul suna de două ori pe lună și funcționarul de la capătul celălalt al firului solicita, cu un glas monoton, informații despre situația din oraș și nu răspundea la nicio întrebare adresată de casier sau de indiferent cine altcineva. In restul timpului, linia era moartă, dar nimeni nu ardea de curiozitate să afle ce se petrece dincolo de marginea localității. Pentru că, în mod ciudat, niciun locuitor nu părăsise vreodată orașul, niciunul nu se urcase în tren ca să străbată pustiul punctat de vârfurile ascuțite ale cactușilor *acacia* și să coboare în gara uriașă din Virgiana. Aici, în Mondolis, era lumea lor, aici exista tot ceea ce le era necesar ca

să-și ducă viața, nimic altceva nu părea să poată să le deștepte curiozitatea.

Asta până în faptul serii din ziua precedentă. Roșu ca sângele, soarele își sprijinea burta rotundă de spinii cactușilor îndepărtați, pregătindu-se să coboare dincolo de orizont, când, la marginea orașului, pe după gardurile aplecate ale grădinilor

ultimelor case, își făcu apariția un grup de vreo 50 de bărbați și femei. Mergeau încet, bălăbănindu-se de parcă ar fi fost beți și cei mai voinici îi sprijineau pe cei epuizați, ținându-i de după umeri. Erau îmbăcați în costume cenușii, mătăsoase și uzate, cu arme ciudate atârnate la spate sau la șold și cu capetele acoperite de caschete aproape plate, dintr-un material ce-și schimba permanent culoarea, în funcție de felul în care cădea lumina asupra lor. Odată ajunși în centrul localității, se opriseră în jurul fântânii arteziene din piațetă, aruncaseră pe jos armele și rucsacii, apoi se lăsaseră cu toții în genunchi, cu brațele întinse, ca niște aripi frânte, râzând și plângând deopotrivă, privind lacom către locuitorii ce-și părăseau treptat lucrul, ca să îi examineze, plini de curiozitate, pentru că o astfel de întâmplare cu totul neobișnuită nu se mai petrecuse niciodată în istoria atât de cunoscută a orașului.

Străinii vorbeau un dialect din care numai cu mare greutate puteai să înțelegi anumite cuvinte și expresii. O vreme, locuitorii s-au holbat fără să îndrăznească

să se apropie, dar nici nu se îndepărtaseră prea mult. Apoi, unul dintre ei, se zice că băiatul farmacistului, a fugit să-i aducă pe judecător și pe doctor. Pe notar au hotărât să-1 lase în pace, deocamdată, locuia prea departe și apoi, toată lumea știa că seara citește dintr-un manual de legi și nu-i place să fie deranjat.

Pe străini i-au condus la închisoare, ca să-și petreacă noaptea. Altă clădire atât de mare în care să intre cu toții nu exista în Mondolis, iar încăperile acesteia nu fuseseră folosite

vreodată, fiind destul de curate, dacă nu luai în seamă pânzele de păianjen de la ferestrele cu gratii și murdăria de șoareci de prin colțuri. Adevărat că paturi nu se găseau în număr suficient, dar doctorul a avut grijă să le ceară celor care locuiau mai aproape să aducă pături și baloți de paie, din care s-au înjghebat culcușurile necesare. Armele și rucsacii rămăseseră în piațetă și, pentru ca să nu se umezească de la rouă dimineții, recepționerul le-a adunat și le-a încuiat pe toate în debaraua hotelului. Tot restul nopții, doctorul și judecătorul au rămas în preajma străinilor, încercând să afle ce era cu ei, de unde veneau si înco- tro se îndreptau.

Acum, în jur era o lumină plăcută, soarele dimineții bătea pieziș în umbrela decolorată, iar cafeaua începuse să se răcească în cești înalte din porțelan. Notarul nu pricepea încă sensul evenimentului sau poate că doar se prefăcea a nu-1 înțelege, pentru a-i incita

pe cei doi să-și dea cu părerea. Scaunele din răchită gemeau ușor, la fiecare mișcare, punctând liniștea coborâtă din nou peste localitate.

— A fost chiar dificil la început, până ce am început să ne descurcăm cât de cât cu limbajul pe care-1 foloseau. Mai ales că o parte dintre ei vorbeau și separat de restul grupului, folosind formule și expresii care păreau să țină de domeniul mecanicii celeste, încă și mai impenetrabile decât vorbirea lor comună. Din cât am reușit să pricepem, povestea lor este cel puțin stranie, dacă nu chiar bizară de-a dreptul. în starea în care se găsesc, după ce au străbătut deșertul atâtea zile și nopți,

fără odihnă, fără alimente și aproape lipsiți de apă potabilă, nu ar fi exclus ca tot ceea ce am auzit să nu fie altceva decât un produs al imaginației lor colective.

— Adică dumneata, domnule judecător, înclini pe undeva să le dai dreptate? Să crezi că spusele lor, atâta cât am înțeles din ele, sunt reale, pur și simplu?

Doctorul duse ceașca la buze, dar nu sorbi. Se răzgândi, o puse din nou pe masă și începu să o rotească între degete.

— Nu sunt pus ca să dau dreptate cuiva, doctore. Asta se întâmplă doar în sala de tribunal. Aici, printre semenii noștri, sunt doar un om obișnuit și emit doar păreri obișnuite. Aceasta este însă istoria: mulțimea asta de oameni, venită de nicăieri, declară că lumea nu

mai există, că în afară de noi și de ei, în jur se află numai un pustiu înfiorător, un pământ fărâmițat de prăpăstii gigantice, de vulcani în erupție, de ape mâloase, mlaștini fără fund și păduri carbonizate, printre trunchiurile cărora au început să crească plante necunoscute și să se plimbe animale neclasificate în niciun tratat de zoologie. Toți, bărbați și femei, declară același lucru, informațiile se potrivesc până în cel mai mic amănunt, asta e limpede, nu, doctore?

Judecătorul își trecu degetele prin părul cărunt. Notarul îl privi, zâmbind subțire: știa că acesta era semnul prin care amicul lor în robă le arăta că se găsea în încurcătură.

— Si dumneata îi crezi? îl întrebă, străduindu-se să-și stăpânească tremurul mâinii drepte.

Judecătorul nu răspunse.

— Mie mi se pare că povestea asta este o absurditate, declară doctorul, după care, cu un gest repezit, vărsă pe gât licoarea amară și rece. Cum adică nu mai există nimeni? E posibil așa ceva? Dar trenul? Ați uitat de trenul care ni-i aduce în fiecare lună pe negustori? Doar de la ei îți cumperi cravatele negre și punga cu tabac. Și mai sunt și telefoanele din capitala Virgiana, știrile politice care circulă printre oameni... Astea toate nu constituie oare dovezi palpabile ale unei realități normale, care se derulează în afara orașului nostru? Mai palpabile, cred, decât niște biete cuvinte însăilate

într-o poveste pentru că... ei bine, pentru că cel puțin ele se repetă. Iar viața umană este, în fond, un mecanism repetitiv, nu credeți?

— Oamenii aceia nu erau nebuni. Si nici vreun in- »
teres deosebit să ne mintă nu consider că aveau. Judecătorul oftă. In ochii săi verzi lucea o apă tulbure. Au prezentat destul de logic faptele, criza mondială, eroarea tactică a uneia dintre inteligențele artificiale implicate, războiul, moartea colectivă... In ce ne privește, ai auzit și singur: tot ce e în jurul nostru există pentru că așa au fost programate să fie; că aici este o colonie pentru o mie de ani, protejată de comun acord de către toți participanții la conflict.

— Dar e absurd, se răsti doctorul, trântind cu ceașca în masă și rupându-i toarta. Se uită la mâinile care îi tremurau și repetă: Absurd... absurd... absurd...

— Absurd, chiar așa? clătină din cap notarul și pentru o clipă ceilalți doi avură impresia că au zărit un zâmbet

îmbătrânit pe buzele lui vinete. Dacă privim din perspectiva asta, toate lucrurile ce se petrec în jur sunt niște absurdități.

— Dar ei? se încrâncenă doctorul. Ei, asa-zisii corn- batanți cărora le-am oferit adăpost și hrană pentru că ne-a fost milă... și care acum încearcă, prin poveștile lor, să ne controleze viețile? Ei cum au scăpat? Echipe speciale, efective postbeligerante și așa mai departe? Dacă este asa, cum de în acești două sute de ani des-

pre care afirmă ei că s-au scurs de la marele conflict, nu ne-a mai descoperit nimeni? Pentru că fiecare stat, după cum bine am înțeles, și-a avut propriile sale echipe speciale.

Judecătorul ridică palma dreaptă, ca pentru a opri șuvoiul de întrebări.

— Ei? Lasă-i pe ei. Uită-i. Aceasta ar putea să fie o altă poveste. Hai mai bine să ne gândim la situația noastră de aici. Să presupunem că au avut dreptate. Pentru că sunt străini și neintegrați în mica noastră comunitate, au putut să observe imediat monotonia, automatismele în care trăim, lipsa noastră de curiozitate, de interes pentru schimbare. Privind din perspectiva asta, nu vi se par cumva ciudate unele lucruri dintre cele ce ni se întâmplă zilnic? Și pentru că tot m-am apucat de întrebări, dați-mi voie să răspund la cele dinainte cu altele, care îmi vin în minte cu atâta repeziciune, încât stau și mă minunez că au zăcut atâta timp în prăfuire. De ce nu pleacă oare nimeni din Mondolis? De ce nu vine nimeni, cu excepția negustorilor? Și de ce aceștia nu îmbătrânesc deloc, în timp ce noi ne nastem, creștem, îmbătrânim si murim? De ce anu- mite

lucruri se repetă în fiecare zi, obsesiv?

Judecătorul se opri brusc, fără să-și ridice privirile de pe farfurioara cu desene miniaturale de sub ceașcă.

— Până la urmă, chiar si dumneata, doctore, bănu- iești că am dreptate, reluă într-un târziu, cu voce tre-

murată. Nu ești de acord tocmai pentru că te revoltă ideea acceptării unei lumi fără oameni. In sinea dumi- tale pesemne că ești de acord cu mine. Așa cum și domnul notar, aici de față, presupun că este, deși nu se manifestă în niciun fel, multumindu-se să asculte si să mediteze doar pentru el la măreția și nimicnicia lumii.

Notarul își drese glasul în pumn, apoi puse picior peste picior și se lăsă pe spătar.

— Există un mijloc, vorbi el, abia deschizând gura. Există un mijloc de a încheia foarte simplu și eficient discuția asta, care pare mai mult filozofică decât practică.

— Și care ar fi acesta, mă rog?

— Trenul. Ca de obicei, va sosi la vremea prânzului, își va semnaliza prezența la Cotul Coțofanei. Va încetini și va intra în gară cu câteva minute după ora douăsprezece. Vom aștepta să coboare negustorii și să plece spre oraș, apoi cineva se va urca în el, cu un bilet pentru Virgiana. Acolo, va putea să lămurească toate aspectele problemei. Și să aducă înapoi un semn că a ajuns acolo și că a rezolvat misterul.

— Un semn? Adică?

— Un semn, da. Dacă totul e o simplă elucubrație, o poveste smintită, izvodită din niște creiere prea arse de soarele

deșertului, va merge la Consiliul Local și va cere o declarație a primarului în această privință,

semnată și parafată. Dacă istoria este adevărată, va aduce cu sine ceva din Virgiana - un registru al vreunui magazin, o bucată dintr-o firmă, o ceașcă inscripționată de la un hotel. Orice care să provină din acel loc și care să-l reprezinte.

— Foarte bine! Doctorul se săltă brusc în picioare și își dădu pălăria de pai mai pe ceafă. Foarte bine. Acel cineva voi fi eu, fără nicio îndoială, și mâine sper să mă pot întoarce cu răspunsul.

In oraș, lucrurile continuau să se petreacă, în mod firesc, ca si mai înainte de sosirea străinilor. Pisica far- macistului omorî la ora așteptată puiul de vrabie, iar ajutorul băcanului o lovi cu piatra exact în piciorul drept, unde pariase cu gașca ce aștepta peste drum că o va lovi, deși știau cu toții că exact așa se va întâmpla. Roata de la căruța sacagiului se împotmoli în noroiul din mijlocul drumului chiar în clipa în care puștiul lui Andros îi striga proprietarului că o să i se împotmolească hardurghia, dacă o apucă pe-acolo.

Iar trenul... Trenul sosi ca de obicei, pufăi o vreme în așteptarea pasagerilor invizibili și pomi mai departe după o jumătate de oră. Cu un călător în plus, care se cățărase pe scara ultimului vagon în ultimul moment.

Doctorul își așezase geanta de voiaj în plasa de deasupra capului, își aprinsese un trabuc și pufăia liniștit, privind prin fereastra pătată de muște dunga sinilie a orizontului, care se strecura printre pâlcurile țepoase

de cactuși. în compartiment nu se mai afla nimeni în afara sa, dar el se așezase conștiincios pe locul înscris pe tichet.

Conductorul, un bărbat slab, cu pungi vinete sub ochi, îmbrăcat în uniforma gris-fer a căilor ferate din Virgiana, deschise ușa compartimentului când aproape că ațipise, iar trabucul făcuse un scrum alb și lung cât o unghie. După ce îi perforă cu grijă biletul, îl privi lung, clătină din cap, apoi îi recomandă să stingă țigara de foi, pentru că vagonul era de nefumători. Apoi închise ușa cu grijă și pomi mai departe de-a lungul culoarului.

Deși era convins că nu avea să-1 mai revadă până va ajunge în capitală, doctorul îl ascultă, deschise geamul și aruncă trabucul în curentul provocat de tren. Acesta dispăru imediat, lăsând o jerbă de scântei minuscule în urmă. Un val de aer proaspăt năvăli înăuntru, învolburând fumul albăstrui.

Trecuseră aproape două ceasuri de când călătorea și, după informațiile pe care i le dăduse casierul, mai trebuia să aibă răbdare încă vreo patru. Se simțea puțin obosit și legănarea continuă generată de înaintarea trenului îl introducea în starea de moțăială specifică lungilor inactivități cerebrale. Se gândea tot mai vag la ceea ce avea de făcut după sosirea în Virgiana, unde va trage peste noapte, cu cine va trebui să se întâlnească pentru a discuta oficial, unde și ce va mânca

la cină... Nu cunoștea pe nimeni în marele oraș, pentru că nu

părăsise niciodată Mondolis, dar bănuia că dacă va ajunge la poștă și va reuși să vorbească cu funcționarul care le telefona cu regularitate, acesta îi va da sfaturile cele mai bune. Toate astea pluteau însă din ce în ce mai confuz în capul său, care se apleca din ce în ce mai mult spre piept, până când înțepeni, în cele din urmă, cu bărbia înfiptă în reverul hainei albastre, adormit de-a binelea.

II trezi o zguduitură dură, care îl aruncă spre banca din fața sa. Miji ochii și privi către fereastră. Dincolo de geam, înserarea punea cenușă peste lumina perlată din aer. Părăsi compartimentul și se îndreptă spre capătul vagonului, ca să-l găsească pe conductor sau pe oricine altcineva pe care să-1 poată întreba ce se întâmplase, de ce frânase trenul, oprindu-se în inima câmpiei?

Vagonul era însă gol. La fel și următorul. Și următorul... Goale, cu lumini aprinse la capetele coridorului pentru a indica ieșirile. In cele din urmă, se hotărî să coboare. Când deschise ușa și scoase capul în afară, îl izbi un miros uscat de cimbrișor sălbatic. Soarele aproape că apusese în spatele pădurii de cactuși. Inserarea abia de vălurea în înalturi, făcând să licărească stelele. Boarea rece a viitoarei nopți îl făcu să se în- fioare și să își strângă haina în jurul corpului. Merse un timp, atent să nu calce în vreo groapă sau să se

agațe de vreun cactus. De la distanță, trenul părea un cordon misterios, împodobit cu bobițe strălucitoare de fosfor. Pufăia liniștit în tăcerea câmpiei, deschizân- du-și din când în când supapele și slobozind jeturi fierbinți de aburi.

La început, înaintă paralel cu linia ferată, apoi începu să se îndepărteze treptat de ea, din cauza denivelărilor solului și a bucăților mari de piatră care împănau locul. I se părea sau, într-adevăr, solul de sub tălpi urca încet? Simțea, parcă fără voia sa, cum terasamentul se ridica spre cer și, într-adevăr, când se opri în cele din urmă ca să-și tragă sufletul și privi în urmă, trenul se găsea undeva sub el, șuierând abia auzit.

Și brusc, pământul încetă să mai existe, iar el rămase cu piciorul înțepenit în aer. Parcă retezată cu o bardă uriașă, o prăpastie fantastică își desfășura adâncurile nebănuite, cu stânci atârnând într-un echilibru precar, gata în orice moment să se prăbușească la cea mai neînsemnată vibrație sau atingere, cu fisuri profunde în pereții pe care de-abia de reușea să îi mai zărească în stânga și în dreapta sa, cu jeturi spumate de apă azvâr- lindu-se către neștiut. Stătea și se holba fără grai la genunea fără margini ce se întindea neclintită în fața sa și își spunea că poate încă mai picotea în tresăririle trenului, dar știa că asta era numai o dorință si că rea- ' » » » litatea crudă era aceea care-1 înconjura din toate părțile, cerându-i să participe la ea cu toată ființa.

136

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

Deasupra capului, cerul începuse să-și scoată baionetele stelelor una câte una, în așteptarea răsăritului lunii. In jur, piatra ofta, pocnea și troznea, așezându-și mai bine mantiile peste rănile provocate de cine știe ce cataclism fără margini. Șuierul trenului se pierduse în geamătul continuu care urca dinspre adâncurile întunecate.

Intr-un târziu, doctorul se așeză pe marginea unei stânci aflate chiar deasupra hăului necuprins. Percepea sunetul surd

al șuvoaielor ca pe niște lacrimi mute care se rupeau chiar din trupul său. Știa. Acum știa și ce căuta aici, și de ce făcuse acest drum fără logică, și de ce i se îngăduise să părăsească Mondolis. Știa tot, chiar și faptul că EI știau că el știe. Trenul se oprise pentru că, pur și simplu, sosise la destinație. Acesta era locul unde avea să ajungă la capătul îndoielilor sale, la capătul vieții sale. Aici urma să se încheie cu viața sa, cu tot ceea ce aflase sau simțise în legătură cu lumea, cu Mondolis, cu Virgiana, cu...

O colonie pentru o mie de ani!

Era fantastic, era îngrozitor! Trăiau și urmau să își mai ducă zilele încă aproape opt veacuri. Insă exact ca și până atunci. Automate cu chip uman, mișcându-se în planul celor trasate prin programul făurit de cine știe ce minte genială și sadică, demult împrăștiată în praful timpului. Și, mai ales, singuri. De acum încolo, absolut **singuri!**

137

Vremea întoarcerii Aurel Cărășel

O piatră se desprinse undeva în dreapta și căzu în prăpastie cu un duruit pătrunzător. Ca un semnal. Ca un avertisment.

Străinii tulburaseră armonia prestabilită, cu prezența lor. Fusese primul impuls. Iar el se grăbise să le verifice povestea. Cel de-al doilea impuls. Cu toate că nu înțelegea care era aici rolul notarului. Și nici zâmbetul lui subțire și periculos.

Al doilea impuls ar fi trebuit să-l anuleze pe primul. Invers, nu ar fi fost posibil. O ecuație în care nu exista semnul echivalenței. Urmarea logică ar fi fost ca el să se întoarcă în Mondolis și să dezmintă cele spuse de străini. Sau, dacă nu accepta această față a realității, ar fi putut să rămână aici sau

să meargă înainte, acceptând toate riscurile. Si, mai ales, toate necunoscutele. Si în aceste ultime două cazuri? Ce ar fi urmat să se întâmple acolo, în orașul pe care-1 lăsase în urmă? Exista oare vreun răspuns deja pregătit, pe care urma să-1 dea judecătorul? Sau poate notarul?

Când doctorul se ridică în picioare, luna ajunsese deasupra lui, străbătând jumătate din bolta pe care lumina difuză a stelelor o făcea aproape transparentă. Umbra îi coborâse în golul genunii, contopindu-se cu acesta. Intr-un fel, i se năzărea că aparține acestei lumi nemișcate, în care piatra era stăpâna necontestată a lumii. Când se ridică, umbra i se desenă clar pe peretele din față, o nouă ființă ce urca din abis pentru a se

integra în lume. Așa încât i se păru aproape normal să ofere ceva la schimb, pentru ca noua entitate să se integreze în lumea sa. Și păși aproape cu ochii închiși dincolo de pragul de piatră.

A doua zi a fost luni și, ca de obicei, judecătorul, doctorul și notarul se întâlniră sub umbrela de pânză decolorată, în fata cestilor cu cafea aburindă.

— Așa că cei din Virgiana mi-au dat trei agenți de poliție, m-au urcat în tren și m-au trimis înapoi. înapoi, în Mondolis. Cu sufletul cât se poate de liniștit. Lumea oamenilor există si va continua să existe mereu. Niciun pericol nu o paște încă. Iar cei 50 de exaltați vor umple spitalul de psihiatrie din parcul Oak al capitalei.

Soarele dimineții bătea pieziș în umbrelă, întin- zând umbrele către piațetă. Ca de obicei, spălătoreasă trecu pe

acolo cu căruțul și făcu un semn din cap către cei trei bărbați. Notarul zâmbi subțire, o privi cum se îndepărtează, apoi răsuci capul spre doctor.

— Da, exact cum spuneai dumneata - o lume care există. Și care va exista aproape mereu. O lume pentru o mie de ani.

Ajutorul băcanului traversa piața, ducând pe umăr un sac mare plin cu făină. în urma lui, trei vrăbii ciuguleau din praful alb care cădea în stropi la fiecare izbitură de spinarea sa.

A doua Lună a Pământului

de Mircea Liviu Goga

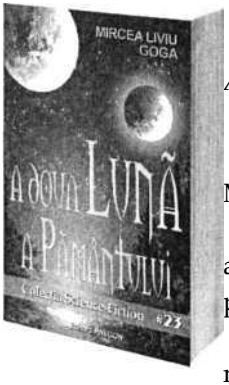

"Vrei o carte care să te țină cu sufletul la gură de la prima la ultima pagină? Asta este!"

...Ce ascunde misterioasa Vale a lui Martin?

De ce Emanuel, un băiat de doar 11 ani, e ales să fie printre puținii care pot pătrunde acolo?

Ce pun la cale Zeii neștiuți, ascunși printre muritorii de rând, în satul acela fără nume?

Iar Valentina... de unde apare, ce este și ce o leagă, de fapt, de Emanuel?...

întâmplări stranii, desfășurate de-a lungul unei povești inițiatice, scrisă ca dintr-o suflare, în care lumea miturilor e împletită strâns cu lumea reală.

O poveste scrisă pentru spiritele celor care știu să rămână copii până la adânci bătrâneți.

O poveste pe care, cu siguranță, o vei ține minte pentru tot restul vieții!

Titlu: *A doua Lună a Pământului*
Autor: *Mircea Liviu Goga*
Nr. pag.: 320
Colecția Science-Fiction: #23
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

Scornituri spăimântătoare

de Constantin D. Pavel

"O carte horror cu povești aproape adevărate!"

"După ce am citit această carte, am ascuns-o cu mare teamă în spatele cărților din bibliotecă. Pur și simplu, vederea ei mă îngrozea de-a dreptul!"

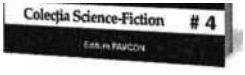

O carte care te poartă, într-un stil pe alocuri jurnalistic și jovial, până la granițele întunecate ale celei mai pure groaze.

Culese de autor cu mare atentie, din diverse zone ale tării, "scorniturile spăimântătoare" pe care le vei descoperi între coperțile acestui volumaș te vor familiariza cu folclorul horror pur românesc, ce a înfricoșat zeci de generații de conaționali, strânși în serile de iarnă la gura sobelor, în șezători de-a dreptul înspăimântătoare!

Vei întâlni strigoi, fantome, draci, iele, chiar și extratereștri sau ființe care, altfel, nu pot fi în niciun fel explicate. Și toate poveștile au la bază un sâmbure de adevăr...

Titlu: *Scornituri spăimântătoare*
Autor: *Constantin D. Pavel*
Nr. pag.: *128*
Colecția Science-Fiction: #4
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

CUPRINS

VREMEA ÎNTOARCERII 1
Colecția Science-Fiction 1
a Vremea întoarcerii 3
PREFAȚA 5
9 5
A doua Lună a Pământului 128
Scornituri spăimântătoare 129
CUPRINS 130